KULTAKUORIAINEN

- uusrahvaanomaisia tarinoita -

Samuli Antila
Petteri Hannila
Jussi Katajala
Lucilla Lin
Lasse Pouru
Juha Salmi
Tarja Sipiläinen
Johannes Sohlman

#3

KULTAKUORIAINEN #3

ISSN-L 1799-9863
ISSN 1799-9863

Sisällys:

Pääkirjoitus.....3
Jussi Katajala: Kymmenen kuvaa kuolemaan.....4
Petteri Hannila: Kasvit.....11
Tarja Sipiläinen: Liian syvä viilto.....20
Samuli Antila: Rallikuski.....31
Lasse Pouru: Kotiinpaluu.....39
Juha Salmi & Petteri Hannila: Kerrostalo vailla ovia.....50
Lucilla Lin: Kukitettu nuorukainen.....56
Johannes Sohlman: Länsimetro viivästyy.....68
Kuoleman kirjoittajat – Deathwriters 2004-2010.....75

Päätoimittaja: Tuomas Saloranta

Taitto: Tuomas Saloranta

Kansikuva: Tuomo Veijanen

Kirjoittajat: Samuli Antila, Petteri Hannila, Jussi Katajala, Lucilla Lin, Lasse Pouru, Juha Salmi, Tuomas Saloranta, Tarja Sipiläinen, Johannes Sohlman

Kuvitus: Lucilla Lin, J.S. Meresmaa, Kati Salminen, Antti Vanhatalo

Tekstien ja kuvien copyright on tekijöillä.

Yhteystiedot: Tuomas Saloranta / urs.toimitus@gmail.com

PÄÄKIRJOITUS

Kuten tarkkaavainen lukija ehkä huomaakin, URS-lehti on vaihtanut nimeä. *Kultakuoriainen*-nimen keksi URS-kirjoittaja ja pitkän linjan fandom-aktiivi **Mixu Lauronen** – harmillisesti vain viikko ensimmäisen *Uusrahvaanomaisia tarinoita*-nimellä ilmestyneen lehden julkaisun jälkeen. Päätimme siis käyttää vanhaa nimeä jonkin aikaa ja vaihtaa sen sopivan tilaisuuden tullen.

Sopiva tilaisuus tuntuisi olevan nyt, kolmannen numeron ilmestyessä. Kyseessä on lehden ensimmäinen teemanumero, ja muutenkin lehti on alkanut alun hapuilun jälkeen löytää tyyliään. Suuria muutoksia aiempaan ei ole luvassa, mutta hienoiseen yhtenäistämiseen olen kuitenkin pyrkinyt.

Oleellisin muutos lienee julkaisukohtainen teema, jollainen on nyt pyritty saamaan niin lehtiin kuin novelliantologioihinkin. Pelkkä URS toimi teemana alkuun, kun käsite oli uusi, mutta hiljalleen uskoisin liikkeemme tulleen potentiaaliselle yleisölle sen verran tutuksi, että tarkemmat teemat ovat tarpeen.

Ensimmäisten numeroiden tyylisiä "sekalaisia" numeroita tullaan varmasti näkemään myös jatkossa, mutta ainakin parissa seuraavassa lehdessä on selkeä teema. Tässä numerossa se on kauhu, ja keväällä nähdään barbaariteemainen numero, jos **Crom** suo.

Toinen näkyvä muutos on tapahtunut kuvituksen suhteen. Ensimmäisten lehtien kuvitus koostui sekalaisesta materiaalista, joukossa oli värikuvia ja jopa valokuvia, mutta tästä lähtien pyrin käyttämään sivun kokoisia mustavalkokuvia novellien alussa, sekä kenties pienempiä mustavalkokuvia pitempien tekstien piristykseksi.

Tässä lehdessä kovin pitkiä tekstejä ei tosin ole. Ratkaisu ei ollut tietoinen, ja pitemmätkin tekstit ovat jatkossa tervetulleita, mutta kenties kauhu lajityyppinä suosii nimenomaan lyhyttä mittaa.

Novellien lisäksi lehdessä on kokeeksi myös muuta sisältöä. *Uusrahvaanomaisessa kotimaankatsauksessa* spekulatiivinen toimittaja **Johannes Sohlman** raportoi pääkaupunkiseudun oudoista tapahtumista. Raporttien sisältökin tosin tahtoo olla varsin spekulatiivinen. Ja koska kauhusta on puhe, olen liittänyt lehden loppuun lyhyen historiikin *Deathwriters*-kirjoittaja- ja kauhufoorumista, jolla oli kiistaton vaikutus URS-liikkeen syntyyn.

Viihtyisiä lukuhetkiä, ja sopivasti säikähdyksiä!

Tuomas Saloranta
Päätoimittaja

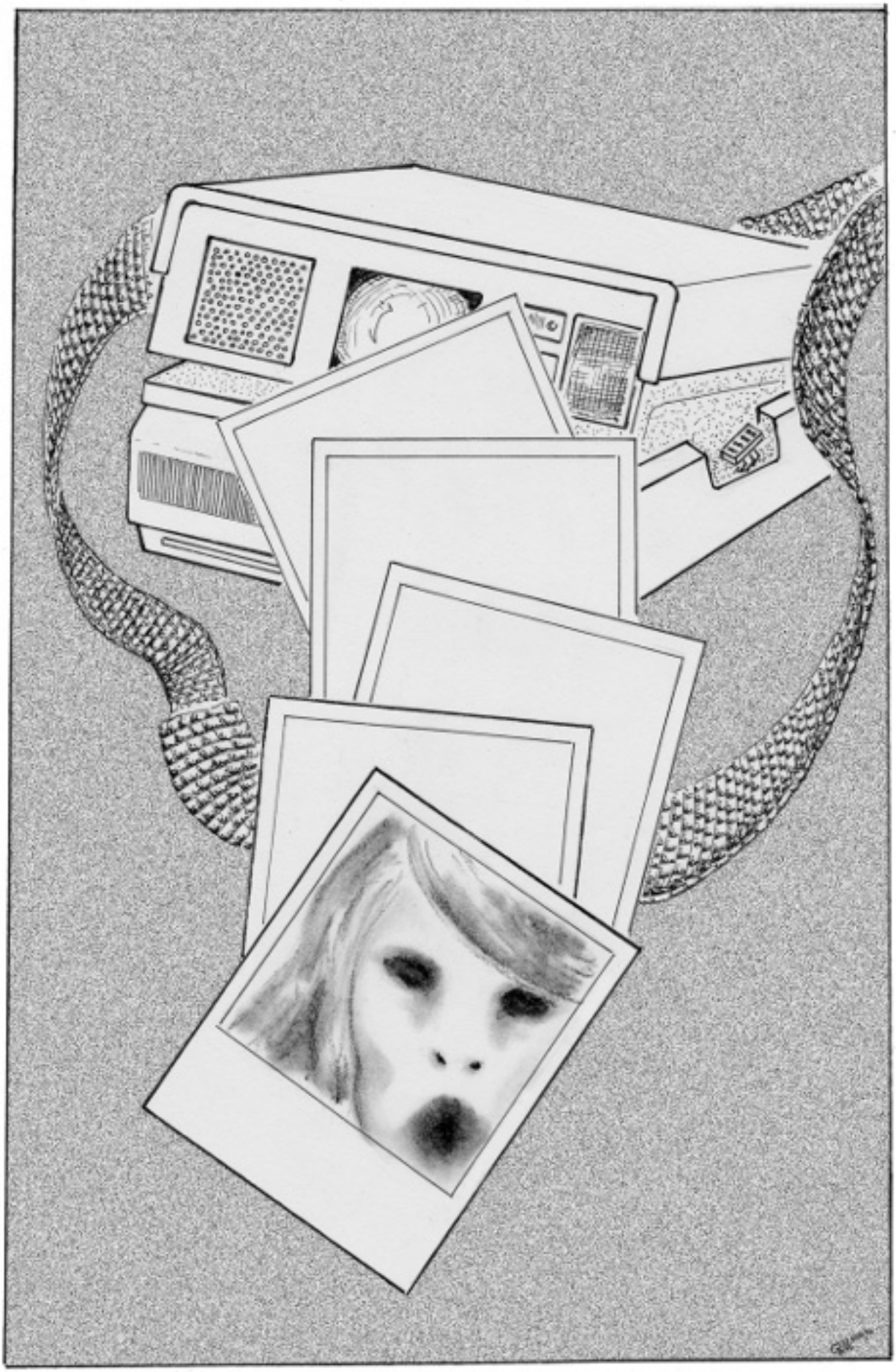

© J.S. Meresmaa 2011

Jussi Katajala

Kymmenen kuvaa kuolemaan

"Katsokaa, mitä löysin mökin ullakolta kun etsin sieltä patjoja", Osku huudahti.

Hän laski löytönsä muoviselle puutarhapöydälle pullojen ja kertakäyttölautasten keskelle.

"Näyttää kameralta", Laura tokaisi.

"Se on Polaroidin pikakamera. Faijalla oli samanlainen kun olin lapsi."

"Toimiiko se edes?" kysyin. "Taitaa olla ikivanha."

Osku otti kameran ja tutki sitä hetken.

"On tässä ainakin filmi sisällä. Näyttää olevan kymmenen kuvaa jäljellä. Istukaa siinä, niin kokeillaan toimiiko tämä. Saadaan muisto tästä huippujuhannuksesta."

Osku meni hieman kauemmas ja kaikki ottivat poseerausilmeen. Hän painoi nappia ja kamera rutisi työntäen ulos valokuvan.

"Nyt vain odotellaan, kehittyykö kuva vai onko filmi mennyt vanhaksi", Osku sanoi.

Kävin laittamassa lisää makkaraa grilliin ja kaivoin kylmälaukusta uuden oluen. Muutaman minuutin päästä Osku repi päällyskalvon irti kuvasta. Hän tuijotti kuvaa hämmentyneenä.

"Tässä kuvassa on jotain outoa."

Osku laittoi kuvan pöydälle ja tutkimme sitä yhdessä. Me neljä istuimme pöydän ääressä. Vasemmalla olin minä, sitten Elina ja Jaakko ja oikealla Laura. Taustalla näkyi metsän taakse laskevan auringon punaiseksi värjäämää taivasta, taivaan värejä heijastavaa järvenpintaa sekä vaaleaa hiekkarantaa. Vesirajassa seisoi farkkushortseihin ja mustaan T-paitaan pukeutunut nainen. Vilkaisin rannalle, mutta en nähnyt ketään.

"Mistä tuo muija ilmestyi?" Jaakko kysyi.

"En minä tiedä", Osku sanoi. "Voisiko se olla jonkinlainen kaksoisvalotus? Jos vaikka kuva on jäänyt ensimmäisellä kerralla jumiin. Kokeillaan uudestaan."

Osku otti kameran ja nappasi uuden kuvan. Hetken päästä tutkimme uutta kuvaa.

"Mitä helvettiä?" Osku puuskahti. "Se ämmä on tässäkin."

Tuntematon nainen oli taas kuvassa, mutta tällä kertaa jonkin verran lä-

hempänä pöytää. Elina ja Laura katselivat ympärilleen hermostuneina. Jaakko nousi pöydästä ja kävi tutkimassa rantaa.

"Ei siellä ketään ollut", hän sanoi palattuaan. "Ei näkynyt edes jalanjälkiä."

"Onko tämä faijasi kamera?" kysyin.

"Ei, se on varmaan mökin aikaisempien omistajien", Osku sanoi. "Ullakolla oli jotain laatikoita ja katsoin ihan mielenkiinnosta, mitä niissä oli. Vanhoja lehtiä ja muuta romua."

Otin kameran ja räpsäisin kuvan Oskusta. Seitsemän kuvaa jäljellä. Osku haki grillistä mustuneen makkaran sillä aikaa kun valokuva kehittyi ja istui tyhjälle tuolille Lauran viereen. Repäisin vuorostani päällyskalvon kuvasta ja tuijotin kuvaa.

"Tämä on jo todella outoa", sanoin ja laitoin kuvan pöydälle.

Kuvassa oli Osku ja hänen takanaan näkyi rantasauna sekä kauempana oleva mökki. Oskun takana seisoi tuntematon nainen, jälleen vähän lähempänä.

"Sairaan friikkiä", Jaakko totesi. "Onko tuo joku kummitus? Luin joskus pienenä valokuviin ilmestyneistä kummituksista. Pelotti ihan sairaasti aina kun joku otti valokuvan."

"Tämä on jo liian karmivaa", Elina sanoi. "Ei oteta enää kuvia tuolla kameralla."

"Aivan sama", Osku sanoi. "Sauna rupeaa jo olemaan lämmin. Miehet vai naiset ensin?"

"Menkää te äijät ensin", Laura sanoi. "Me juodaan tuo valkoviinin loppu pois."

"Miten vaan", Osku sanoi. "Varokaa ettei kummitusnainen syö teitä!"

Osku nappasi kameran ja kuvat mukaansa. Minä ja Jaakko hoidimme juomapuolen.

Istuskelin saunan jälkeen pukuhuoneessa hörppien olutta. Osku ja Jaakko olivat vielä saunassa pitämässä löylynheittokisoja. Minä lopetin suosiolla jo alkuvaiheessa, vaikka sain kuulla olevani tissiposki.

Kamera ja kuvat olivat pöydällä. Otin kuvat käteeni ja katselin niitä. Hetken mielijohteesta otin kameran ja painoin laukaisinta. Laitoin valokuvan pöydälle kehittymään ja otin heti perään toisen kuvan pukuhuoneesta. Avasin uuden oluen ja odotin. Jonkin ajan päästä kuvat olivat kehittyneet ja ryhdyin tutkimaan niitä.

Tuntematon nainen oli myös pukuhuoneessa, jälleen vähän lähempänä kameraa. Naisen päällä oleva t-paita näytti olevan The Curen bändipaita. Jälkimmäisessä kuvassa erotti selvästi naisen kasvoilla olevan vihan ja tuskan irvistyksen. Tarkemmin katsoen naisen vaatteet näyttivät vanhoilta ja jo osittain hajonneilta. T-paidan etumuksessa oli reikiä ja jokin tumma neste oli sotkenut paidan kuvaa. Naisen iho näytti omituiselta. Osku ja Jaakko rymistelivät ulos saunasta, joten jouduin lopettamaan valokuvien tutkimisen. Otin kameran ja kuvat mukaani saunalta. Kamerassa oli viisi kuvaa jäljellä.

Istuskelimme grillin luona ja jatkoimme oluen juontia naisten mentyä saunaan. Osku kertoi huonoja vitsejä,

joille Jaakko nauroi tosissaan. Virnistelin mukana, vaikka Oskun kännijutut olivat mielestäni käsittämättömän typeriä. Ihmettelin mitä Laura oikein näki Oskussa. Tuleva juristi tuollaisen juntin kanssa. Olin tuntenut Oskun lapsesta asti, mutta hän ei näyttänyt huomaavan käytökseni muuttuvan aina kun Laura oli paikalla. Mietin, oliko Laura huomannut mitään.

Jossain vaiheessa pukuhuoneen höyryn peittämässä ikkunassa näkyi liikettä. Naiset tulivat ilmeisesti saunasta. Osku sai omituisen virneen naamalleen ja nappasi kameran pöydältä. Hän lähti kameran kanssa kohti saunaa ja pysähtyi saunan oven luokse. Hän raotti ovea ja työnsi kameran ovenraosta pukuhuoneeseen. Pukuhuoneen ikkunassa välähti salamavalo ja saunalta alkoi kuulua kirkunaa ja huutoa. Osku juoksi takaisin grillille hohottaen tyhmästi.

"Nyt päästään Jaskan kanssa vertaamaan kinkkuja", Osku selitti virnistellen. "Jani voi ottaa kuvan kädestään kun on poikamies."

Naiset eivät ehtineet tulla saunalta ennen kuin kuva kehittyi. Osku repäisi valokuvan päällyskalvon pois. Hänen virnuilunsa loppui hänen nähdessään valokuvan. Hän antoi sanaakaan sanomatta kuvan meidän nähtäväksemme. Elina ja Laura olivat kuvan taka-alalla pyyhkeet päällään. Etualalla oli sama tuntematon nainen, joka oli kohottanut kätensä aivan kuin yrittäisi ottaa kiinni kamerasta. Naisen iho oli sairaan vihertävä ja hänen hiuksissaan kiemurteli mato.

Osku keräsi kaikki pikakameralla otetut kuvat ja heitti ne grilliin. Hetken päästä niistä oli jäljellä vain tuhkaa. Elina ja Laura saapuivat grillille, mutta eivät aloittaneet ripitystä nähdessään synkät kasvomme ja aistiessaan alakuloisen tunnelman. Osku sanoi hiljaisella äänellä, että kuva oli jo poltettu, joten asiasta ei puhuttu enempää. Jonkin ajan päästä tunnelma alkoi jälleen kohota kun siirryimme väkevämpiin juomiin ja vastarannalla sytytettiin juhannuskokko. Illan viiletessä menimme mökille jatkamaan juhlimista. Otin kameran vaivihkaa mukaani.

Menin aamuyöllä mökin rappusille polttamaan tupakkaa. Elina ja Jaakko olivat kadonneet jonnekin kutemaan, ilmeisesti saunalle. Laura ja Osku olivat menneet mökin ainoaan makuuhuoneeseen, enkä jaksanut istua yksin tuvassa. Istuin alas ja katselin kesäöistä metsää. Oli hiljaista ja puiden juurella pyörteili heikkoa utua. Otin kameran ja tutkin sitä hetken. Se oli aivan tavallinen pikakamera, jossa oli neljä kuvaa jäljellä. Nostin kameran ja otin pari kuvaa metsään päin. Laitoin kuvat rappusille kehittymään.

Ovi avautui ja käännyin katsomaan taakseni. Laura seisoi oven luona lehti kädessään. Hetken mielijohteesta räpsäisin kuvan myös Laurasta. Yksi kuva jäljellä.

"Älä ota minusta kuvia sillä kameralla!" Laura kirkaisi.

"Mikä helvetti sinua vaivaa?" kysyin. "Väsähtikö ori kesken juoksun?"

"Osku sammui heti päästyään sänkyyn", Laura sanoi. "Olen ollut ullakolla tutkimassa laatikoita."

Laura istahti viereeni ja ojensi lehden minulle. Laitoin Laurasta ottamani kuvan muiden viereen kehittymään.

"Katso tätä lehteä", Laura sanoi. "Lue siitä se juttu kameramurhaajasta."

Otin lehden käteeni. Se oli vanha Alibi-lehti 1980-luvulta. ”Kameramurhaaja kylvää kauhua kesäisessä Suomessa!” kirkui lehden kansi. Avasin lehden kameramurhaajasta kertovan jutun kohdalta. Olin paskantaa housuihini nähdessäni jutun yhteydessä olevan kasvokuvan.

"Mitä helvettiä? Tuohan on se sama nainen, joka oli pikakameran kuvissa."

"Lue koko juttu", Laura sanoi.

Juttu kertoi murhaajasta, jota ei oltu saatu kiinni ja joka oli tiettävästi murhannut jo kaksi naista. Poliisin mukaan uhrit olivat luultavasti liftanneet murhaajan kyytiin ja poliisi varoittikin ihmisiä olemaan liftaamatta. Ruumiiden luota oli löydetty Polaroid-kameralla otettuja kuvia vielä elävistä uhreista. ”Onko tässä kameramurhaajan viimeisin uhri?” kysyi otsikko kasvokuvan luona. Tekstissä kerrottiin, että 17-vuotias Sanna Pihlajaniemi oli ollut kateissa jo viikon verran. Hän oli karannut kotoaan riideltyään vanhempiensa kanssa Ruisrockiin menemisestä. Viimeinen havainto hänestä oli ykköstien varresta, missä ohi ajanut autoilija oli nähnyt hänet liftaamassa.

"Eikö olekin kammottavaa?" Laura kysyi. "Olin vähällä saada sydärin kun löysin tuon lehden."

"Tiedätkö saatiinko kameramurhaaja koskaan kiinni? Onko teillä oikiksessa ollut puhetta kuuluisista murhista?"

"Luin rikosoikeuskurssin aikana kirjan suomalaisista selvittämättä jääneistä murhista. Ei se ollut tenttikirja, luin sen ihan mielenkiinnosta. Muistaakseni siinä kerrottiin tästä kameramurhaajasta eli häntä ei saatu koskaan kiinni."

"Ei kai tämä voi olla sama kamera?" kysyin epäuskoisena.

"Tiedätkö kenen mökki tämä oli alun perin? Entä jos tämä kuului murhaajalle?"

"Oskun faija osti tämän joltain kuolinpesältä, muuta en tiedä."

"Entä jos tämä on tosiaan murhaajan mökki?" Laura intti. "Hän olisi voinut säilyttää kameraa sekä lehteä ullakolla jonkinlaisina muistoesineinä."

Laura vilkuili pelokkaana ympärilleen.

"Entä jos tuo tyttö on haudattu tänne mökin luokse?" Laura sanoi pelokkaasti. "Tai upotettu järvenpohjaan?"

"Tuo on pelkkää arvailua", sanoin. "Vaikka kyseessä olisikin sama kamera, niin miksi tuo nainen on kaikissa kuvissa?"

Laura tuijotti hetken hiljaista metsää ja puri alahuultaan mietteissään.

"Afrikan alkuasukkaat uskoivat, että kamera vangitsee kuvattavan henkilön sielun. Entä jos murhaaja otti kuvan juuri kuolinhetkellä ja naisen sielu jäi tuohon kameraan? Ehkä se yrittää nyt päästä ulos kostaakseen murhansa."

"Kostaa kenelle?" kysyin." Jos keksimäsi tarinasi on totta, murhaaja on todennäköisesti jo kuollut."

"Ehkä naisen sielu luulee, että murhaaja käyttää vieläkin tuota kameraa. Silloin kuka tahansa kameraa käyttävä olisi vaarassa."

Tumppasin tupakkani ja tuhahdin.

"Teoriassasi on liikaa arvailua", totesin. "Me emme tiedä tuon kameran alkuperää emmekä sitä, liittyykö se millään lailla koko kameramurhaajaan. Tuo juttu sieluja vangitsevasta kamerasta taas kuulostaa hölynpölyltä. Mietitään asiaa uudelleen aamulla kun on valoisampaa emmekä ole enää kännissä. Yöllä kaikki tuntuu pelottavammalta."

Otin kuitenkin hetken mielijohteesta aikaisemmin räpsimäni kuvat rappusilta käteeni ja revin niistä päällyskalvot irti. Pelko kouraisi vatsaani ja yhtäkkiä kaikki Lauran puheet tuntuivat luonnottomalla tavalla järkeenkäyviltä.

Tuntematon nainen oli kaikissa kuvissa. Näytti siltä kuin hän olisi kahdessa ensimmäisessä kuvassa juossut metsästä kohti kameraa. Naisen kädet oli ojennettu eteenpäin ja niiden pitkät kynnet näyttivät petolinnun raatelukynsiltä. Hänen kasvoillaan oli luonnottoman raivon ilme.

Kolmannessa kuvassa oviaukossa seisovaa Lauraa ei näkynyt juuri lainkaan, sillä nainen oli jo niin lähellä, että täytti suurimman osan kuvasta. Naisen kädet olivat melkein kiinni kameran linssissä ja hänen suunsa oli auennut äänettömään huutoon. Suussa olevat teräväreunaiset hampaat ja silmien mielipuolinen kiilto toivat mieleeni saaliinsa kimppuun käyvän, verenhajusta järkensä menettäneen hain. Huomasin käsieni vapisevan. Laura yökkäili nähdessään viimeisen kuvan.

Otin tupakansytyttimeni ja poltin kuvat.

"Haen saunalta kirveen ja hajotan tämän kameran, ettei kukaan ota viimeistä kuvaa", sanoin Lauralle. "Voin olla sekoamassa, mutta se tuntuu jostain syystä turvallisimmalta."

"Tee se", Laura sanoi.

Ennen kuin ehdin nousta, Laura kietoi kätensä ympärilleni ja suuteli minua.

"Entä Osku?" kysyin kun erkaannuimme.

"Minun olisi pitänyt jättää se juoppo pelle jo aikaa sitten", Laura vastasi. "Nähdään auton luona kun olet hajottanut kameran."

"Vai tällaista menoa!" joku huusi takaamme.

Säpsähdimme ja ponnahdimme seisomaan. Osku seisoi ovella raivon vallassa. Minä ja Laura otimme vaistomaisesti pari askelta taaksepäin.

"Saatanan lutka!" Osku jatkoi. "Sinäkin pukki olet muka paras kaverini. Heti kun silmä välttää olet minun muijani kimpussa."

"Minä voin selittää..." Laura aloitti.

"Eiköhän tämä asia ole ihan selvä näinkin!" Osku huusi.

Elina ja Jaakko säntäsivät saunalta hölmistyneen näköisinä metelin säikäyttäminä. Jaakko yritti vetää housujensa vetoketjua kiinni juostessaan. Osku huo-

masi kameran rappusilta ja otti sen käteensä.

"Otetaan nyt sitten vielä kuva kyyhkyläisistä muistoksi tästä paskajuhannuksesta!"

Yritin estää Oskua, mutta hän ehti painaa laukaisinta. Verinen kamera lensi ilman halki ja osui maahan hajoten palasiksi. Elina ja Laura kirkuivat. Jaakko huusi jotain. Käännyin ja lähdin juoksemaan pakoon pitkin metsän läpi vievää hiekkatietä, vaikka sisimmässäni aavistin sen olevan hyödytöntä.

Jussi Katajala *on Kymenlaaksosta kotoisin oleva kirjoittaja, joka asuu nykyisin Espoossa. Hänen novellejaan on julkaistu mm. Usvassa ja Kosmoskynässä sekä antologioissa Tuhansien zombien maa, Pöytään isketty puukko, Työ tekijänsä niittää ja Sherlock Holmes Suomessa.*

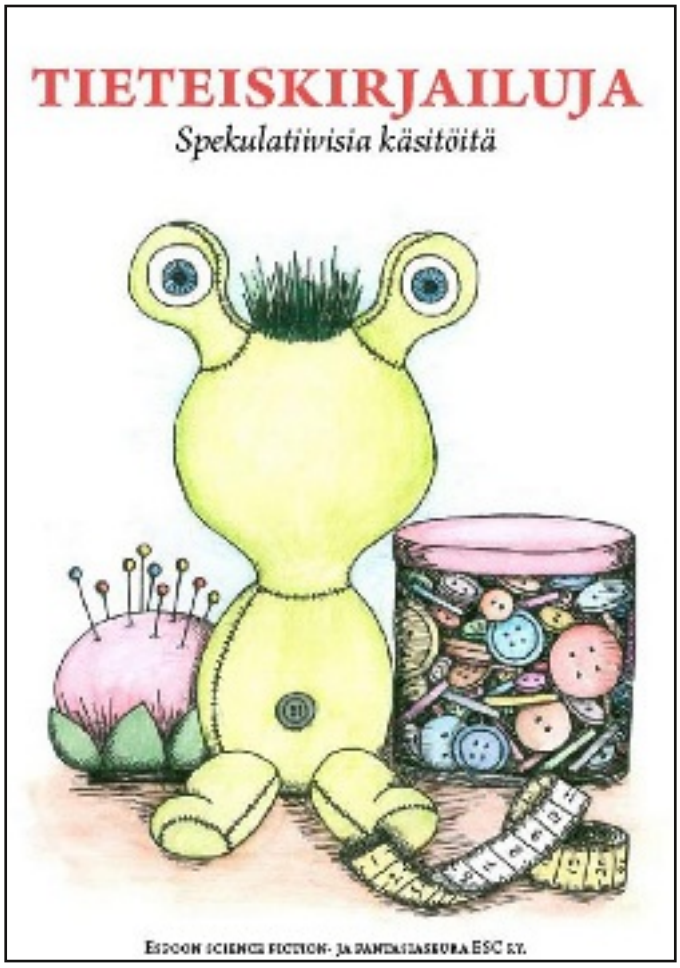

Tieteiskirjailuja

Miltä näyttäisi Star Trekin vulcanuslaisten tervehdys Live long and prosper perinteisenä ristipistoseinätauluna? Entä miten onnistuu kakunteko Suurten Muinaisten tyyliin? Tai aidon voodoo-nukke-neulatyynyn virkkaaminen? Ohjeita näihin ja moniin muihin käsitöihin sisältää Tieteiskirjailuja-opas, johon on koottu tieteis- ja fantasiafiktion harrastajille soveliaita tee-se-itse -ohjeita. Yleinen mielikuva"scifisteistä" on keskiikäinen insinöörismies, jonka kädessä viihtyy pikemminkin kaukosäädin kuin virkkuukoukku. Tieteiskirjailuja-opas osoittaa, että käsityöharrastus on levinnyt myös scifiharrastajien keskuuteen iästä ja sukupuolesta riippumatta.

Päheiden käsitöiden lisäksi Tieteiskirjailuja-oppaassa on neuvoja muun muassa irtolehtiseksi hajonneen sarjakuva-albumin korjaamiseen ja pelifiguurien maalaamiseen. Ohjeet on kuvitettu havainnollisesti ja kirjan lopussa on tarvittavia kaavoja.

82 sivua. Hinta 10 € + kotiin postitus 2 €.

Tilaa osoitteesta http://esc-ape-net/julkaisut.html

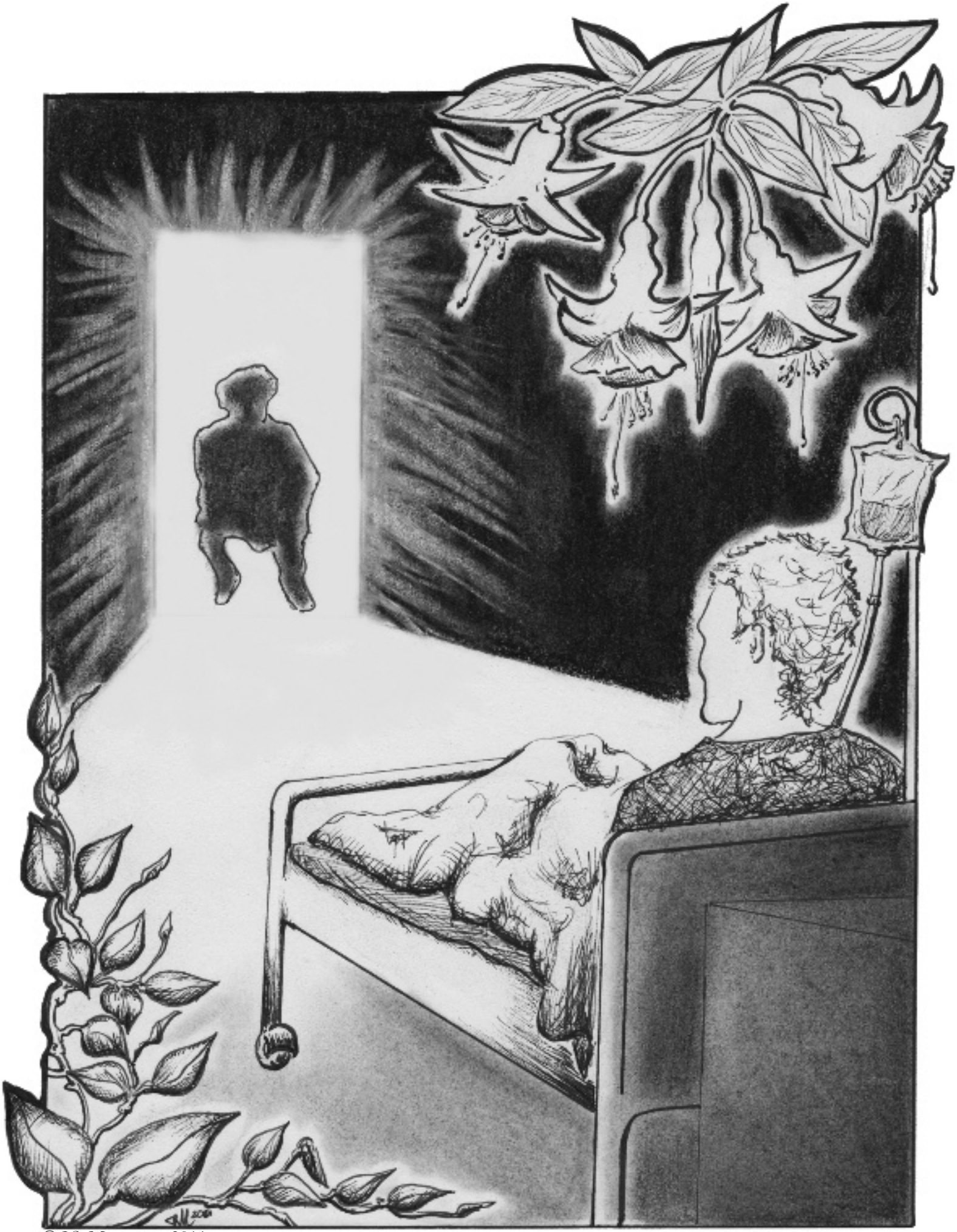

© J.S. Meresmaa 2011

Petteri Hannila

Kasvit

Kuolema. Jokainen meistä tietää että lähtö on edessä. Suurin osa meistä kuitenkin hautaa sen ajatuksen syvälle päästäkseen sitä ajattelemasta. Tässä sairaalavuoteella maatessani minun on mahdotonta sitä ajatusta enää sivuuttaa. Öinen huone on hiljainen ja pimeä. Vain sylissäni oleva kannettava valaisee kasvoni heikolla kajastuksella. Hoitaja on asettanut käteni sen näppäimistölle, sillä en jaksa enää nostaa niitä itse.

Katsahdan silmänurkastani yöpöydällä nököttävää viherkasvia. Jos vain suinkin jaksaisin, repisin sen kappaleiksi ja heittäisin pois. Siihen voimani eivät enää riitä, ja minun on pakko tyytyä vain katselemaan. Hämärässäkin näen elinvoiman, joka kasvista pursuaa, ja pakotan vapisevat sormeni vuodattamaan ajatukseni näppäinten kautta koneen näytölle.

Kaikki alkoi vajaa puoli vuotta sitten, niin olen sen nyt järkeillyt. Silloin oli alkukesä, ja tyttöystäväni Leenan valmistujaisjuhlat olivat käsillä. Minäkin sain tietysti osani valmisteluista, vaikka en oikein ole koskaan välittänyt juhlista. Juhla-aamuna oli tarkoitukseni mennä torille ostamaan Leenalle kukkia.

Oikeastaan kukat eivät olisi voineet minua vähempää kiinnostaa, mutta tein Leenalle mieliksi. Hän on koko ikänsä ollut puutarhaihminen ja monet kerrat olin saanut kuunnella suunnitelmia tulevan omakotitalomme kasvuston laadusta ja määrästä. Minä puolestani voisin yhtä hyvin viihtyä kerrostalossa. Mitä lyhyempi matka pubiin ja kirjakauppaan, sen parempi. Mutta naisten kanssa on usein helpompaa mennä virran mukana, ja niin olin sinä lauantaisena aamuna varhain torilla etsimässä kukkia.

Aamu oli kaunis, niin kuin alkukesän pilvetön aamu vain saattoi olla. Tori oli täynnä myyntikojuja, mutta asiakkaita oli vielä hyvin vähän. Kiertelin hetken päämäärättömästi kojujen välissä. Kukkien hankintaan liittyvä epävarmuuteni vain paheni niistä lukemattomista vaihtoehdoista joita oli tarjolla. Kukkia oli sateenkaaren kaikissa väreissä ja kaikenkokoisina. Oli orvokkeja, lobelioita, annansilmiä, begonioita, samettiruusuja ja pelargonioita, enkä tiennyt niiden nimiäkään kysymättä.

Kierrettyäni toria jonkin aikaa minua alkoi yhä enemmän vetää puoleen-

sa torin reunalla nököttävä pienehkö koju. Tuon kojun kukat olivat koko torin parhaita. Niin kirkkaita ja hyvältä näyttäviä en nähnyt muissa kojuissa, vaikka paikalla oli isojen puutarhojen tuotteita.

Pöytänsä takana työtään tekevä mummo oli myymiensä kasvien täydellinen vastakohta, kuin auringossa kuivanut vanha rusina. Kiertäessäni hänen kojuaan kolmatta kertaa hän viimein tokaisi minulle hapan ilme naamallaan:

"Meinasitkos poika ostaa jotain vai muutenko täällä vaan pyörit?"

"No tuota, jos katsoisin vielä vähän", sanoin epävarmalla äänellä. Minusta tuntui että hänen mustat silmänsä porautuivat suoraan sisimpääni ja vain pahensivat epävarmuuttani.

"Koitahan valita kukkasi, ja anna sitten tilaa muille asiakkaille", mummo töksäytti.

Päästin pari maleksivaa vanhempaa naista ohitseni asioimaan mummon kanssa. Minua suututti. Olisin mieluummin ollut missä tahansa muualla paitsi täällä, ja töykeät kauppiaat siihen vielä päälle.

Hetken mielijohteesta nappasin mummon myyntipöydän reunalta komean verenpisaran ja lähdin kävelemään tuohduksissani poispäin. Tajusin vasta hetken päästä mitä olin tehnyt. Olin järkyttynyt, minä joka edes lapsena en varastanut kaupasta koskaan mitään. Takaani kuulin mummon kovaäänisen huudon.

"Pysähdys poika, se kukka taisi jäädä maksamatta!"

Pistin juoksuksi, ennemminkin häpeän kuin minkään muun takia. Juoksin kukan kanssa pari korttelia ja kun kukaan ei tullut perääni, jatkoin matkaa muina miehinä. Ajattelin, että voisinhan mennä myöhemmin maksamaan varastamani kukan mummolle ja pyytämään anteeksi. Eihän tuo nyt niin vakavaa ollut, muutaman euron kukka.

Juhlat olivat ja menivät. Aluksi perustelin itselleni, ettei ollut vielä hyvä aika mennä pyytämään mummolta anteeksi, ja sitten asia hautautui kesän kuluessa muiden kiireiden alle. "Ostamani" verenpisara päätyi yhteisen asuntomme parvekkeelle, missä Leena hoiti sitä ahkerasti. Hän oli kesällä töissä puutarhassa, mutta muuttaisi syksyllä sadan kilometrin päähän opettajan viransijaisuutta hoitamaan. Minä olin tapani mukaan kesätöissä nuhjuisessa kirjakaupassa, eikä näyttänyt siltä että yhteiskuntatieteen opintoni olisivat valmistumassa vielä ensi vuonnakaan.

Juhannuksen tienoilla aloin tuntea outoa väsymystä. Aluksi sitä oli silloin tällöin, ja vain aamuisin. Herätessäni tuntui aivan kuin en olisi nukkunut koko yönä ollenkaan. Tunne katosi aina päivän mittaan vain tullakseen takaisin seuraavana aamuna, tai viimeistään parin päivän kuluttua. Aloin myös laihtua, ruoka ei maistunut enää suussani millekään. Aiemmin olut ja kunnon pihvi olivat herauttaneet veden kielelleni, mutta kesän mittaan vähenivät käyntini sekä pubeissa että ravintoloissa.

Heinäkuun puolenvälin jälkeen minun oli väsymykseni takia pakko lopettaa työt kirjakaupassa. Omistaja, viikseköäs vanha herra Heinonen ei ollut mie-

lissään, mutta minkäpä hän asialle mahtoi. Minun seuraavasta talvestani tulisi puolestaan edellistä kuivempi, kun kesätyöt katkesivat puolitiehen. Leenan muuttaessa pois elokuun alkupuolella aloin jo olla niin heikossa kunnossa että hän pakotti minut käymään lääkärissä.

Pyöreäsilmälasinen mieslääkäri suoritti kaikki tutkimukset, muttei löytänyt minusta sen suurempaa vikaa. Rautatabletteja hän minulle määräsi, ehkä enemmän arvauksen kuin minkään testituloksen perusteella, ja niine hyvineni lähdin lääkäriltä kotiin. Tabletit eivät oloani kohentaneet, ja Leenan poismuutto masensi minua entisestään. Asustelin nyt yksin kaupunkikaksiossamme, ja vasta silloin sain ensimmäiset vihjeet siitä mitä oli tapahtumassa.

Kuten olen jo aikaisemmin maininnut, Leena oli varsinainen viherpeukalo ja oli muutaman yhteisessä asunnossa asumamme vuoden aikana täyttänyt sen kukilla ja erilaisilla viherkasveilla. Lähtiessään hän oli teroittanut minulle, kuinka minun täytyisi hoitaa mitäkin kasvia. Hän jopa kirjoitti erilliset laput jokaisen kasvin viereen. Leenan tullessa käymään ensimmäisen viikkon poissaolonsa jälkeen sain ylimääräiset suukot ja halaukset kasvien hyvästä hoitamisesta. Joka ikinen kukoisti nimittäin paremmin kuin koskaan ja siitä ansaitsin hänen mielestään suuret kiitokset.

Siinä hellyydenosoitusten keskellä en raaskinut sanoa hänelle etten ollut muistanut hoitaa niitä lainkaan. Ensimmäisellä kerralla tämä tuntui minusta oudolta, mutta sitten meni toinen ja kolmaskin viikko ja kasvit vaan kasvoivat yhä rehevämpinä. Turhautuneena jopa revin lehtiä eräästä, Leenalle vähemmän arvokkaaksi arvelemastani viherkasvista vain havaitakseni että se oli seuraavaksi aamuksi kasvattanut itselleen uudet ja entistä ehommat.

Leena ilmoitti että tulisi seuraavan kerran käymään vasta kolmen viikon kuluttua. Oli syyskuun ensimmäinen päivä, ja ilmat kylmenivät nopeasti. Lohduton syyssade rummutti yhä useammin asuntoni ikkunoita, mutta minä tuskin huomasin sitä. Aloin nähdä painajaista. Uni toistui aina samanlaisena mutta jatkui kerta toisensa jälkeen pidemmälle kuin edellisenä yönä, kunnes muutaman viikon kuluttua näin sen viimein kokonaan.

Alussa havahdun kukkien voimakkaaseen tuoksuun. Heikot jalkani kuljettavat minua raahustaen kohden pientä parvekettamme. Ikkunan läpi näen sen muuttuneen viidakoksi kaupungin keskellä. Verenpisara kasvaa villinä ja valtavana mattona läpi koko parvekkeen, pitkin sen teräksisiä tukirakenteita ja betonisia kaiteita. Ilta-aurinko paistaa viistosti, saaden kasvien punavalkoiset kukat loistamaan verenpunaisina.

Astuessani parvekkeelle tuo kasvusto vetää minua vastustamattomasti puoleensa ja vaikka kuinka yrittäisin kääntyä takaisin, huomaan pian astuvani valtaisan kasvimaton keskelle. Katson jalkojeni juuressa kasvavaa kasvia ja tunnen, kuinka jalkani alkavat sulaa. Se ei varsinaisesti satu. Tunnen vain ylitseni virtaavan pakokauhun ja kihelmöinnin jaloissani veren-

pisaran syödessä niitä. Jalkaterien jälkeen polvet, polvien jälkeen reidet ja lantio. En kaadu, vaan kasvi ahmii minua alhaalta ylöspäin tasaisesti, laskenko minä alaspäin vai nouseeko kasvi pitkin kehoani ylös, sitä en tiedä mutta se etenee hitaasti ja vääjäämättömästi, kuin nautiskellen. Tietäen etten pääse siltä pakoon vaikka haluaisin.

Vatsa ja rintakehä uppoavat samaan kasvimattoon ja käteni katoavat myös sen sekaan. Kasvi ei pidä mitään ääntä, ja minäkin olen hiljaa, vaikka kauhu sisälläni kasvaa kasvin kuluttaessa minua hitaasti, sentti sentiltä. Viimeiseksi, ennen kuin pääni katoaa kasvimattoon, olen näkevinäni parvekkeella istuvan ihmishahmon. En erota yksityiskohtia, ainoastaan mustat, ontot silmät, jotka tuijottavat minua ilmeettömästi.

Havahduin painajaisesta omaan huutooni, yltä päältä hiessä ja väsyneempänä kuin nukkumaan mennessäni, väsyneempänä kuin koskaan.

Mikään määrä väsymystä ei kuitenkaan voinut estää minua tekemästä sitä, minkä seuraavaksi tein. Aloitin parvekkeelta, mistä heitin verenpisarat ja muut kasvit laatikoineen suoraan alas syyssateen kastelemalle asfalttipihalle. Kolmannesta kerroksesta putoavat kasvit hajosivat multineen pitkin pihaa ja tiesin, että alakerran kyttääjämummo tulisi pian valittamaan sen siivoamisesta. Mikään ei olisi voinut huolettaa minua vähempää.

Pukeuduttuani parvekekasvien kohtalo koitti kaikille huonekasveillemme, tällä kertaa sivistyneemmin oven kautta biojäteroskikseen. Joukossa oli harvinaisempiakin kasveja, jotka olivat maksaneet Leenalle pitkän pennin, ja tiesin saavani kuulla kunniani kun hän seuraavan kerran tulisi käymään.

Väsymykseni vuoksi työ kesti pitkään, mutta aamupäivän kuluessa sain sen päätökseen. Asuntoni oli putipuhdas, eikä pienen pienintä kasvin osaa ollut jäänyt huoneistoon. Istuin alas. Voimainponnistus oli vienyt kaiken energiani ja kyhjötin siinä paikallani hengästyneenä, mutta tyytyväisenä.

Nousevan mielialani mukana parani myös oloni, paremmaksi kuin pitkään, pitkään aikaan. Illalla olin jo niin hyvässä kunnossa, että saatoin kävellä lähipizzeriaan illalliselle. Tukeva pihvi, lohkoperunat ja salaatti antoivat keholleni potkua, ja aloin jo miettiä kuvitelleeni kaiken. Mitä hittoa kertoisin Leenalle kun hän viikon kuluttua tulisi taas käymään.

Kotiin palattuani kävin tyytyväisenä nukkumaan, maha täynnä ja mieli rauhallisena. Tänä yönä en näkisi painajaisia, arvelin ja olinkin oikeassa. Putosin mustaan kuiluun mitään unia näkemättä, ja havahduin hereille seuraavan kerran vasta aamulla.

Silmäni rävähtivät auki ja olin saman tien täysin hereillä. Mahanpohjaani korvensi aivan kuin joku polttaisi sisuksiani hiljaisella tulella. Syöksyin vessaan ja edellisillan ruoka lensi pönttöön kouristuksenomaisten yökkäysten lennättämänä. Sinne menivät puolisulanut pihvi, ja tunnistamattomaksi mössöksi muuttuneet lohkoperunat. Mutta

salaatti, se oli vihreää, kirkkaanvihreää. Pytyssä se suorastaan kihisi ja näin, kuinka se aukoi pieniä silmuja ja kasvatti pintaansa lisää vihreitä kärhiä, jotka kurottelivat minua kohti kuin vieraat, pahantahtoiset sormet. Vedin pöntön, ja pyörivä vesi vei kauhunäyt mukanaan. Vain tasainen vedenpinta ja vatsaa kääntävä haju jäivät jäljelle.

Tärisin kuin horkassa, edellisiltainen toiveikkuuteni tipotiessään. Halattuani posliinia ainakin puolen tunnin ajan nousin viimein raskaasti ylös. Kuvotuksen tunne vatsassa oli laantunut, mutta ei kokonaan hävinnyt, ja minun oli pakko saada raitista ilmaa.

Raahattuani itseni ulos kuljettivat jalkani minua kohti keskustaa. Asunnoltani oli sinne muutaman kilometrin matka. Syyssade oli vaihteeksi lakannut, mutta jättänyt jälkeensä utuisen harmauden. Harmaita ja hiljaisia olivat myös kerrostalojen hahmot kävellessäni niiden ohi. Seisahduin nojaamaan yhden kylkeen, ja hengitin kosteaa ilmaa puuskuttaen. Järkähtämätön seinä käteni alla rauhoitti mieltäni, ja hetken seisottuani jatkoin matkaa.

Ennen keskustan kävelykatua edessäni oli vielä pieni puisto. Olin kävellyt tuon puiston läpi satoja kertoja matkallani keskustaan, enkä juuri enää kiinnittänyt huomiota siihen. Ankea se olikin, syksy ei ollut vielä ehtinyt sitä värjätä helakoilla väreillä, mutta kesän vehreys oli jo kadonnut kuoleman vuodenajan tieltä.

Puiston puoleenväliin päästyäni kaikki muuttui. Jalkakäytävän molemmilla puolilla uneliaasti nököttävät puut havahtuivat ja alkoivat ojennella lehdikkäitä käsiään minua kohti. Ruohot ja pensaat kuiskuttelivat keskenään ja tuijottivat minua silmättömällä katseella. Kasvien äänet täyttivät pääni ja pysähdyin puiston keskelle. Seisoin jalkakäytävällä, mahdollisimman kaukana sen reunamilla minua uhkaavista vihreistä olennoista, enkä uskaltanut ottaa askeltakaan.

Aikani siinä seisottuani aloin ymmärtää niiden puhetta. Miljoonia ja miljoonia vuosia ne olivat kansoittaneet maata ennen liikkuvaisten tuloa. Liikkuvaisten, jotka olivat pelkkiä loisia, piikkejä niiden harmina. Eikä koskaan niin kuin nyt, kun nämä kaksijalkaiset nousukkaat olivat tulleet, kaatoivat ja mylläsivät kaikkialla oikukkaan, lyhyen mielensä mukaan. Tunsin kasvien synkän ja pitkään lietsotun vihan ja se kohdistui minuun. En pystynyt liikkumaan senttiäkään mihinkään suuntaan vaan käperryin itseeni seisoessani jalkakäytävällä. Ohut asfaltti suojasi minua kasvien pahantahtoiselta voimalta, mutta kauanko se auttaisi.

Havahduin kun minua lyötiin olalle. Kääntyessäni katsomaan minua katsoivat pyöreät, viiksekkäät kasvot. Kirjakaupan pitäjä Heinonenhan se siinä liian pienen pikkutakin alta pursuavine mahoineen katseli minua.

"Terve poika, näytät karmealta. Oisitko kaljan tarpeessa?"

Hän saatteli minut pois puistosta. Tunsin että kasvit olivat nyt hiljaa, eivät jostain syystä halunneet näyttää vi-

haansa vanhalle Heinoselle. Hän ohjasi minut lähikuppilaan ja tarjosi oluen, melkoinen suosionosoitus niinkin pihiltä mieheltä. Varsinkin kun hän oli ollut melkoisen äkäinen kun olin aiemmin joutunut sairaslomalle.

Syy outoon ystävällisyyteen selvisi pian, sillä Heinonen oli pistänyt lapun luukulle ja ilmeisesti saanut hyvän hinnan nuhjuisesta kaupastaan. Mies ehti hädin tuskin imeä tuoppinsa, kun hänen jo piti lähteä, matkoille, kuten hän asian ilmaisi. Hän pyyhki hikeä otsaltaan ja mietin mahtoikohan hän pitkään jaksaa nauttia eläkepäivistään moisella tahdilla.

Paluumatkalla kiersin puiston niin kaukaa kuin mahdollista ja käytin muutenkin reittiä jossa matkalleni sattui vain vakaata asfalttia ja turvallista betonia. Kotiin päästyäni istuin sohvalla ja mietin järjellistä selitystä kaikelle tälle. Päättelin, että olin menettämässä järkeni. Se oli ainoa mahdollinen selitys, joka sopi rationaaliseen, tieteelliseen maailmankuvaani.

Seuraava osoite olikin sitten ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö, tarkemmin sanoen psykiatrin vastaanotto. Kuulostin mitä ilmeisimmin puhelimessa sen verran järkyttyneeltä, että ajanvaraushoitaja antoi minulle ajan ilman sen suurempia vastaväitteitä.

Naispsykiatri oli tietysti huolestunut nähtyään surkean tilani. Tarinani kuuleminen ei varsinaisesti vähentänyt huolta, ja hän määräsi minulle rauhoittavia lääkkeitä ja jatkotutkimuksia. Jälleen kerran oloni parani, lääkitys tasoitti pahaa oloa ja sai minut unohtamaan ahdinkoni. Pizzeriareissun salaatti oli kuitenkin viimeinen kasvis, jota suuhuni pistin ja siitä eteenpäin söin vain lihaa.

Leena tuli viikonloppuna ja saikin melkoisen raivokohtauksen huomattuaan huonekasviensa kadonneen. Hänen raivonsa muuttui kuitenkin nopeasti huolestumiseksi, sillä en jaksanut pidätellä vaan latasin kaikki pöytään untani, pizzeriareissuani ja psykiatrikäyntiä myöten.

Sen viikonlopun Leena hoiteli minua kuin sairaanhoitaja, ja vannotti soittamaan hänelle mitä tahansa viikolla tapahtuisikin. Kunpa en olisi päästänyt häntä, sillä sunnuntaina, hänen lähtiessään, näin hänet viimeisen kerran.

Alkusyksyn öinen sade rummutti jälleen makuuhuoneeni lasiin käydessäni nukkumaan. Kahden Leenan kanssa vietetyn yön jälkeen sänky tuntui luotaantyöntävältä ja pelottavalta paikalta, mutta viimein väsymys kuitenkin voitti ja otettuani rauhoittavan kääriydyin peitteisiin. Käperryin sikiöasentoon ja päästin uneni vapaaksi.

Syksy-yön pimeä katu piirtyy uneeni tarkasti, jokaista pientä yksityiskohtaa myöten. Alitajuntani ymmärtää, että on sunnuntai ja sen vuoksi kadut ovat miltei tyhjiä kulkiessani läpi öisen kaupungin. Jalkani kuljettavat minua kohden kaupungin toria ja askel askeleelta pulssini nousee. Tekisin mitä vain vaihtaakseni suuntaa, mutta uneni ei anna periksi ja kuljettaa minut minne haluaa.

Öinen tori on tyhjä aukio, jolla tuuli ulvoo rauhattomasti. Jalkani vievät minut mukulakiviä pitkin ja huomaan että torilla on kuin onkin yksi koju. Sen tiskin takana näen pienen ja kumaraisen mummon hahmon. On pimeää, mutta jostain syystä näen hänen mustat silmänsä, jotka tuijottavat minua rävähtämättä. Lähestyn hitaasti kojua ja herään rajuun säpsähdykseen.

Kauhunhuutoni kiiri ilmoille, kuten edellisen painajaisen jälkeen, mutta sillä hetkellä tajusin jonkin olevan vialla. En ollutkaan sängyssäni, vaan öisellä torilla, täsmälleen siinä paikassa, jonne unen jalkani olivat minut kantaneet, pelkissä alusvaatteissa syksyisen yön riepoteltavana.

Mieleni pimeni, eikä minulla ole muistikuvia loppuyöstä. Tulin tolkkuihini vasta seuraavana aamuna ja katseeni tapasi sairaalan vaaleat seinät ja sängyn. Hoitajat kertovat minun harhailleen sekavassa tilassa pitkin kaupunkia, ja poliisin poimineen minut kyytiin. En halunnut kertoa heille totuutta, sillä arvelin heidän pumppaavan minut täyteen rauhoittavia tarinani kuultuaan. Niinpä makasin sairaalassa, mitään puhumatta. Sain kuulla että Leena olisi seuraavana päivänä tulossa minua katsomaan, ja se jos mikä ilahdutti mieltäni.

Oloni oli heikko, niin heikko etten jaksanut itseäni vuoteesta nostaa. Minulle tehtiin koko päivä kokeita, mutta kuten aiemminkaan, eivät ne tuottaneet mitään tulosta. Iltapäivällä minulle tuotiin kannettava tietokone, mielenvirkistykseksi kuten hoitajat sanoivat. Olin niin heikko, etten jaksanut nostaa kättäni sängyltä näppäimistölle, vaan tarvitsin siihen hoitajan apua. Sormet sentään toimivat.

Nyt yön tullessa ja näytön luodessa valjua valoaan kasvoilleni minua ei enää pelota. Miksi pelkäisin vääjäämätöntä kohtaloa, jotain jonka kulkuun en enää voi vaikuttaa. Tässä tätä kirjoittaessani voin vain odottaa häntä tulevaksi. Odottaa, että tapahtumat kulkevat kohti niille minusta riippumatta säädettyä päämääräänsä.

Minun ei tarvitse odottaa kauaa, sillä pian näen oviaukossa tumman, lyhyenlännän hahmon. Äänettömin askelin hän astelee rauhallisesti minua kohti, pysähtyen vain hetkeksi yöpöydän luokse. Pöydällä odottava viherkasvi toivottaa hänet tervetulleeksi, ja hahmo sivelee hetken hämärän minulta verhoamia lehtiä. Hahmo ei puhu, mutta tiedän, että hän vastaa kasvin tervehdykseen omalla, minun käsityskykyni ulkopuolella olevalla tavallaan. Viimein hahmo kääntyy minuun päin, ja astuu tietokoneen heikkoon valopiiriin. Sen heikko kajo paljastaa olennon minun puoleeni käännetyt kasvot.

Luulin että mummon silmät ovat mustat, mutta näin läheltä näen, että ne ovatkin tumman vihreät. Loputtoman syvinä ne katsovat minua kuin kaksi helvettiin ulottuvaa kaivoa, ja minä en voi irrottaa katsettani niistä. Sormeni kirjoittavat kouristuksenomaisesti, ja iäisyydeltä tuntuvan hetken jälkeen mummo nostaa kätensä käsi-

varrelleni. Käsi ei ole ihmisen, se näyttää ihmisen kädeltä, mutta se on kylmä ja karhea, kuin puun pinta. Hetken käsi lepää omallani, mutta sitten se tarttuu käteeni ja nostaa sen näppäimistöltä, käännyn katsomaan mitä kirjoitan, koska nyt pystyn vain yhdellä kädellä ja toista en jaksa nostaa takaisin. Mummo siirtää epäihmiskätensä toiselle kädelleni ja nost

Petteri Hannila *on jyväskyläläinen kirjoittelija. Häntä kiinnostaa kaikki mikä on meille vierasta ja outoa ja hänen tietokoneistetusta kynästään pulpahtaa niin tieteis- kuin fantasiapainotteisiakin tekstejä. Romaanin kirjoitus on työn alla (kenelläpä ei olisi) ja novelleja syntyy silloin tällöin muiden kiusaksi.*

© Antti Vanhatalo 2011

Tarja Sipiläinen

Liian syvä viilto

Ovikello soi. Pete sammutti suihkun ja kurkotti pyyhkeen ympärilleen. Laattalattialle jäi vesivana, kun hän käveli pesuhuoneesta keittiön kautta kuistille. Hän kurtisti kulmiaan nähdessään tulijan.

”Hei, Pete. Minulla on asiaa, älä sulje ovea.”

Mrs. Smythe laski kantamuksensa portaille ja pyyhkäisi hikeä otsaltaan. Hänen kasvonsa punoittivat ja t-paidan kainaloissa loistivat tummat läikät.

”Muutan loppuviikosta pojan perheen luo Bostoniin.” Nainen tarkkaili naapuriaan ennen kuin jatkoi.

”Ajattelin, että tätä vihanpitoa on jo kestänyt tarpeeksi. Toin sovintolahjan.”

Pete katsoi naisen portaille laskemaa taakkaa; lähes kantajansa korkuista puuta matalassa neliskulmaisessa ruukussa.

”Se on kolmihammasvaahtera, ollut minulla jo parikymmentä vuotta. Ei varmaan kestäisi pitkää muuttomatkaa – on herkkä kasvi.”

Pete haroi itsepäiset hiussuortuvat otsaltaan. Hän muisteli, milloin oli viimeksi ollut puheissa naapurinsa kanssa. Pikaisesti laskettuna he eivät olleet vaihtaneet sanaakaan neljään vuoteen, Blackien lopettamisen jälkeen.

”Ehkä minäkin ylireagoin silloin. On ollut mielessä, että tulisin pyytämään anteeksi”, Pete vaihtoi painoa jalalta toiselle ja hymyili varovasti.

”Eiköhän meissä molemmissa ollut syytä. Mutta se on mennyttä. Huolitko tuon puun? Se vaatii hieman huolenpitoa ja vaivaa, mutta etköhän sinä sen kanssa toimeen tule.”

”Voisin yrittää. Mitä se tarvitsee?”

Rouva Smythe kaivoi taskustaan koirankorvilla olevan vihkosen ja ojensi sen Petelle.

”Tässä perusjutut. Olen muotoillut puun tachiki-muotoon. Se on aloittelijankin helppo hallita. Sinähän puuhaat tietokoneella kaiken aikaa? Sieltä löydät lisää tietoa. Tuon sinulle vielä ennen lähtöäni hoitotarvikkeet. Ihan alkuun ei tarvitse tehdä muuta kuin kastella joka päivä. Juuripaakku ei saa kuivua, se on tärkeää. Muut jutut ehdit opetella myöhemmin.”

Pete seurasi mietteissään rouva Smythen lyllertämistä. Nainen vaappui

portista kadulle kuin ankka; oranssin kukkahameen helmat heilahtelivat mereltä puhaltelevassa tuulenpuuskassa. Suonikohjuiset paljaat sääret vilahtelivat kuin oksitut tukit turvonneiden nilkkojen jatkeena.

Häpeä häilähti Peten mielen laitamilla. Tunne hävisi kuitenkin nopeasti, kun hän katsoi tasaisen vihreänä mattona kukoistavaa pihaansa. Ihmiset pitäköötlemmikkinsä kurissa. Ei häntä voinut syyttää. Silti muistot kaihersivat.

Pete muisti, miten koirankuvatus oli istunut hänen pihalleen kaivamansa montun äärellä kuin suurenkin urotyön tehneenä. Koira näytti nauravan hänelle koko suunsa leveydeltä. Kieli roikkui pitkänä ja kuononpää oli mustan mullan ja ruohon tahraama. Kaunis pihanurmi oli mennyttä, naapurin koira oli leikkinyt sillä liian monta kertaa piilota ja etsi -leikkiä.

Peten mitta oli yksinkertaisesti täyttynyt. Hän oli toistuvasti kehottanut rouva Smythea pitämään koiransa kurissa. Rouva oli täysin koiran pauloissa; antoi sen hyppiä asunnossa sohville ja tuoleille, nappailla ruokaa pöydältä, hoiti kuin vauvaa. Blackie oli kuin tynnyrissä kasvatettu, säikkyi muita koiria ja kovia ääniä. Paitsi Peten karjunnalle koira ei korvaansa kallistanut.

Pete hankki liiketunnistimen. Hän vieraili paikallisessa kennelissä, ja teki tarvittavat lisäkytkennät. Idea toimi, liiankin hyvin.

Kun Blackie jälleen luikerteli aidan alitse ja alkoi kaivaa kätköä luutaan varten, helvetti puhkesi valloilleen sen ympärillä. Kahteen kovaääniseen ja nauhuriin yhdistetty liiketunnistin käynnisti nauhurin. Kymmenien koirien haukunta täytti pihan, lähikadut ja koko korttelin.

Pete seurasi tilanteen kehittymistä kuistilta. Meteli sattui korviin. Blackie jähmettyi ensin niille sijoilleen, patsaaksi. Hetken koiraa katseleva mies epäili, että se saisi sydänkohtauksen. Sitten koira ulvaisi, ja ryntäsi vatsa maata viistäen, korvat luimussa ja häntä koipien välissä kotipihalleen. Naapurin kuistilta kuului vertahyytävää ulvontaa. Hetken päästä ovi kolahti ja rouva Smythe päästi koiran sisälle.

Koirankarkotusepisodista oli kulunut muutama viikko, kun Pete oli kaupparessullaan kuullut toiselta naapuriltaan, että Blackie oli lopetettu. Naapuri oli kertonut koiran kokeneen suuren trauman, josta ei ollut toipunut entiselleen.

Pete riuhtaisi itsensä irti puistattavista muistoistaan ja kumartui nostamaan ruukun syliinsä. Hän kantoi puun lasitetulle kuistille ja asetti sen matalalle jakkaralle. Käsiä jomotti, ja häntä ihmetytti, miten naapuri oli jaksanut kantaa ruukkua hyvinkin sadan jaardin matkan. Hän oli aina luullut, että bonsait ovat pieniä puita. Mutta kai tämä jättiläinen oli bonsai, koska naapurin antama ohjekirjanen oli bonsain hoito-opas.

Puun ylin, vänkyrä oksa kurotteli kuistin valokatteeseen, jäi siitä kuitenkin muutaman jalan päähän. Pete tar-

kasteli nöyrästi alaspäin kumartavia oksia lähempää. Runko muistutti rouva Smythen poimuisia jalkoja leikkausarpineen. Puun muodot saivat sen näyttämään kumaraiselta vanhalta mieheltä, jolla oli tuuheat, kiharaiset hiukset. Ehkä menninkäiseltä, olihan latvus syvänvihreä.

Työhuoneeseen kävellessään Pete selasi bonsain hoito-opasta. Siinä selostettiin yksityiskohtaisesti, mitä toimenpiteitä ruukkupuu tarvitsi minäkin vuodenaikana. Oppaan ensimmäisillä sivuilla oli luettelo välttämättömistä hoitotarvikkeista. Lista täytti ensimmäiset kaksi sivua.

Pete kurtisteli kulmiaan. Naapuri oli juonikkuudessaan sittenkin tainnut ajatella sovintolahjana tuodun puun hänelle riesaksi ja päänvaivaksi. Kosto. Sehän tämä voisi hyvinkin olla. Rouva Smythe oli varmaan laskelmoinut, ettei Pete tunnontuskissaan voisi olla hoitamatta puuta tunnollisesti. Hän kohautti olkapäitään. Olkoon, aika näyttäisi, riittäisikö hänen kiinnostuksensa kaikesta päätellen vaativan kasvin hengissä pitämiseen.

Nyt työt odottivat. Seuraavan artikkelin deadline oli parin päivän kuluttua. Lehden päätoimittaja oli jo hoputtanutkin häntä aamulla käydyssä puhelinkeskustelussa.

Pete nojautui työtuolissaan taaksepäin ja huokasi tyytyväisenä. Tilausartikkeli oli valmis, eikä hetkeäkään liian aikaisin. Kaksi päivää oli kadonnut hänen elämästään huomaamatta. Hän venytteli kirjoittamisesta puutuneita käsiään kohti kattoa ja oikoi kivistäviä hartioitaan. Näin kävi aina. Hän uppoutui työhönsä eikä muistanut vaihtaa asentoa riittävän usein. Usein lopputuloksena oli hervoton päänsärky, jumiutunut selkä ja kivikovat hartiat.

Teksti oli nyt kuitenkin siinä, valmis lähetettäväksi toimitukseen. Nyt voisi hetkeksi unohtaa taustatyöt, kirjoittamisen ja deadlinet. Voisi lähteä oikomaan jäseniään, vaikka juoksemaan merenrantaan.

Pari tuntia aiemmin hän oli havahtunut kirjoittamisestaan, kun rouva Smythe oli käväissyt tuomassa lupaamansa puunhoitotarvikkeet. Pelottava määrä sekalaisia välineitä oli täyttänyt ison punaisen muovikorin. Hän oli ottanut korin vastaan ja vakuutellut paneutuvansa annettuun kunniatehtävään sen vaatimalla tarkkuudella. Samalla hän oli varovasti vilkaissut olkansa yli kasvia, joka hänen onnekseen vielä vaikutti elinvoimaiselta. Hän ei ollut suonut puulle ajatustakaan lähimmän kahden vuorokauden aikana.

”No, minä tästä lähdenkin jatkamaan matkaa. Muuttomiehet lupasivat tulla puolenpäivän aikaan”, rouva Smythe oli hyvästellyt koruttomasti.

Pete oli siirtänyt tarvikkeet kuistille, puun viereen, ja lähtenyt jatkamaan artikkelin loppuun.

Ennen lenkille lähtemistä Pete penkoi koria ja tutki välineitä, joista osa muistutti miniatyyrikokoisia versioita keskiaikaisista kidutusvälineistä, joita hän oli

hiljattain tutkinut kirjoittamaansa artikkelia varten. Hän kaivoi esille oppaan ja kävi läpi koko korin sisällön kirjasen kuvien ja tarvikeluettelon avulla. Häntä hämmästytti erilaisten leikkureiden, pihtien ja partaveitsimäisten terien kirjo. Punokset ja metallilankakiepit täyttivät kannellisen rasian. Puunhoito vaikutti vieläkin työläämmältä kuin hän oli olettanut.

Kiiltävät muotoilusakset innostivat. Peten napsautti poikki alimmasta pääoksasta ylöspäin ryöpsähtäneen vehreän oksanalun. Alkuun päästyään hänen silmiinsä osui muutama muukin kevään valossa kasvuun intoutunut karkulainen. Hän leikkasi nekin saman tien. Viimeisen hennonvihreän oksan pudottua kuistin lattialle hän tarkasteli aikaansaannoksiaan tekijän ylpeydellä. Ei hassumpi suoritus, vasta-alkajalta.

Aurinko värjäsi valkoisen piha-aidan jo oranssiksi. Aikaa puun muotoiluun oli tuhrautunut yllättävän kauan. Pete irrotti vastahakoisesti otteensa saksista, kiristi lenkkikenkien nauhat ja suunnisti kevein askelin portista kohti lähintä hiekkarantaa.

Viisi vuotta aiemmin Petestä oli tullut himolenkkeilijä. Askelten rytmi ja selkää pitkin valuva hikivana olivat pitäneet hänet kasassa Charlenen lähdön jälkeen. Vaimo oli omien sanojensa mukaan saanut tarpeekseen hänen työnarkomaniastaan ja pikkutarkkuudestaan. Kun Pete heittäytyi tiedeartikkeleiden kirjoittamiseen, hän sulki ympäristön ulkopuolelleen ja toimi kuin umpiossa.

Hitaasti, päivä päivän jälkeen hän oli kuitenkin saanut jälleen otteen elämästään, pitkälti työtehtävien ansiosta. Ulkona raivoaan oli purkanut Andrew-hurrikaani, hän oli tyynnyttänyt sisäistä myrskyään kirjoittamalla.

Tuolloin hän oli hankkinut kannuksensa osaavana ja tuotteliaana journalistina. Maine oli tuonut lisää työtarjouksia, freelancerina hän oli ottanut kaiken avosylin vastaan. Puhelin soi työasioiden lisäksi yhä harvemmin, eikä hän itsekään tullut pitäneeksi yhteyksiä ystäviinsä, suurin osa suvustakin asui länsirannikolla.

Rannalla oli enää vain muutama ilta-auringon viime säteitä ihailemaan jäänyt pariskunta. Päivällä lähes valkoisena hohtava hiekka hehkui sekin hennon oranssina. Pete suuntasi vanhasta tottumuksesta kohti eteläistä niemenkärkeä. Meksikonlahden aallot sulivat raukeina rantahiekkaan. Hyvä olo tuntui varpaissa asti.

Hiki virtasi pitkin Peten selkää, kun hän kääntyi kadulta kotipihalleen. Tunnin rääkki oli tehnyt tehtävänsä. Keho säteili rentoutta, ajatuksetkin olivat kirkastuneet.

Suihkun jälkeen Pete istui tietokoneen ääreen lukemaan sähköpostin. Katse osui rouva Smythen antamaan hoito-oppaaseen. Hetken mielijohteesta hän avasi Googlen ja alkoi etsiä tietoa bonsaista. Osumia olikin sivukaupalla. Hän avasi ensimmäisen asialliselta vaikuttavan ja hetkessä hän olikin uppoutunut ruukkupuiden yllättävän kiehtovaan ja monimuotoiseen maailmaan. Luettuaan reilun tunnin ajan harrastajien ja ammattipuutarhureiden sivuja

hän tulosti vielä muutaman parhaaksi katsomansa ohjeen itselleen. Sitten hän sulki koneen mielessään vakaa päätös hoitaa puuta parhaan kykynsä mukaan. Se olisi hänen sovintolahjansa, vaikkei rouva Smythe sitä ehkä koskaan tulisi tietämään.

Ennen nukkumaanmenoaan Pete käväisi vielä kuistilla vilkaisemassa puuta. Siitä oli parin viikon aikana tullut hänelle vakiorituaali. Hän pysähtyi kynnykselle katselemaan.

Bonsai tönötti jakkarallaan kuin kuningas valtaistuimellaan. Sen olemuksesta huokui tyyntä varmuutta, ylimielisyyttäkin. Oksien alaspäin kaartuvat latvukset pehmensivät ylemmyyden vaikutelmaa. Puu vaikutti lähes inhimilliseltä. Se näytti hiljaa tarkkailevan alamaisiaan. Huvittuneena Pete huomasi ajattelevansa, että puu tosiaan seurasi hänen tekemisiään.

Hetken mielijohteesta hän käveli bonsain luokse, kurkotti kättelemään alinta kyhmyistä oksaa. Pila muutti luonnettaan, kun hänen kevyeksi tarkoittamansa puristus tiivistyi rusentavaksi otteeksi. Hänen täytyi nojautua taaksepäin kuin köydenvedossa, ennen kuin sai kätensä irti oksasta. Sormia kihelmöi kuin hän olisi koskettanut nokkospehkoa.

Kuistin lattialla oli roskia. Pete kumartui poimimaan ne pois, ja huomasi, että ne olivat puusta pudonneita, ruskeiksi käpristyneitä lehtiä. Hän ei tiennyt, oliko normaalia, että puu pudotteli lehtiään näin keväällä, vai oliko hän huolimattomalla hoidollaan aiheuttanut tämän. Hän päätti aamulla tutkia asiaa tarkemmin. Tuskin yön aikana ehtisi mitään dramaattista tapahtua.

Pete heräsi aamulla ukkosmyrkyn pauhuun. Iho tuntui nihkeältä, lakanat olivat märät ja rutussa. Kun hän raahusti keittämään aamukahvia, salamat halkoivat taivaan, ja jyrinä peitti alleen palmukujan lehvästöissä suhisevan tuulen. Portinpieleen oli lentänyt myrskyn irrottamia oksia.

Herääminen tuntui vastenmieliseltä, vaikka Pete olikin päättänyt pitää pari päivää vapaata. Seuraavan toimeksiannon ehtisi vielä hyvin punnertaa valmiiksi tulevalla viikolla. Sade alkoi moukaroida keittiön ikkunaa suurin pisaroin. Onneksi nämä usein toistuvat ukkosmyrskyt menivät ohi nopeasti. Paikalliset tiesivät kokemuksesta, että Floridan sää oli arvaamaton kuin naisen mieli. Nyt ulkona raivosi myrskytuuli, iltapäivällä siniseltä taivaalta hehkuva aurinko hellittelisi lämmöllään. Hän voisi lähteä pitkästä aikaa golfkentälle kokeilemaan puttinsa tarkkuutta.

Kun Pete sateen laannuttua teki lähtöä, hän hätkähti bonsain surkeutta. Puuta lähestyessään hän haistoi pistävän, happaman löyhkän, joka tuntui nousevan bonsain juurien täyttämästä ruukusta. Lemu sai hänen vatsansa lähes kääntymään nurin.

Puun ympärillä poimuili tummanruskea lehtiröykkiö, jonka Pete lakaisi pois. Turhautuneena hän yritti keksiä syytä sulkasadolle. Parin viikon koke-

muksella hänellä ei ollut aavistustakaan, mikä puuta vaivasi. Hän aikoi pitää lupauksensa, joten oli parasta selvittää riutumisen syy.

Pete kantoi golfbagin takaisin varastoon ja huomasi, että puutarhassa ensimmäiset imeläntuoksuiset sitruunankukat olivat puhjenneet valkoiseksi tähtimereksi. Ne sentään kukoistivat.

Sisälle päästyään hän alkoi etsiä ohjeista vinkkejä, joilla saisi puun elpymään. Syyllisyydentuntoisena hän muisti ensimmäisen päivän hätäisiä oksien leikkelyjään. Ehkä olisi pitänyt malttaa lukea ohjeet ennen tositoimiin ryhtymistä. Mutta tehty mikä tehty. Nyt täytyi löytää keinot pelastaa tilanne.

Paita liimautui selkään ja otsalohkossa tuntui painetta. Pete nappasi lääkkeen, ja toivoi, että orastava migreeni taittuisi alkuunsa. Hän oli jo lukenut rouva Smythen ohjekirjan kannesta kanteen. Siitä ei löytynyt ratkaisua. Ukkosen jäljiltä internet-yhteydet olivat vielä poikki. Hän siirtyi selaamaan netistä tulostamiaan ohjesivuja.

Hetken aikaa Pete suunnitteli selvittävänsä entisen naapurinsa puhelinnumeron ja kysyvänsä tältä neuvoa. Hän hylkäsi ajatuksen, ja kun yhteydet palasivat, hän jatkoi surffaamistaan internetissä. Taustatyöt veivät mukanaan. Mies oli kuin varomaton kahlaaja rantavedessä, pohjaimu oli tempaista jalat alta ja kuljettaa mukanaan syvyyksiin.

Jättiurakka oli valmis. Pete oli noudattanut ohjeita orjallisesti: irrottanut bonsain ruukusta, leikannut juurista ylimääräiset rönsyt, sitonut puun uudelleen paikoilleen, vaihtanut vähäisen mullan ja lannoittanut matalaravinteisella lannoitteella. Työnsä kruunuksi hän oli vielä sitonut puun suuremmat oksat ja leikannut uusimmat, hennot oksat oikeaan muotoon.

Nyt Pete hieroi vasemman käden sormia, ne tuntuivat kosketusaroilta. Hän oli tottumaton tällaisiin töihin, jomotus hellittäisi varmaan muutaman päivän kuluttua. Nyt hän voisi vain odotella työnsä tuloksia. Bonsain hoito näytti vaativan enkelin kärsivällisyyttä – ja paholaisen sisua, hän jatkoi ajatustaan.

Kuukauden kuluttua puu näytti elinvoimaiselta. Sen lehdet vihersivät terveinä, kasvupiikkikin oli tasaantunut. Pete saattoi katsella hoidokkiaan tyytyväisenä. Hän oli omasta mielestään saavuttanut puun muotoilussa lähes täydellisyyden. Puu oli muodoiltaan tasapainoinen ja kurinalainen; hän tunsi olevansa sen kanssa harmoniassa. Enää puu ei näyttänyt katselevän häntä ylemmyydentuntoisesti korokkeeltaan. Hänellä oli nyt yliote, hän oli herra ja hidalgo, puu totteli hänen toiveitaan.

Syksyn ensimmäiset lehdet putoilivat pihakäytävälle, kun Pete alkoi kärsiä painajaisista. Hän heräsi usein aamulla hiestä märkänä ja lakanoihin kietoutuneena. Jäseniäkin kolotti kuin hän olisi ollut vilustumaisillaan.

Joskus öisin hän säpsähti unesta omaan huutoonsa, joka kaikui asun-

non seinistä turhautuneena, alistettuna, kuin häkkiin suljetun suden vapaudenkaipuinen ulvonta. Unissa hän kuuli huutoa; kidutetun kirkunaa, vangitun lohdutonta vaikerrusta. Huudot kulkivat hänen lävitseen kuin salamoina kipunoiva tuskan aalto. Ne raastoivat häntä sisältäpäin, eikä kipu hellittänyt otettaan hänen valveilla ollessaankaan.

Kolotus vasemman käden sormista oli siirtynyt ensin ranteeseen, sitten olkapäähän. Lisäksi Pete epäili muljauttaneensa nilkkansa lenkkeillessään. Sitä särki ajoittain niin, että hänen oli syötävä särkylääkkeitä yhä useammin, aina vaan suurempia määriä. Kipeytynyt nilkka sai hänet kaivamaan esille kainalosauvat, jotka olivat hautautuneet vaatekaapin perukoille vuosien takaisen polkupyöräonnettomuuden jäljiltä.

Syksyn myrskyt vyöryivät Peten yle murskaavina. Hän ei tuntenut mitään halua tarttua kirjoitustehtäviin ja jos hän joskus jotain yritti, työ ei ottanut edetäkseen. Sormien sijoittaminen näppäimistölle tuntui ylivoimaiselta haasteelta. Takaraivossa kaihersi ajatus, ettei hän ollut kirjoittanut mitään julkaisukelpoista kuukausiin.

Golfin pelaaminen ei kiinnostanut, eikä hän kesän jälkeen ollut käynyt rannalla juoksemassakaan. Ihmetys valtasi hänet ajoittain. Missä hän oli satuttanut nilkkansa?

Pete tunsi luissaan lähestyvän keskiiän kirot; aamuisin jokaista jäsentä jomotti, selkä oli jäykkä ja hartiat ilman tiivistä kirjoitustyötäkin jumissa. Onneksi hänellä oli harrastus, joka ei vaatinut suuria liikunnallisia ponnistuksia. Hän uhrasi bonsai-puulleen suurimman osan valveillaoloajastaan. Taustatyöt oli nyt tehty ja hän tiesi saavuttaneensa mestarillisen tason puun hoidossa.

Bonsai näytti uhmakkaalta. Se vaikutti kasvaneen pari jalkaa muutaman yön aikana ja sen asento oli ylväämpi. Pete ajatteli, että jos puu olisi ihminen, se viestittäisi taipumattomuuttaan, ikään kuin se olisi päättänyt vapautua orjuuttavista kahleistaan. Hän hymähti omille ajatuksilleen. Puu oli puu ja sillä oli puun luonto. Se oli osa luontoa, vain kasvi. Ihmeellistä kyllä, hänkin tunsi yhä tiukentuvan siteen luontoon, maahan. Mullan tuoksu tunki hänen nenäänsä väkevänä, viettelevänä. Se kantautui kaikkialle taloon.

Puhelin soi sisällä talossa. Pete otti sauvansa ja nilkutti kuistilta vastaamaan.

”Hei, Pete, rouva Smythe täällä. Mitä sinulle kuuluu?”

Pete lateli odotetut vastaukset entisen naapurinsa esittämiin kysymyksiin.

”Katselin vanhoja valokuvia, ja siellä oli kuvia myös sinulle antamastani bonsaista. Miten sinä olet tullut toimeen sen kanssa?”

”Oikein hyvin. Alkuhankaluuksien jälkeen kaikki on sujunut hienosti. Puu kukoistaa entistä ehompana kuistilla. Se näyttää viihtyvän valokatteen alla. Minun pitäisi napata siitä kuva ja lähettää sinulle.”

Rouva Smythe raportoi vielä uusista naapureistaan ja viimeiset kuulumiset lapsenlapsistaan, joiden sukupuoles-

ta, tai määrästäkään, Petellä ei ollut mitään käsitystä. Yksinpuhelunsa lopuksi rouva hyvästeli lyhyesti ja sulki puhelimen ennen kuin Pete ehti vastata hänen toivotuksiinsa.

Joulun alla, Charlenen lähdön vuosipäivänä, Pete otti itseään niskasta ja päätti siivota talon. Hän turhautui kuitenkin nopeasti, kun työ ei edistynyt hänen toivomallaan tavalla. Häntä väsytti, jäseniä kolotti kuin reumatismipotilaalla. Ympäri huoneistoa löytyvät likaiset, ruostetahraiset pyyhkeet ja nuhjaantuneet, sinne tänne tiputellut vaatekappaleet ärsyttivät.

Kuin sumun läpi Pete katseli asuntoaan. Lähes kaikki siellä tuntui jotenkin väärältä. Esineet eivät olleet oikeilla paikoillaan, pelkästään liikkuminen huonekalujen lomassa tuntui ylivoimaisen vaikealta. Huoli kaihersi hänen ajatuksiensa laitamilla. Jokin ei ollut kohdallaan, mutta hän ei pystynyt keksimään, mikä. Hiki valui pitkin Peten kasvoja. Hän irvisti huonolle kunnolleen – ja saamattomuudelleen. Hän tunsi itsensä kömpelöksi ja turhautuneeksi.

Mitä enemmän Pete tilannettaan tutkaili, sitä huolestuneemmaksi hän itsensä tunsi. Kuristava ote ei ottanut hellittääkseen; jokainen päivä oli edellistä surkeampi. Hikikarpalot kirvelsivät silmissä kuin kyyneleet. Hän painoi päänsä kämmeniinsä ja huomasi itkevänsä, kauhusta ja tuskasta. Kivustakin.

Aikansa tuolissaan kyyhötettyään Pete keräsi kaiken tahdonvoimansa ja punnertautui seisoalleen. Hän käänsi sekasortoiselle olohuoneelle selkänsä. Oli aika hoitaa bonsain siistiminen. Hän kaivoi oksasakset tarvikelaatikosta ja ryhtyi toimeen.

Poliisiauto pysähtyi kadun laitaan. Autosta nousseet kaksi poliisia katselivat viereisen tontin suuntaan. Sieltä heitä lähestyi nuorehko nainen lapsi sylissään.

”Rouva Milton? Te soititte meille?” vanhempi poliiseista kysyi naiselta.

”Kyllä. Olen jo pari viikkoa seurannut, miten naapurin postilaatikko täyttyy, ja nyt kirjeitä on jo pudonnut maahankin”, nainen viittasi tien laidassa yli pursuvaa laatikkoa. ”Emme ole tutustuneet herra Daltryyn kovin hyvin, vaikka olemme asuneet täällä yli puoli vuotta. Hän tuntuu viihtyvän omissa oloissaan. Mutta kyllä hän loppukesällä kertoi, kun oli pari päivää pois. Siltä varalta, jos joitain hämärätyyppejä sattuisi liikuskelemaan kulmilla.”

”Asuuko hän yksin?”

”Asuu. Kävin soittamassa ovikelloakin, mutta hän ei tullut avaamaan. Voihan olla, että hän on sukuloimassa länsirannikolla, muistelisin, että hänellä on sukua sielläpäin. Mutta luulisi, että jos hän on paikalla, hän olisi korjannut tuon kuistin rikkoutuneen valokatteen. Viime yönäkin satoi, kuistin lattia on varmasti läpimärkä.”

Poliisit ohjasivat puheliaan naapurin ystävällisesti mutta päättäväisesti omalle pihalleen ja lähtivät tutkimaan Pete Daltryn taloa lähemmin. He soittivat ovikelloa, sen ääni kajahti sisältä. Mitään muuta ei tapahtunut. Nuorem-

pi poliisi kurkotteli katolle ja nykäisi toveriaan hihasta.

”Katso, Jim, sieltä kasvaa puu. Se on kai puhkaissut tuon aukon katteeseen.”

Toinen poliiseista kiipesi kukkapenkin kivetyksen päälle ja kurkisti kuistin ikkunasta sisään. Hän huudahti ja horjahti samalla pihanurmikolle istualleen.

”Tule avuksi. Murretaan ovi. Nyt heti!”

Kuistilla heidät kohtasi sotkuinen näky. Matalan jakkaran päälle asetettu puu näytti villiintyneeltä. Se oli murtautunut ruukustaan ja työntänyt juurensa läpi lattian, talon perustuksiin, varmaan maahan asti. Ylimmät oksat tunkivat läpi katon, majesteettisen ylväinä. Puu oli valloittanut koko kuistin.

Puu näytti voitonriemuiselta. Se oli kuin pitkään pakoa suunnitellut, karkuun päässyt vanki. Kuistin lattia oli märkä edellisen yön sateesta, kuten naapuri oli arvellutkin.

Lattialla oli vesilammikoiden lisäksi ikävänruskeita, tahmean tuntuisia läikkiä. Poliisit vilkaisivat toisiaan. Tahrat olivat heille liiankin tutun näköisiä. Samoin sisältä kuistille leijuva pistävä, hajuaistin tyrmäävä löyhkä.

Kädet hakeutuivat asekoteloille, kun he hitaasti astuivat raollaan olevasta sisäovesta käytävään. He pysähtyivät kynnykselle. Nuorempi poliisi kääntyi ja juoksi pihalle oksentamaan. Vanhempi jäi seisomaan kynnykselle. Hänkin tunsi suurta halua juosta kollegansa perään, ja sai vain vaivoin koottua itsensä.

Lattialla makasi vääristyneessä asennossa kolmissakymmenissä oleva mies. Miehen vasemmassa jalassa ei ollut jalkaterää. Umpeen kuroutunut leikkauspinta oli kuin amatöörin tekemän amputoinnin jäljiltä. Oikea käsivarsi puuttui kokonaan, sekin oli arpeutunut, näytti kuin se olisi kuristettu katkaisemisen jälkeen metallilangalla, jonka päät yhä törröttivät nyt jo mätänemispisteessä olevasta ruumiista. Kärpäset parveilivat ruumiin ympärillä mustana massana, kuin suruhuntuna. Miehen ympärillä oli lammikko kuivunutta verta. Veriset raahautumisjäljet johtivat kuistilta ruumiin löytöpaikkaan.

Amputoinnilta näyttävät vammat eivät kuitenkaan olleet aiheuttaneet miehen kuolemaa. Kaulan poikki kulki tummana juovana siisti viilto, joka oli ilmeisesti katkaissut kaulavaltimon. Miehen vieressä, käden ulottuvilla, lojuivat oranssikahvaiset, teriltään tahriutuneet oksasakset.

Tarja Sipiläinen *on lappeenrantalainen kirjoittaja, joka silloin tällöin heittäytyy ursiksi. Hänen mielestään viihde ei ole vain miehiä varten.*

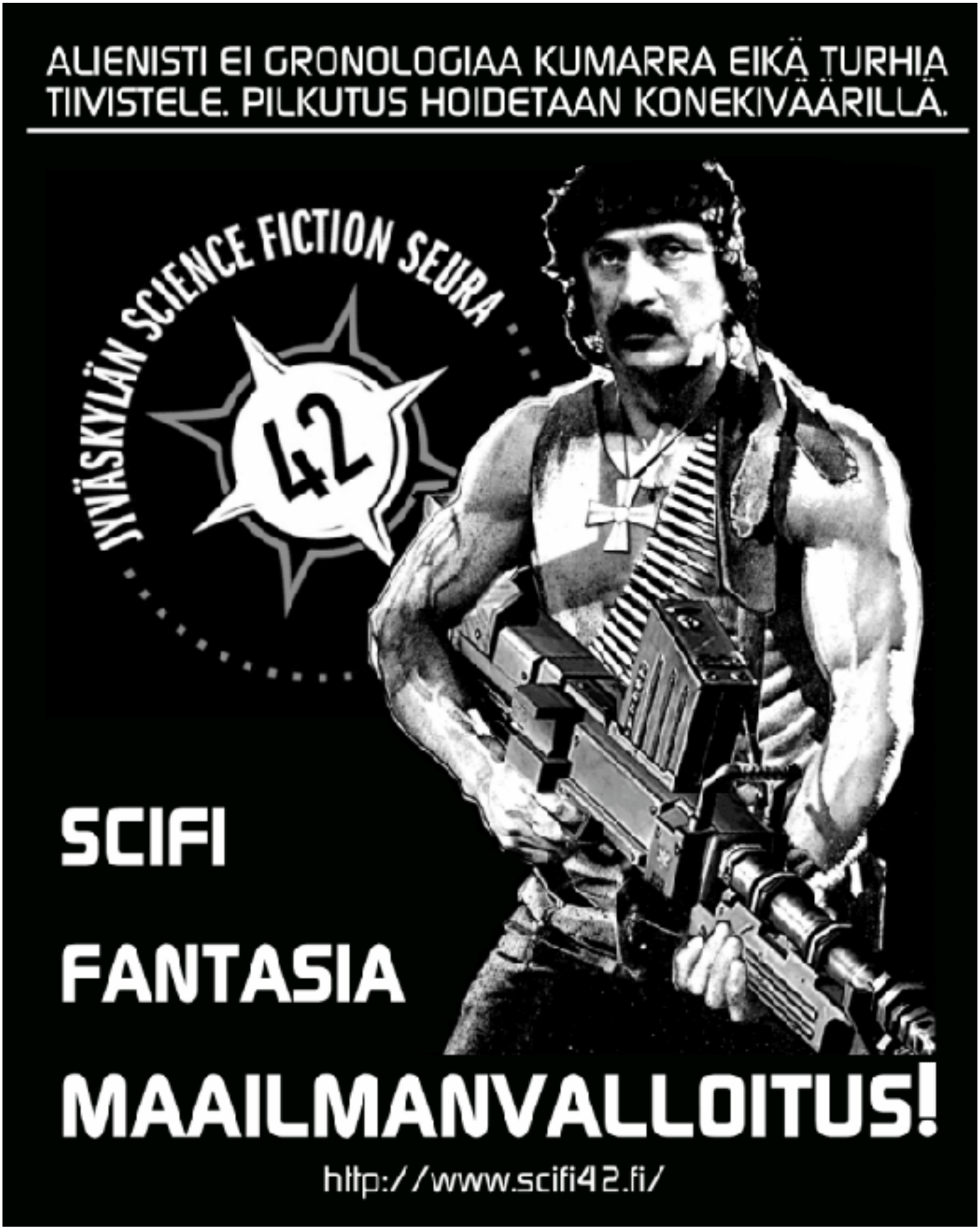
ALIENISTI EI GRONOLOGIAA KUMARRA EIKÄ TURHIA TIIVISTELE. PILKUTUS HOIDETAAN KONEKIVÄÄRILLÄ.
JYVÄSKYLÄN SCIENCE FICTION SEURA
42
SCIFI
FANTASIA
MAAILMANVALLOITUS!
http://www.scifi42.fi/

HAHAHAH

Samuli Antila

Rallikuski

Istuin huoltoaseman kahvilassa ja join mitäänsanomatonta sumppia. Kaduilla ja kaupoissa velloi joulunalushulina. Punaposkinen kakara juoksi pöytäni ohi ja kiljui mennessään. Säpsähdin ja kaadoin pahvimukini – saatanan käsien tärinä ei lakkaa koskaan.

Servetit vettyivät likomäriksi, mutta pöytä ei silti paljon kuivunut. Ruttasin paperit mukiini ja lähdin ulos loskakeliin luistelemaan liukkailla kengilläni. Ilma oli niin kosteaa, että sitä oli työlästä hengittää. Kaupungin hajut takertuivat vaatteisiin.

Taksi kökötti huoltoaseman ja linja-autoaseman välissä parkkipaikalla. Istuin takapenkille. Sanoin osoitteen kuskin takaraivolle, jota rasvainen kihara tukka peitti. Kuski ei sanonut sanaakaan, mutta pisti vilkun päälle ja kurvasi tielle. Hän pyöritteli hiuksiaan sormensa ympäri ja vilkuili taustapeiliin. Olen varma että hän tunnisti minut, mutta ei kehdannut kysyä, koska olin niin välttelevä.

Auto kiiti pitkin nelikaistaista siltaa ja minä pidin kiinni penkistä. Kuski lopetti hiuksiensa kanssa leikkimisen ja kumartui eteenpäin. Hän ohitteli autoja kuin olisi yrittänyt todistaa kuuluvansa samaan ammattikuntaan kuin minä. Purin huulia yhteen ja upotin kynnet toppatakkiini. Hän kaahasi Ratinan sillan jälkeen Hämeenpuistoon ja onneksi edessä oli sen verran ruuhkaa, että meno tasaantui.

Vedin syvään henkeä ja suljin silmäni.

Ulkona loiskuva loska ja pimeys vaihtuivat hetkessä kesäisen tukahduttavaan kreikkalaiseen maisemaan. Silloin minä istuin etupenkillä hikisessä ajohaalarissa. Kääntelin rattia ja puristin sitä kuin se olisi yrittänyt paeta ikkunan läpi heti tilaisuuden tullen ja liittyä katsojien tai kauempana laiduntavien lampaiden laumaan. Kaiken täytti moottorin ylitehoinen rähinä ja joka suuntaan sinkoutuva pöly, joka tunkeutui sisään pienimmästäkin raosta.

Kaikki, mikä oli ajamisen ja ruoskana viuhuvan auton ulkopuolella, olisi yhtä hyvin voinut olla kaukana kivikaudella tai nevadalaisessa pelihallissa istuvan eläkeläisen käsilaukussa. Vain kartanlukijani Riikosen tylyt ja harjaantu-

neet kommentit rytmittivät moottorin ja tien modernia jatsia.

"Vasen, kolmonen loiva sitten kirraa ja oikee tulee tiukka sitten nyppy ja oikee..."

Hiki imeytyi valkoiseen huppuun kypärän ja kuumenneen pääni välissä ja oikeaa jalkaa särki säären päältä. Olin jo jonkin matkaa sitten huomannut että rasitus oli vienyt hajuaistin – nenä oli muuttunut tyhjiöksi.

Jotain vilahti näkökentän rajalla. Vinhaa vauhtia menneisyyteen imeytyvien oliivipuiden välissä häivähti hahmo. Irrotin hetkeksi silmäni tiestä ja näin katsojan, joka juoksi kuin hullu päästäkseen näkemään tarpeeksi läheltä. Vauhdista huolimatta näin auki loksahtaneen suun, likaisen valkoisen kauluspaidan ja sinisen lippalakin.

Käänsin katseeni takaisin tiehen. Se oli kuitenkin myöhäistä. Rengas pamahti teräväreunaiseen kuoppaan ja ratti löi sormille. Kuului valittava paukaus, kun etuakseli muotoutui uudestaan.

Riikonen huusi ja auto haukkasi hiekkaa tien oikeasta reunasta. Yritin kääntää takaisin tielle, mutta auto ponkaisi toiseen reunaan ja etusäleikkö puri kuivaa pengertä.

Lasit helisivät ja auto syöksyi ympäri ja täyden kärrynpyörän jälkeen oikea kylki edellä puuhun.

Hajuaistini palautui ja nenääni hulmahti bensan ja vääntyneen metallin kitkeryys. Voimakkaimpana haistoin kuitenkin ihmispaskan lemun. Auto pihisi. Käänsin päätäni, sen mitä se kääntyi, ja katsoin vieressäni istuvaa Riikosta. En muista, huusinko.

"Se tekis viisitoista euroa."

Nytkähdin takaisin taksin penkille ja nykyaikaan. Annoin kuskille kaksikymppisen. Odotin vaihtorahat ja kipusin vaivalloisesti suoraan sulaneen loskan keräämään lammikkoon. Kylmä kosteus imeytyi kenkiin ja housunpunteihin. Könkkäsin jalkakäytävälle. Nilkkoja särki. Kuski veivasi ikkunan auki.

"Tarvikko apua?"

"Ei tartte auttaa."

"No ei väkisin..."

Käänsin miehelle selkäni ja kiirehdin sisään.

Lämmin, siisti ja tyhjä koti odotti minua. Elma oli siis käynyt sillä välin, kun olin ulkoilemassa – mukava ihminen, mutta heittäytyi silloin tällöin liiankin tuttavalliseksi. Riisuin märät vaatteeni ja istahdin virttyneeseen kangastuoliin. Yritin taivuttaa itseäni niin, että olisin ylettänyt käsillä koskettamaan nilkkojani, mutta se oli niin vaivalloista, että luovuin ajatuksesta. Ähkäisin ja ojensin jalkojani. Fysioterapeutti oli näyttänyt monta hyvää liikettä, joita pitäisi joka päivä muistaa tehdä. Ne olivat sellaisia ojennuksia istualtaan ja muuta vastaavaa. En minä niitä tehnyt juuri koskaan. Ehkä pitäisi. Vaan oli kai sitä parempaakin tekemistä – voisi katsoa televisiota, juoda kaljaa, itkeä ja kaivella napaansa.

Ojensin muutaman kerran jalkojani ja jännitin reisien kuivettuneita lihak-

sia. Tunsin lähestyvän suonenvedon ja rentoutin jalkani. Vedin henkeä ja vajosin syvemmälle tuolin haileaan syleilyyn.

Yhtäkkiä olin varma etten ollut yksin. Sellainen tunne, jota ei osaa selittää, mutta jota ei myöskään pysty jättämään huomiotta. Yhdessä televisio-ohjelmassa väittivät sitä ohimolohkon häiriöksi. Kun aivot prakaavat, alkaa tuntea enkeleiden läsnäoloa ja muuta sellaista. Päänihän oli saanut kärsiä enemmän kuin moni keilapallo, joten ei siis ihme, jos välillä vähän pasmat sekosivat.

Tunne oli kuitenkin niin häiritsevän voimakas, että kampesin itseni pystyyn. Mitään ei näkynyt. Ei tietenkään. Kävelin pienen huoneiston ympäri ja kurkistin kylpyhuoneeseenkin, mutta olemattoman perässä pyörimiseni tuntui jo naurettavalta.

Menin takaisin television ääreen. Mitäpä muuta sieltä tuli kuin urheiluruutu ja rallituloksia. Vaihdoin hätäisesti kanavaa ja odotin hetken, että kylmästi puristava tunne häviäisi. Televisiosta tuli joku sarja, jossa jahdattiin yliluonnollisia olentoja. Välillä ne möröt melkein naurattivat, vaikka täytyy myöntää, että pelottaviksi ne oli tehty. Ennen sentään erotti kuminaamarin rajat ihmissusienkin kasvoilta.

Minä jouduin silloin vuosia sitten miettimään elämän ja kuoleman asiat valmiiksi ja tulin siihen tulokseen, että jos rajan takana jotain on, ei sieltä enää tulla tänne puolen huhuilemaan ja kalisuttamaan kahleita. Mitä ne kuolleet meidän elävien tekemisistä välittäisivät? Varsinkin, jos siellä odottaisi taivas tai joku nirvana. Aika kaukaa haetulta moinen kuulostaa. Taitavat ihmiset vain pettää itseään, tai sitten ihmisen mieli pettää ihmistä, kuinka vain.

Toisaalta olisihan se lohdullista saada tietää varmasti, että rajan tuolla puolen odottaisi joku mukava paikka – Riikonenkin olisi siellä. Hän olisi varmaankin nuotit valmiina ja vain odottaisi minua istumaan vaaleanpunaisesta harsopilvestä kehrättyyn Audiin; eikä hänen naamansa olisi enää kuin kirveellä kynnetty.

Puistatukset hiipivät pitkin selkää kuin mullankylmät sormet. Sydän paukutti vajaatehoisia lyöntejä ja suuhun nousi metallinen maku. Pelotti.

Rupensa tiputtaneet muistot palasivat. Auto ja tie, Riikonen ja ohjeet, kylmästi valaistu sairaalahuone ja Riikosen vaimo, joka tuli katsomaan minua kädessään kukkapuska, jonka hän heitti naamalleni ja pakeni itkien siniseen käytävään. Yritin painaa tulvehtivat kuvat pois mielestäni.

Kuulin takaani yskäisyn.

Olin varma että kuolisin siihen paikkaan, ja kolarissa jäljelle jäänyt kivekseni nousi vatsaonteloon. Käännyin hitaasti. Ei ketään. Nousin ylös niin nopeasti kuin pystyin.

Ei ketään. Ei tietenkään.

Tarkistin uudelleen koko asunnon, mutta missään ei näkynyt jälkeäkään tunkeilijasta ja kaikki mahdolliset reitit sisään oli tukittu tai lukittu. Ovet olivat kiinni ja ikkunoiden vanhat ja maalinsa rapistelleet salvat olivat niin ikään kaik-

ki paikoillaan. Kuului metallinen moikaus ja minä sävähdin kyyryyn kuin sokea, vanha ja hampaaton koira. Aavekaiku kimpoili päässäni. Kesti hetken ennen kuin tajusin mennä avaamaan oven.

Oven takana seisoi Elma laihana ja kuivakkana kuten yleensä. Hän ei juurikaan hymyillyt. Päässä oli hassun näköinen harmaa hiippalakki, pitkä ruskea takki tippui vettä ja kumisaappaat kiilsivät.

"Ajattelin soittaa ovikelloa, kun en tiennyt että olisko Kenkkanen kotona. No näytetäänpäs sitä kalpealta, herra siunaa. Ettei vaan olis flunssaa..."

"Ei tässä mitään, Elma tulee peremmälle vaan", sanoin niin reippaalla äänellä kuin kykenin.

"Niinkun minä unohdin sen minun puhelimeni tänne. Oikeen kännykän ostivat lapset, vaan en minä sillä soita, muuten vaan, jos joku yrittää tavotella. Jaa tuossahan se onkin. Ettet sinä nyt varmasti ole kipeä?"

Sain vakuutettua Elmalle että kaikki oli kunnossa ja päästin pohjattoman huokauksen, kun nainen viimein lähti.

Hiippailin olohuoneeseen ja katsoin ikkunasta räntäsateeseen. Ulkona ei liikkunut kuin muutama auto ja Elma, joka juoksi kohti rättisitikkaansa takki hapsuisen permanenttinsa suojana. Nojasin ikkunalautaan ja yritin olla ajattelematta särkeviä jalkojani.

"Sä tapoit mut."

Pyyhkäisin kääntyessäni kukkaruukun lattialle. Räsähdyksen jälkeen ei kuulunut kuin television mutina nurkassa. Ääni oli varmasti Riikosen. Televisiosta tuli mainoksia. Ehkä ääni tuli jostain mainoksesta? Halpahallin Pasi kertoi, kuinka minä tapoin sen – joku roti sentään, kyllä oma pääni taisi tehdä teppo-sia.

Olinhan minä ennenkin kuullut olemattomia sen kolarin jälkeen; ihmekös tuo, sellaisen täräyksen. Pudistin varoen päätäni ja katsoin lattialle levinnyttä multaa, haljennutta saviruukkua ja rönsyliljaa. Korjailin pahimmat lattialta ja selkä tuntui katkeavan siihen paikkaan. Minun ei pitäisi kumarrella. Päätin jättää kaiken odottamaan Elman seuraavaa käyntiä ja köpöttelin vessaan.

Kuseminen oli jälleen yhtä hankalaa kuin tavallisestikin. Pesin käteni ja naamani ja katsoin hampaitani. Ajattelin, että ne voisin pestä aamulla. Ei ole ollut vuosiin ketään suudeltavaksi.

Menin suoraa päätä sänkyyni, lukitsin makuuhuoneen oven ja otin yhden ylimääräisen sinisen pillerin. Pyörin hikisissä lakanoissa ja nukahdin vasta aamupuolella, mutta mikään ei enää sinä yönä häirinnyt rauhaani.

Seuraavana aamuna nousin ajatukset tukkoisena. Minä olen pitänyt itseäni aina keskimääräistä urheilijaa sivistyneempänä ja fiksumpana – sen vuoksi minä ostin hyvien neuvojen avulla oikeita osakkeita jo aktiiviurani aikana. Nyt kuitenkin päässä kulki tahmeaa liejua. Mieli poukkoili outoja ratoja ja tuntui mahdottomalta ajatella mitään kokonaista.

Päätin lähteä ulos syömään aamiaista. Soitin taksin. Vedin kengät jalkaani pitkänvartisen kenkälusikan avulla ja is-

tuin odottamaan. Viiden minuutin päästä ovikello soi. Vedin takin niskaani ja avasin oven.

Nenääni tulvahti sama paskan, palaneen ja hiekkaisen maan haju kuin vuosia sitten käryävässä autonromussa. Oven takana seisoi Riikonen. Hänen haalarinsa olivat repeytyneet ja kypäränraato roikkui palaneessa kädessä. Hänen päänsä oli painunut otsasta kuopalle ja se sai hänet näyttämään ruhjoutuneelta luolamieheltä. Löyhkä pisti kakomaan. Riikonen tuijotti minua toisella silmällään ja ojensi vapaan kätensä.

Peräännyin pari hätäistä askelta ja kaaduin selälleni. Pyörähdin mahalleni, mutta en päässyt ylös lattialta vaan kontasin pakoon kohti olohuonetta. Vilkaisin olkani yli, mutta en nähnyt enää ketään. Oviaukko ammotti käytävän tyhjyyttä. Vihlova kipu pisteli niskaani.

Vääntäydyin istumaan ja yhtäkkiä ovella oli jälleen hahmo. Nostin käteni kasvoille ja huusin. Katsoin sormieni välistä ja näin kalvenneen nuoren naisen sinisessä takissa.

"Tä-tännekös taksi tilattiin? Olettekos kunnossa?"

"Minä vain kaaduin", selitin ja kömmin pystyyn.

Nainen oli niin hämmentynyt, että ei kerinnyt edes auttaa, ennen kuin olin jo pystyssä. Hissimatka oli vaivautuneen hiljainen. Huomasin, että suharitar haisteli vaivihkaa, haisinko viinalle.

Taksi pysähtyi ravintolan eteen. Se oli pieni ja kodikas slaavilaistyylinen paikka, josta sai hyviä pihvejä. Olin jo hieman rauhoittunut. Päättelin näkyni unilääkkeiden aiheuttamaksi hallusinaatioksi. Suussani napsui kuivasti, se tuki päätelmiäni. Eiväthän ne napit mitään karkkeja olleet.

Jätin kuskille hyvät juomarahat ja köpöttelin sisään. Tarjoilija, taisi olla Maija nimeltään, tuli jo portaille vastaan ja tarttui ronskilla kädellään minua käsipuolesta. Hymyilin hänelle ja hän hymyili takaisin leveällä suullaan, joka on varmaankin Tampereen levein, jos ei oteta huomioon sitä yhtä jääkiekkoilijaa, joka näyttää siltä että saisi kevyesti tungettua kokonaisen kurpitsan kitaansa.

Kun olin syönyt suuren kasakkapihvin ja juonut pari huurteista, yritin mielessäni nauraa harhanäylleni, mutta jotenkaan en saanut vakuutettua itseäni. Kaikki hajut ja Riikosen naama, jota en normaalisti pysty niin tarkasti palauttamaan mieleeni, vaikuttivat liian todellisilta.

En halunnut palata kotiin, joten lenkkasin läheiseen baariin. Keli oli mukavan leuto, hieman pakkasen puolella, ja jalkakäytäväkin vasta hiekoitettu. Huonojalkainenkin pääsi helposti kaljalle.

Istuin pitkään ikkunanvieruspöytään ja katselin kadun vilinää. Join muutaman tuopin ja orastava humala helpotti pelon karvasta makua. Kuuntelin radion iskelmiä ja yritin kaikella tahdollani palata normaaliin tilaan.

Kun tulin vessasta neljännen tuopin jälkeen, oli ulkona jo pimeää. Istuin paikalleni ja olin ehtinyt ottaa vasta pari hörppäystä uudesta kaljasta, kun hahmo tien toisella puolella kiinnit-

ti huomioni. Likaisesta ikkunasta huolimatta näin sen liiankin selvästi. Sillä oli päällään rallihaalari ja vastaantulijat kävelivät sen läpi. Onneksi olin juuri käynyt vessassa, muuten olisin varmasti kussut housuihini.

Hahmo osoitti minusta katsoen oikealle ja katosi. Tiputtauduin penkiltä vapiseville jaloilleni ja vedin takin päälle. Ulkona katsoin hahmon osoittamaan suuntaan ja näin sen seuraavassa risteyksessä. Kukaan ohi kiitävistä ihmisistä ei kiinnittänyt siihen mitään huomiota. Pelostani huolimatta lähdin kohti.

Kun minä liikuin, liikkui sekin ja katosi kulman taakse. Liikennevalojen piipitys korvissani kiiruhdin, minkä huonoilta jaloiltani pääsin, ja kulman taakse ehdittyäni näin Riikosen, tai jonkin, viittilöivän minulle kauempaa.

Se jatkoi tasaista kävelyään puiston ohi kohti Kalevankankaan hautausmaata – tottakai, sinnehän Riikonen oli haudattu. Se piti välimatkamme tasaisena, mutta kääntyi aina silloin tällöin katsomaan, pysyinkö perässä. Jostain syystä pelkoni ei riittänyt estämään minua kiiruhtamasta. Tahdoin lopettaa sellaisen pelleilyn heti alkuunsa. Olin siinä vaiheessa vielä varma, että kaikki olisi selitettävissä.

Kun hahmo katosi punatiilisen aidan rautaportista hautausmaalle, pysähdyin ensimmäistä kertaa. Kesti monta minuuttia ennen kuin sain pakotettua itseni liikkeelle. Kävelin avoimesta portista sisään mustien kivien, rautaristien ja jyhkeiden puiden väliin. Puissa ei ollut lunta, mutta hautojen päällä oli. Ihmisiä ei näkynyt suorien muistomerkkijonojen välissä, vain muutama kynttilä siellä täällä kertoi, etten ollut ainoa sinä päivänä.

Tunsin itseni sisällissodan taistelijaksi, joka etenee hautakiveltä toiselle koko ajan odottaen, milloin luoti iskee. He olivat kuitenkin tienneet ketä vastaan taistelivat silloin vajaat sata vuotta sitten. Vastassa oli ollut lihaa, verta ja terästä kummallakin puolella. Luotien sirahtelu hautakivistä olisi ollut minullekin helpotus. Olisin tiennyt, mistä on kyse; kuka tai keitä oli vastassa, enkä olisi ollut yksin keskellä kaikkea, ympärilläni ainoastaan kuolleiden muistot. Keräsin sylkeä kuivaan suuhuni ja sylkäisin hangelle.

Kävelin kupuhattuiselle kappelille ja käännyin vasempaan. Etenin houreisella varmuudella ohi elokuvateatterin palossa menehtyneiden muistokiven ja jatkoin matkaani kohti viime sotien versomia tylppiä ristirivejä ja kumparetta, joka kohosi niiden takana. Huohotin ja linkkasin jäistä polkua ylös.

Laelle päästyäni pysähdyin katsomaan kaukana alhaalla loistavia puutalojen kodikkaita valoja ja Helsinkiin johtavan tien lamppujen helminauhaa. Tuuli pyöräytteli lumikoukeroita kylmenevään ilmaan ja autojen äänet tulivat korviini kuin toisesta maailmasta. Käärin takkia tiukemmin ympärilleni ja ihmettelin, miksi olin tullut sinne. Mikä oli pakottanut minut seuraamaan kuollutta omaan valtakuntaansa? En vieläkään suostunut uskomaan että olin todella näh-

nyt Riikosen. Epäilin jälleen järkeäni – syytähän oli, jumalauta!

Riikosen hauta oli toisella puolen kumparetta, mutta sinne olisi ollut vielä muutaman kymmenen metrin kävely. Tuijotin lipputankoja ja tasaista aukiota ja härmäinen puhallus täytti minut. Tiheän kuusen takaa kuoriutui esiin hahmo, joka puoliksi leijui, puoliksi käveli minua kohti.

Riikonen pysähtyi parin metrin päähän. En uskaltanut nostaa katsettani kohtaamaan tyhjää yksisilmäistä tuijotusta. Hän tiputti kypärän kädestään. Ääntäkään ei kuulunut. Hän astui pari askelta lähemmäksi ja ojensi mustanruskeiksi käppyröiksi palaneet jäiset sormensa kurkulleni ja alkoi hitaasti puristaa.

Revin epätoivoisella raivolla haalarin hihoja, mutta niistä vain irtoili paloja ja puristus koveni. Silmissä tanssivat punaiset pallot ja kohtasin niiden takaa Riikosen tuijotuksen. Yhtäkkiä hän lopetti.

Tipahdin polvilleni ja röhisin. Halusin huutaa armoa ja pyytää häneltä anteeksi, mutta ilma ei kulkenut pakahtuviin keuhkoihini.

"Liian helppoa", hän sanoi. "Sinun pitää elää ja kärsiä."

En pystynyt vastaamaan. Taju pakeni ja tuuperruin lumihankeen.

Seuraavaksi heräsinkin sitten täällä ja kuulin, että joku hautausmaan työntekijä oli löytänyt minut rähmälläni maassa. Olin avannut silmäni, katsonut häntä hetken ja huutanut, kunnes ambulanssi oli saapunut. Itse en juuri muista seuraavia tapahtumia, mutta täällähän minä vasta selkiinnyin ja tilanteeni valkeni minulle.

Joko riittää? Pahoittelen tosiaan, että en nykyään pysty enää katsomaan ihmisiä kasvoihin kun puhun, mutta pelkään pahoin, että jos en tuijottaisi tiiviisti jalkojani, en nytkään saisi sanaa suustani.

Tosin kai te tässä työssä olette tottunut jo oikkuun jos toiseenkin. Älkää kuitenkaan huoliko, lupaan olla säyseä potilas, kunhan muistatte, että lääkkeistä ei pihistellä. En minä tällaisena voisikaan elää sairaalan ulkopuolella. Te ette tiedä, millaista on, kun jokaisen ihmisen kasvot... Olkoon, teillä on varmaan kansioni tai miksi te niitä kutsutte, lukekaa siitä.

Muuten se uusi hoitaja. Voisitteko ystävällisesti sanoa hänelle, että ei enää herättäessään tunkisi päätään niin lähelle. Te ette tiedä, miltä tuntuu herätä, kun ensimmäiseksi näkee... En halua sanoa sitä ääneen, mutta kai te ymmärrätte? Hyvä.

Nyt jos saisin mennä. En haluaisi myöhästyä iltaruoalta. Näkemiin siis. Mukavaahan tämä rupattelu on, vaikka teille se tietenkin on työtä. Jutellaan toki uudestaan, koska vain ehditte.

Samuli Antila *on tamperelainen kirjoittaja. Hänen novellejaan on julkaistu Usvassa, Voimassa, kokoelmana ja antologioissa. Häntä ei voi korvata sadalla kirjoituskoneisiin kahlehditulla simpanssilla.*

© Kati Salminen 2011

Lasse Pouru

Kotiinpaluu

Kohtalo vai silkka sattumako minut tänne johdatti, sitä en vieläkään tiedä, mutta siitä voin olla varma, että nyt on jo myöhäistä kääntyä takaisin. Jokin selittämätön voima pitää minut naulittuna tämän vaatimattoman pöydän ääreen, eivätkä suolta kuuluvat oudot äänet lupaa hyvää.

Vaikka pelkään pahoin, että nämä vähäiset sivut ovat viimeiset jotka tulen kirjoittamaan, on minun velvollisuudesta lukijoitani kohtaan, silläkin uhalla että aikani koittaa ennen kuin pääsen tarinani loppuun, aloitettava aivan alusta ja vastenmielisimpiäkin yksityiskohtia karttamatta kuvattava mahdollisimman täydellisesti se tapahtumien kaari, joka toi minut viimeisten pitkospuiden päähän, tämän kammottavan suon laidalle.

Tähän päivään saakka olen sekä julkisuudessa että päiväkirjani lehdillä kertakaikkiaan vaiennut niistä piinallisista vaiheista, jotka minun on seuraavilla sivuilla määrä tuoda julki. Osaltaan syynä on epäilemättä ollut oma kykenemättömyyteni käsittää näiden omituisten muutosten – sillä muutoksista todella on kysymys – todellista luonnetta, mutta en myöskään voi kieltää etteikö takaraivossani olisi majaillut epäilys, että totuudenmukainen selonteko kuukausikaupalla mieltäni ja ruumistani piinanneista kauhuista löisi auttamatta otsaani mielipuolen leiman.

Enää ei ole mitään väliä sillä, mitä minusta ajatellaan. Tilassa johon olen itseni päästänyt minun olisi joka tapauksessa mahdotonta jatkaa elämääni ihmisten parissa.

Kaikki alkoi, huvittavaa kyllä, raviradan luona. Ravikilpailuthan ovat pohjimmiltaan leppoisia, rauhallisia tapahtumia, joiden yhteydessä korkeintaan sattuu puukkotappelu tai pari, mutta joista ei helposti kuvittelisi poistuvansa pää sairaalloisesti sekaisin ja kaksi syvää haavaa kaulassaan.

Mutta aloitetaanpa aivan alusta. Seisoskelin suosikkipaikallani maaliviivan tuntumassa ja odotin seitsemättä lähtöä kuulutettavaksi, kun kuulin vähän matkan päässä vanhemman pariskunnan päivittelevän yllättävää muutosta lähtölistaan:

"Kyllä tällaisista pitäisi tiedottaa ajoissa", mies valitti.

"Tahallaan jättävät aina viime hetkeen", nainen tuhahteli.

"Tuore tapaus", huikkasi joku ohikulkija väliin. "Joku purema jalassa, kuulemma."

Jäämättä sen tarkemmin pohtimaan tätä epätavallista tapausta lähdin vähin äänin tallustelemaan kohti veikkauspistettä lyödäkseni rahani likoon lähtölistasta jo etukäteen ympyröimäni mahdollisen yllättäjän puolesta, jonka arvelin suursuosikin poisjäännin myötä tuottavan voittaessaan sievoisen potin.

Kun palasin radan ääreen pelitosite taskussani ja lompakko viimeistä penniä myöten tyhjänä, paikkani oli viety. Aitaan nojaili hoikka nuori nainen, jonka tyylikäs musta nahkatakki ja näyttävästi meikatut kasvot pistivät hyvällä tavalla silmään muuten niin rahvaanomaisen väkijoukon keskeltä. Tavallisesti en olisi noin vain tohtinut tuppautua tuollaisen ilmestyksen läheisyyteen, mutta pakottava haluni nähdä jokainen lähtö mahdollisimman läheltä maaliviivaa sai minut voittamaan turhan ujouteni ja ottamaan muina miehinä paikan aivan tuon omalaatuisen kaunottaren vierestä.

Lähtöä odotellessamme hän yllätykseksi innostui katselemaan minua pitkään ja intensiivisesti. Luonnollisesti arvelin hänen olevan joko vahvasti humaltunut tai päästään vialla, mutta tästä huolimatta tunsin oloni hiukan kiusaantuneeksi. Kun hän vielä kilpailun aikanakin tuntui seuraavan tarkemmin kasvojeni liikkeitä kuin juoksun kulkua, aloin jo suorastaan hermostua, mutta kun voittaja kuulutettiin ja tajusin hävinneeni viimeiset rahani, päätin vaistomaisesti käyttää tilanteen hyväkseni ja houkutella tytön maksamaan bussimatkani.

Hän sanoi nimekseen Elisabeta. Nimi oli romanialainen, mutta ulkomuoto kertoi toista: pitkä kapea nenä ja kiiltävä musta tukka viittasivat pikemminkin Satakuntaan. Hän kertoi panneensa merkille tarkkaavaisen olemukseni ja tietäneensä heti minut raviveikkauksen asiantuntijaksi.

"Pidän miehistä joilla on pelisilmää", hän kihersi ja iski leikkisästi silmää.

Loppujen lopuksi minun ei edes tarvinnut ottaa puheeksi heikkoa rahatilannettani. Hänellä nimittäin oli auto, ja aivan kuin sattumalta hän vieläpä asui jotakuinkin samalla suunnalla kuin minä.

Itse matkasta en valitettavasti voi kertoa paljoakaan. Muistan miten lähdimme keskustan suuntaan ja ohitimme jätteenpolttolaitoksen, mutta siitä eteenpäin on kaikki hämärää. Palatessani tajuihini löysin itseni torin laidalta, teatterin edestä, juoppojen ja kerjäläisten keskeltä. Päässäni oli kolhu ja takinkauluksellani epämääräisen muotoinen tahra, joka näytti olevan verta. Lompakkoni oli tallella, mutta tyttö oli poissa.

Oloni oli heikko. Verestä päätellen minua oli puukotettu, mutta tunsin kipua vain päässäni enkä löytänyt mistään näkyvää haavaa. Tunnustelin päälakeani puolelta ja toiselta, mutta käteni eivät tavoittaneet mistään tuoretta verta.

Voimakkaasta päänsärystä ja hatarasta olosta huolimatta arvelin olevani jotakuinkin kunnossa. Noustessani pystyyn minua huimasi. Otin tukea teatterin seinästä ja lähdin varovasti hoipertelemaan kohti asuntoani.

Kylpyhuoneen peilistä näin, mistä veri oli peräisin. Kaulassani oli kaksi terävää pistohaavaa, aivan kuin käärmeenpuremassa vaikkakin oudon etäällä toisistaan. Ehkä ne sittenkin olivat veitsestä tai jostakin muusta teräaseesta? Saksista, ehkäpä? Niin sen täytyi olla. Mistäpä kaupungin keskustaan olisi käärme eksynyt? Heikko oloni johtui varmaankin vain verenhukasta. Koska vuoto näytti jo tyrehtyneen, en vaivannut asialla päätäni vaan riisuin takkini, potkaisin kenkäni jalasta ja kävin sohvalle nukkumaan.

Yön aikana kävi varsin pian selväksi, että en sittenkään ollut aivan kunnossa. Hikoilin suunnattomasti ja jäseniäni piinasi outo, hallitsematon nykiminen. Kun vihdoin onnistuin nukahtamaan – kello oli varmaankin jo yli viiden – näin omituista unta jossa makasin linjaauton takapenkillä ja ihoani kuorittiin pois punaisella linkkuveitsellä. Nainen joka piteli veistä oli hyvin hoikka, kuin tanssijatar, ja hänen käsivarttaan kiersi pitkä sahalaitainen tatuointi. Hänen hitaissa unenomaisissa liikkeissään oli jotakin selittämättömällä tavalla uhkaavaa.

Eniten minua kuitenkin pelottivat hänen silmänsä. Ne olivat kauttaaltaan valkeat, kuin sokean vanhuksen silmät. Silti jokin hänen olemuksessaan vakuutti minut siitä, että hän ei ollut sokea; hänen katseensa oli vain kääntynyt sisäänpäin.

Aamulla ravistelin itseni irti tästä oudosta unesta ja soitin lääkärille. Puhelimessa sain sen käsityksen, että käärmeenpureman oireet olisivat ratkaisevilta osin erilaiset kuin minulla, mutta että kyseessä saattoi hyvinkin olla influenssa tai jokin yllättävä allerginen reaktio. Koska vastaanottoajan olisi kuitenkin saanut vasta kahden viikon päästä, päätin säästää rahojani ja odotella rauhassa kotona, josko oloni vähitellen paranisi itsestään. Ensimmäiset päivät olivat tuskallisia, täynnä sairaalloista lihasten nykimistä ja harhaisia unia, mutta viikon lähetessä loppuaan kaikki alkoi jo kääntyä paremmaksi. Näin vieläkin epätavallisia unia, mutta heikotus ja vapina olivat poissa.

Oudon sairauden aikana lähes tyystin kadonnut ruokahaluni alkoi sekin palautua. Aloin tuttuun tapaan syödä aamuin illoin reiluja lautasellisia maksalaatikkoa, juustopastaa ja pyttipannua, mutta – syystä jota en vielä tuolloin käsittänyt – huomasin lisäksi kaipaavani tiettyjä tavanomaiselle ruokavaliolleni vieraita herkkuja kuten sydäntä, munuaisia, kiveksiä sekä erinäisiä kalliita pihvejä. Keittotaitojeni puutteellisuudesta johtuen ryhdyin näitä uusia intohimoja tyydyttääkseni syömään lähes yksinomaan ravintoloissa.

Toisinaan tyydyin yhteen tuhtiin annokseen päivässä, mutta ei myöskään ollut tavatonta että pistäydyin aterialla neljäkin kertaa päivässä. Oikeastaan minulla ei edes ollut nälkä vaan kyse oli

pikemminkin jonkinlaisesta järjettömästä ruoanhimosta. Eniten minua kummastutti se, että saatoin milloin tahansa seurata mielihalujani ja jatkaa syömistä tuntikausia lähes tauotta ilman että tästä mässäilystä olisi seurannut minkäänlaista epämiellyttävää tunnetta vatsassa.

Vaikka mielessäni luonnollisesti kävikin, että ruokailutottumusteni äkillisellä muutoksella saattoi olla jotain tekemistä parin viikon takaisen ravipäivän tapahtumien kanssa, en kantanut asiasta suurempaa huolta. Haavat kaulassani olivat nimittäin jo käytännöllisesti ottaen kokonaan parantuneet, enkä hakemallakaan löytänyt itsestäni mitään huolestuttavaa ruumiillista vikaa. Epätavallisen suurta ruokahalua lukuun ottamatta tunsin oloni kaikin puolin terveeksi.

Luottamukseni terveydentilaani kohtaan alkoi kuitenkin horjua, kun eräänä aamuna löysin käsivarteni ihosta oudon naarmun. Se oli olkavarren takaosassa ja olisi luultavasti jäänyt minulta kokonaan huomaamatta, ellen herätessäni olisi tuntenut pakottavaa tarvetta raapia kyseistä aluetta. Kutisevan ja pahasti hilseilevän ihon alta paljastui verrattain syvää viiltohaavaa muistuttava halkeama, joka ei kuitenkaan näyttänyt vuotaneen verta. Raottaessani haavaa varovasti peukaloni kynnellä panin merkille, että ihon sisemmätkin kerrokset näyttivät luonnottoman kuivilta.

Tämä odottamaton havainto sai oloni heikoksi. Kävin sohvalle makaamaan ja yritin olla ajattelematta asiaa. Uteliaisuus ja huoli kuitenkin pakottivat minut vilkaisemaan löydöstäni vielä uudemman kerran. Näky oli edelleen yhtä kuvottava. Mitä enemmän tuijotin lohkeillutta ihoani, sitä enemmän minua piinasi vastustamaton pakko raapia käsivarteni valkoista pintaa kunnes kaikki kuiva iho olisi varissut pois. Pian tunsin jatkuvaa pistelevää kutinaa paitsi molemmissa käsivarsissani, myös rinnassa, vatsassa, niskassa, kasvoissa, kaikkialla.

Tässä tilanteessa minun olisi jo kaiken järjen mukaan ollut tehtävä kaikkeni päästäkseni pikimmiten lääkärin vastaanotolle, mutta epäluottamukseni paikallisen terveyskeskuksen toimintaa kohtaan ja haluttomuuteni jonottaa päivystykseen muiden vastenmielisesti sairaiden ihmisten kanssa sai minut hylkäämään ammattiavun ja pyrkimään sen sijaan lievittämään vaivojani kotikonstein.

Satuin löytämään eteisen kaapista purkillisen vanhaa ja siksi hivenen kokkareista kosteusvoidetta, joka kuitenkin riittävästi hangattuna näytti imeytyvän ihon sisään kohtalaisen nopeasti. Pahimmin kuivuneita alueita tämä aine tosin poltti ikävästi, joten katsoin parhaaksi varmuuden vuoksi huuhdella ylimääräiset kerrokset pois väkiviinaetikalla.

Kutina ei tästä hellittänyt ja polttelukin tuntui vain yltyvän. Ennen kuin tilanne kävi pahemmaksi päätin vielä kokeilla kylmää kylpyä. Laskin ammeen täyteen ja kapusin hampaat kalisten jäätävään veteen. Kesti piinallisen kauan ennen kuin totuin kylmyyteen. Tein kuitenkin parhaani vastustaakseni

kiusausta nousta pois ammeesta, sillä – kumma kyllä – kylmä vesi tuntui tekevän iholleni hyvää ja oloni alkoi vähitellen helpottua. Suljin silmäni ja keskityin viilentäviin aaltoihin ihollani.

En tiedä kauanko makasin ammeessa ennen kuin nukahdin, mutta uni jonka näin on joka tapauksessa kertomisen arvoinen. Makasin selälläni syvässä lammikossa. Aurinko poltti otsaani. Yritin tuloksettomasti nousta ylös; vatsalihaksissani oli ilmeisesti jotain vikaa. Minun täytyi kääntyä vatsalleni ja ryömiä eteenpäin, jotta pääsin pois vedestä.

Edessäni aukeni satumainen näkymä. Maisema oli kostean sumun verhoama. Suuret tummat havupuut taipuivat risujen halkomien polkujen ylle koukeroisiksi kaarikäytäviksi ja sammaleisesta maasta kohosi ihmeellistä ruohoa. Kaukana horisontissa erottui puuton suo ja sen takana suuri järvi. Lintujen kirkunan seasta erottui outoja särähteleviä ääniä, aivan kuin puhetta. Jotenkin olin vakuuttunut siitä, että nuo äänet, joista en kylläkään ymmärtänyt sanaakaan, puhuivat minulle ja kutsuivat minua luokseen.

Puunrungoista tukea ottamalla sain kammettua itseni pystyyn. Jalkani tuntuivat tavattoman heikoilta, aivan kuin niillä ei olisi kävelty pitkään aikaan tai aivan kuin – näin ajattelin – niitä ei olisi lainkaan tarkoitettu kävelemiseen. Minun oli edettävä hitaasti ja pysähdyttävä aika ajoin lepäämään, jotta en menettäisi tasapainoani ja kaatuisi rähmälleni maahan. Matka oli tuskallisen pitkä. Maa kävi askel askeleelta pehmeämmäksi ja jalkani upposivat yhä syvemmälle sen kosteisiin sisuksiin. Lopulta annoin periksi, kävin polvilleni ja aloin puoliksi kontaten, puoliksi ryömien raahautua kohti päämäärääni.

Havahduin puhelimen pirinään. Puoliunessa kapusin ylös ammeesta ja riensin vastaamaan. Äitini soitti ja kysyi, olinko tulossa isäni syntymäpäiville. Kakkukin oli kuulemma ostettu. Olin unohtanut koko asian. Hyvän tekosyyn puuttuessa lupauduin tulemaan. Hän sanoi hakevansa minut kahden maissa iltapäivällä.

Aamulla omituiset iho-ongelmani tuntuivat olevan kokonaan poissa. Varsinaista kutinaa ei ollut lainkaan ja polttava tunne, joka aiemmin oli ollut suorastaan sietämätön, tuntui nyt vain hyvin lievänä.

Avatessani silmäni totuus kuitenkin osoittautui toisenlaiseksi kuin olin kuvitellut. Ihoni oli kauttaaltaan munankuorenvalkoinen ja sen pintaan oli ilmestynyt kummallisia lastumaisia kuvioita, aivan kuin suomuja. Kauhukseni huomasin, että näitä kuolleen ihon kappaleita oli varissut tuhansittain niin lakanoille, tyynylle kuin matollekin, ja että niitä irtosi koko ajan lisää.

Helpotukseni oli suunnaton, kun paksun hilsekerroksen alta vähitellen paljastui elävän näköistä joskin sairaalloisesti punertavaa pintaa. Peilistä näin että kasvoni olivat kauttaaltaan punaiset ja jollakin lailla tulehtuneen oloiset.

Rapsutin varovasti kaiken kuolleen ihon kylpyhuoneen lattialle ja huuhtelin sen lattiakaivoon. Sivelin pahiten

punottaviin kohtiin kylmää vettä ja etikkaa. Kasvoni olivat kuitenkin sen verran ärtyneet, että niille ei pelkkä pesu riittänyt. Ihanteellista olisi ollut peittää niiden vastenmielinen väri tähän tarkoitukseen suunnitellulla meikkivoiteella, mutta koska minulla ei tällaista tuotetta luonnollisestikaan ollut käsillä, päädyin käyttämään sen sijasta vaaleanruskeaa maalia, jota oli jäänyt yli muutaman vuoden takaisesta kylpyhuoneremontista.

Tulos oli ehkä hieman luonnottoman näköinen, mutta kuitenkin olosuhteisiin nähden pääosin tyydyttävä. Muistutin paksussa meikissäni ruumista tai teatterinäyttelijää, mikä huvitti minua siinä määrin että kasvoilleni nousi pitkästä aikaa leveä hymy. Kun vielä pukeuduttuani suojasin maalista ärtyneet silmäni mustilla aurinkolaseilla ja vedin päähäni kuluneen lippalakin, olin valmis kohtaamaan vanhempani.

Äitini vanha Toyota piti ilkeää kolinaa pysähtyessään ikkunani alle. Kello oli puoli yksi. Nappasin laukkuni tuolinkarmilta ja kiirehdin pikimmiten ulos, jottei hänen tarvitsisi turhaan soittaa olevansa jo paikalla.

"Mikä hattu sinulla oikein on päässä?" hän kysyi, kun avasin matkustajanpuoleisen oven ja ahtauduin istumaan penkille, joka oli säädetty aivan liian eteen.

"Vanha lippis", vastasin.

"Kamalan näköinen", hän totesi ja painoi kaasua.

Kumma kyllä hän ei sanonut mitään maalatuista kasvoistani. Ehkä olin sittenkin onnistunut paremmin kuin olin kuvitellut, tai ehkäpä jokin varjo tai heijastus oli osunut minuun juuri otollisesta kulmasta ja harhauttanut hänen silmäänsä. Vasta kaupungin ulkopuolella huomasin, että hänellä ei tavanomaisesta poiketen ollut silmälaseja päässään. Ihmettelin miten hän näki ajaa autoa, mutta en katsonut soveliaaksi ottaa asiaa puheeksi. Ehkä lasit olivat korjattavana tai ehkä ne olivat unohtuneet kotiin – samantekevää. Pääasia oli että hän ei erottanut kasvojani.

Kun saavuimme perille, isäni istui pöydän ääressä ja täytti ristikkoa. Astuessani keittiön ovesta sisään hän nosti hetkeksi katsettaan ja painoi sen saman tien takaisin lehteen.

"No, miten sanotaan?" äiti huudahti eteisestä.

"Päivää", isä sanoi kohottaen vielä uudemman kerran katsettaan.

"Päivää", minä vastasin.

"Tuommoinen se on", äiti päivitteli. "Istuu vaan eikä puhu mitään. Arvaa onko mukava olla kun toinen ei saa suutaan auki."

Kahvi oli jo valmiina keittimessä. Äiti otti kakun jääkaapista ja toi sen pöytään.

Totta puhuen se oli ennemminkin kääretorttu kuin kakku – valtava kääretorttu, jonka päistä pursusi makean näköistä kermaa ja jotakin punaista hilloa.

"Mikä se kala tuolla jääkaapissa on?" äiti kysyi.

"Se on kala", isä vastasi. "Minä kävin kalassa."

"Kalassa", äiti toisti. "Varo vaan ettet putoa sinne jokeen. Nyt on käärmeitäkin ollut liikkeellä."

"Ainahan niitä on."

"Niin mutta nyt on oikein paljon. Siitä oli lehdessä."

Kakku oli tavattoman makeaa, enkä pystynyt syömään sitä kuin yhden vaivaisen palan. Vielä kolmen vahvan kahvikupillisen jälkeenkin suussani oli vastenmielisen imelä maku. Kaipasin jotakin suolaista, jotakin rasvaista ja ennen kaikkea jotakin lihaista. Tämä mieliteko oli niin voimakas, että en sen piinaamana edes tullut ihmetelleeksi, miksi isä ei sanonut mitään maalatuista kasvoistani.

Äidin lähdettyä yläkertaan katsomaan televisiota ja isän vetäydyttyä makuuhuoneeseen lukemaan kirjaa päätin kurkistaa jääkaappiin. Lihaa siellä ei nakkeja lukuun ottamatta ollut, mutta sanomalehteen kääritty kala tuoksui herkulliselta. Raotin varovasti paketin kulmaa ja lohkaisin lahnan kyljestä pienen palan.

Maku oli erinomainen. En voinut vastustaa kiusausta haukata suuhuni toistakin palaa ja sitten kolmatta, kunnes lopulta revin paperin ronskisti auki ja työnsin koko vonkaleen ruotoineen päivineen suuhuni.

Kalan pää oli juuri painumassa kurkustani alas, kun kuulin ääntä portaista.

"Silmälasit", äiti lausahti ja käveli ohitseni makuuhuoneeseen. Käännyin hädissäni ikkunaan päin ja aloin voimalla survoa kalan peräpäätä suuhuni. Kurkkuani pakotti; lahnan keskiosa oli kaksinkerroin taitettunakin liian leveä. Koskapa epäinhimillisen suuri suupala ei selvästikään ottanut upotakseen, aloin kiskoa sitä takaisin. Puolet kalasta oli jo ulkona, kun jokin ruoto tai muu terävä uloke alkoi ottaa vastaan.

Yritin irrottaa limaista möykkyä pienillä nykäyksillä, mutta nämäkin varovaiset liikkeet tekivät kurkussani kipeää. Etenin niin rauhallisesti kuin suinkin kykenin, sillä pelkäsin muutoin repiväni jotain hajalle ja vahingoittavani itseäni tuhoisasti. Aikaa ei kuitenkaan ollut hukattavaksi, sillä makuuhuoneesta kuului jo määrätietoisia askeleita. Järkeni ei ilmeisesti tässä kriittisessä tilanteessa enää pelannut kunnolla, koskapa jätin jo puolittain hajalle repimäni kalan irvokkaasti suustani roikkumaan ja käännyin vaistomaisesti katsomaan ovelle päin. Kuului kopsahdus, kun silmälasit putosivat äidin kädestä, ja heti perään isompi tömähdys, kun hän menetti tajuntansa ja valahti lattialle.

Loppuilta kului kiusallisissa tunnelmissa. Televisiosta tuli kaksi poliisisarjaa, joista jälkimmäistä äiti ei jaksanut katsoa loppuun. Mainoskatkojen aikana hän tuijotti minua kuin vajaamielistä. Jäätyäni yksin yritin tehdä muutamia muistiinpanoja päiväkirjaani, mutta jo muutaman kankean rivin jälkeen oli selvää, että kirjoittamisesta ei tulisi mitään. Kun kello läheni kahtatoista, sammutin lampun ja kävin nukkumaan.

Kuten arvata saattaa, en saanut unta. Mielessäni pyöri iltapäiväinen kalaepisodi, joka jälkeenpäin ajateltuna tuntui itsestänikin täysin järjettömältä ja joka jostakin selittämättömästä syystä yh-

distyi ajatuksissani unessa näkemääni suohon, sen kosteaan ilmaan ja tuoksuun. Tämä tuoksu oli minulle tuttu, olinhan monet kerrat lapsena kulkenut isäni kanssa niin metsien kuin soidenkin halki milloin mielenkiintoisia valokuvauskohteita etsimässä, milloin muuten vain luontoa ihastelemassa. Vielä kouluikäisenä olin – ehkäpä hieman poikkeuksellisesti – erityisen kiinnostunut kasveista ja kivistä, mutta toki mieleeni olivat jääneet myös harvemmin kohtaamamme eläinkunnan edustajat, joista etenkin lintuja isä yritti sinnikkäästi vangita kameransa filmille.

Annoin ajatukseni harhailla ja muistelin suon lintuja ja eläimiä, pöllöjä ja kurkia, hirviä ja peuroja, myyriä ja päästäisiä, etanoita ja sammakoita, sisiliskoja, käärmeitä sekä muita niljakkaita matelijoita, jotka sieppaavat saaliinsa julman salakavalasti otteeseensa ja tapettuaan nielevät sen sulavasti yhtenä palana. Käärmettä en ole luonnossa nähnyt kuin muutaman kerran, mutta siitä huolimatta olen ottanut tavakseni pitää silmäni auki näiden arvaamattomien olentojen varalta; kenties mieleeni on iskostunut äitini usein toistama neuvo laittaa aina luontoretkelle saappaat jalkaan ja pysytellä merkityillä poluilla ja pitkospuilla.

Pitkospuilla? Tosiaan, unessani ei ollut lainkaan pitkospuita – siksi kävelemineninkin varmasti oli niin hankalaa. Mutta kuinka oikein olin päätynyt pitkospuiden ulkopuolelle? Uneni alku oli hämärän peitossa. Muistin vain lammikon, josta jouduin vaivalloisesti raahautumaan ylös, kostean hiekan lammikon ympärillä ja sateen rapinan.

Pisarat putosivat maahan painokkaasti; niiden äänessä oli outo metallinen kalske. Juuri tuollainen ääni kuuluu sateen osuessa peltikattoon, mutta unessani en ollut nähnyt ainuttakaan rakennusta – vain suota, metsää ja märkää hiekkaa. Millainen rakennus sitä paitsi tuollaisella paikalla olisi voinut sijaita? Ei ainakaan mikään asuinrakennus.

Kaikki lapsuudessa näkemäni suot olivat olleet autioita. Muistin joskus ihmetelleeni, miksei minkään kävelyreitin varrella ollut edes metsänvartijan mökkiä. Ainoita mainitsemisen arvoisia rakennelmia olivat vaatimattomat grillikatokset, joita niitäkään tosin ei ollut kuin muutamilla suuremmilla taukopaikoilla.

Tosiaan! Grillikatos! Olisiko sateen voimakas ääni voinut johtua sellaisesta? En kylläkään muistanut, että unessani olisi ollut mitään katosta, mutta eikö eteeni auennut maisema muistuttanutkin näkymää, joka oli minulle tuttu erään lukuisia kertoja kiertämäni retkeilyreitin perimmäiseltä taukopaikalta, paikalta missä pitkospuut päättyvät ja tutkimaton suo alkaa?

Olisiko unessa näkemäni suo todellakin se sama, jota lapsena olin niin monta kertaa katsellut ihastuksen ja epämääräisen pelon täyttämin silmin? Tämä paikka ei ollut kaukana, vain parinkymmenen kilometrin päässä, ja koska olin nyt näkevinäni selvän vastaavuuden tuoreen uneni ja varmasti ai-

nakin kymmenen vuoden takaisten lapsuusmuistojeni välillä, alkoi mieltäni kalvaa vastustamaton halu palata tuolle paikalle ja tarkastaa, olivatko mielikuvani todenmukaisia.

Varmistuttuani siitä, että vanhempani nukkuivat – alakerrasta kuului kaksi sekä tahtilajiltaan että tempoltaan toisistaan poikkeavaa kuorsauksen ääntä – lähdin ulos. Tiesin että ulko-ovea olisi mahdotonta avata äänettömästi, joten kapusin ulos avoimesta ikkunasta laskeutuakseni alas paloportaita pitkin. Olin jo puolittain ulkona, kun jostakin mieleni perukoilta kohosi järjetön ajatus, että en ehkä tulisi takaisin. Arvioimatta tarkemmin tämän mahdollisuuden todennäköisyyttä kiipesin takaisin huoneeseeni, pakkasin päiväkirjani laukkuun ja pujotin laukun olalleni. Sitten kipusin uudemman kerran tikkaille enkä enää katsonut taakseni.

Löysin autotallin vierestä yhden niistä vanhoista ruosteisista polkupyöristä, joita isä kunnostaa myyntiä varten. Tarkistettuani että jarrut toimivat kiipesin vaivalloisesti pyörän selkään – satula oli minulle hieman liian korkea – ja ajoin ulos pihasta.

Yö oli pimeä; kuusta ei erottunut muuta kuin sirpin kärki.Vain muutamassa ikkunassa oli valo, kaikki muut olivat jo nukkumassa. Ketään ei tullut vastaan, ei jalan eikä autolla. Valtatiekin oli hiljainen: sain ajaa pitkän matkaa aivan omassa rauhassani ennen kuin ensimmäinen auto ajoi ohitseni. Kun käännyin vasemmalle retkeilyalueen tienhaarasta ja ohjasin pyöräni parkkipaikan ohi pienelle metsäpolulle, minut oli ohittanut yhteensä ehkä viisi autoa.

Polku tuntui kapenevan koko ajan, mutta päätin ajaa niin pitkälle kuin vain suinkin kävi päinsä. Polkua reunustavien korkeiden puiden ansiosta oikea reitti erottui pimeässäkin kiitettävästi, vaikka maa olikin yhtä samaa hämärää. Kun vastaan tulivat ensimmäiset pitkospuut, en kuitenkaan enää lähtenyt taiteilemaan kapeille lankuille, vaan jätin suosiolla pyöräni puun kupeeseen odottamaan. Ottaessani ensimmäiset askelet kohti suota putosivat myös ensimmäiset sadepisarat.

Olin kulkenut samoja pitkospuita varmasti ainakin kymmenen kertaa, mutta monien vuosien jälkeen reitti tuntui täysin vieraalta. Toki pimeyskin muutti maisemaa siitä millaisena olin tottunut sen näkemään. Vaikka pilvet näyttivät vähitellen väistyvän taivaalta ja auringonnousuunkin oli enää korkeintaan pari tuntia, silmä ei erottanut kerralla kuin pienen hämärän alueen. Aloin katua etten ollut ottanut taskulamppua mukaan, mutta toisaalta ainoalta oikealta reitiltä olisi pilkkopimeässäkin ollut mahdotonta eksyä astumatta jo ensimmäisillä harha-askelilla upottavaksi havaittavaan suohon.

Matka tuntui pidemmältä kuin se ehkä todellisuudessa olikaan. Puolelta toiselle loivasti mutkittelevia lankkujonoja rytmittivät vain muutamat puiden ympäröimät hiekka-aukiot, joista avarimmille oli pystytetty penkki tai pari levähtämistä varten. Jalkani olivat jo aivan poikki, kun saavuin näistä tauko-

paikoista viimeiselle, missä yksinkertaisen katoksen suojaama vanha hirsipöytä kutsui minua lepuuttamaan jäseniäni.

Matka oli uuvuttanut minut täysin. Kasvoiltani valui hiki. Maali ja kuiva iho lohkeilivat pöydälle paksuina lastuina. Saatoin vain kuvitella missä kunnossa käteni, jalkani ja muut ruumiinosani olivat nihkeiden vaatteiden alla. Minusta kirjaimellisesti tuntui siltä kuin ruumiini olisi pala palalta varissut olemattomiin.

Olin nyt vakuuttunut siitä, että olin todellakin löytänyt unessa näkemäni paikan, mutta en vieläkään ymmärtänyt, mitä uneni tarkoitti. Lisäksi minua alkoi pöydälle putoilevia ihonkappaleita katsellessani hetki hetkeltä enemmän vaivata ajatus, että en ehkä palaisi kertomaan näkemästäni. Kun aamuauringon ensi säteet lankesivat käsilleni, päätin käyttää tilaisuuden hyväkseni, otin päiväkirjani esiin ja aloin kirjoittaa.

Pahoin pelkään, että tarinani alkaa nyt olla lopuillaan; jokin sisälläni sanoo, että viimeiset hetkeni ovat käsillä. En enää tiedä olisinko kauhuissani vai helpottunut. Ajatukseni harhailee – selkäni takaa kuuluu outoa huminaa, kuin ihmisen puhetta. Suo väreilee oudosti. Minun on vaikea kannatella niskaani. Jätän nämä sanat todistukseksi tapauksesta, jota en tohdi väittää itsekään täysin ymmärtäväni, mutta jonka en valitettavasti millään saata uskoa olevan ainoa laatuaan.

Toivon että tämän päiväkirjan löytäjä ottaa kertomukseni vakavasti ja saattaa sen asiantuntevien tahojen arvioitavaksi. Päättäköötkö he keskenään, mitä olen mahdollisesti epähuomiossa jättänyt kertomatta tai mille yksityiskohdille olen ymmärtämättömyydessäni antanut liikaa tai liian vähän painoarvoa. Nyt minun on kuitenkin jatkettava matkaa. Suo näyttää liian pehmeältä käveltäväksi; ehkä minun on ryömittävä. Samapa tuo, jalkani ovatkin jo väsyneet. Nyt on jo aamu. Jääkää hyvästi, minua kutsutaan.

Lasse Pouru *on turkulainen ihminen, jonka keittiön pöydällä on mekaaninen kirjoituskone ja kaktus. Hän tuottaa mieluiten lyhyttä ja keskeneräistä proosaa, mutta tulee toisinaan epähuomiossa kirjanneeksi ylös myös kokonaisia tarinoita.*

Vuoden harmaimman juhlan kunniaksi...

Harmaa antologia!

Tarinoita synkästä tulevaisuudesta. Mukana tutut kirjoittajat:

Markus Harju • Seppo Kallio • Markus Koskimies • Lucilla Lin
Mixu Lauronen • Tuomas Saloranta • Christine Thorel

Ilmestyy joulukuussa sähköisenä, osoitteessa **urs.fi**!

© Kati Salminen 2011

Juha Salmi & Petteri Hannila

Kerrostalo vailla ovia

Kaikki alkoi mitättömästä asiasta. Sami etsi netistä löytämäänsä levykauppaa osoitteen perusteella. Samalla kadulla oli muodoton, harmaa kivitalo, jonka alimmassa kerroksessa ei ollut liikekiinteistöjä. Talojen numeroinnin perusteella kaupan olisi pitänyt sijaita siinä. Viimein Sami löysi sen seuraavasta kadunkulmasta.

Jälkeenpäin ajatellessaan Sami ymmärsi miksi talo ei kuulunut tämän kadun numerointiin, eihän siinä ollut yhtään oveakaan tälle kadulle. Kaupasta poistuttuaan hän lähti toista tietä takaisin. Etsiessään hän oli mennyt yhden kadunkulman verran liikaa itään ja halusi mahdollisimman nopeasti päästä Punavuoresta takaisin keskustaan.

Samalla hän ohitti tuon harmaan kivitalon, nyt toiselta puolelta. Hän potki lautaansa lisää vauhtia ja mietti talon numerointia. Mille tielle rakennus oli numeroitu kun kerran tälläkään puolella ei ovia ollut?

Hän pysähtyi kadun kulmaan. Kummatkin rakennuksen sivut olivat tyhjät.

Kauppaa etsiessään ja harhaillessaan Sami oli myöhästynyt junasta, joten hänellä ei ollut kiirettä. Hän lähti kiertämään rakennusta viilettäen korttelin ympäri skeittilaudallaan. Kierros vei vain muutaman minuutin. Rakennuksen muissakaan seinissä ei ollut aukkoja sisäpihalle, eikä yhtäkään ovea. Naapuritalonkin ovet näyttivät sellaisilta, ettei niistä käytäisi tähän taloon.

Kotiinpaluumatkalla Sami mietti kertovansa talosta ystävilleen. Marko ja Antti olivat oikeastaan Samin ainoat kaverit. Sami arveli kuitenkin, ettei heidän mielipiteistään ollut mitään hyötyä. Heidän kärsivällisyytensä ei varmaankaan riittäisi vanhan rakennuksen tutkimiseen. Talo kiinnosti Samia kuitenkin sen verran, että hän päätti yrittää heti seuraavana päivänä ja houkutteli kaverinsakin mukaan.

Sami kiersi talon vielä kerran. Marko nurisi. Hän halusi lähteä jo puistoon skeittaamaan, Antilla ei ollut mihinkään kiire. Kick flipit ja uusi ramppi eivät kamalasti kiinnostaneet Samia, talo sen sijaan oli arvoitus.

”Mitä siitä ettei siinä ole ovea?”, Marko kysyi. Ihan kuin olisi tavallista,

että Helsingin keskustassa oli talo, jossa ei ollut yhtään rappukäytävää. Hän jauhoi purkkaa lippalakki vinossa. Joskus Sami mietti miksi kaveerasi Markon ja Antin kanssa.

”Sinne varmaan kuljetaan naapuritaloista. Että ne on yhdistetty jossain remontissa niin”, mietti Antti. Se oli ihan järkevä oletus. Tai järkevin minkä Sami itsekään oli keksinyt. Hän vain nyökkäsi.

”Mennäänkö vai jätetäänkö menemättä”, Marko hoputti. Hän potkaisi roskiksesta itselleen vauhtia ja Antti hyppäsi lautansa päälle. ”Katellaan”, Sami sanoi muille näiden ollessa jo puolimatkassa katua. He luikahtivat myöhäisillä vihreillä suojatien yli. Sami katsoi kännykästä kelloa, ja kiroili äitinsä odottavan häntä jo syömään. Oma lautansa kainalossa hän jatkoi toiseen suuntaan kuin pojat.

Sami sai unen päästä kiinni vasta luvattuaan itselleen tutkivansa asiaa lisää. Hänen unensa olivat levottomia ja niiden takia seuraava koulupäiväkin tuntui olevan sumussa vaeltamista. Myöhäiskevään lämmin sää teki koulusta saunan ja ulkonakin oli niin kuuma, että ei jaksanut tehdä mitään. Marko ja Antti eivät olleet kiinnostuneet tulemaan uudestaan talolle. He lähtivät ennemmin puistoon jäätelölle. Sami heilutti heille kättään, hän halusikin oikeastaan mennä yksin.

Talo näytti ulkoapäin muodottomalta betonikolossilta. Sellaiselta joita rakennettiin 50-luvulla mahdollisimman pienin kustannuksin. Sami oli tottunut näkemään sellaisia taloja enemmän Munkkiniemessä, Vuosaaressa ja Kalliossa, ei Punavuoressa. Täällä talo tuntui kuin piiloutuvan ympäristönsä koristeellisempien ja vanhempien rakennusten keskelle.

Sami kierteli korttelia sivuuttaen levykaupan, pukuvuokraamon ja kahvilan. Alueen yritykset olivat pieniä ja ihmiset kirjavia. Kadulla kulki niin opiskelijoita kuin vanhuksiakin, ainoastaan lapsiperheitä lastenvaunuineen ei juuri näkynyt.

Kiertely ei tehnyt Samia sen viisaammaksi. Hän päätti kokeilla toista tapaa ja käveli sisään kadun toisella puolella olevaan kahvilaan. Hänen tilaamansa kaakaon ojensi tiskin takaa keski-ikäinen nainen, joka vaikutti ammatistaan huolimatta vaitonaiselta. Niinpä Sami, talosta tiedustellessaan, puheli sen verran kovaäänisesti että muutkin kahvilan asiakkaat kuulivat hänen sanansa. Hän laittoi toivonsa etenkin kahteen oluella istuvaan vanhaan mieheen.

”Oletteko huomanneet, että vastapäisessä talossa ei näytä olevan lainkaan ovea”, hän kysyi, yrittäen esittää asiansa kuin ei olisi lainkaan kiinnostunut. Nainen tiskin takana vain kohautti olkapäitään ja jatkoi lasien järjestämistä. Vanhat miehet tuijottivat hiljaa tuoppeihinsa.

Sami istuutui pöytään ja joi kaakaonsa yhdeltä istumalta, aikomuksenaan poistua paikalta niin pian kuin mahdollista. Hänen tehdessään lähtöä alkoi toinen miehistä puhua. Hän oli kuusissakymmenissä ja näytti ikäiseltään. Tukka oli täydellisen harmaa ja

kasvot ristiin rastiin kulkevien ryppyjen peittämät. Sami säpsähti miehen yllättävän matalaa ääntä.

”Se onkin tosi kummallinen talo. Muistan, että sitä ihmeteltiin jo lapsuudessani. Jo silloin sanottiin, että talossa kummittelee.” Mies piti tauon ottaen huikan tuopistaan. ”Älä nyt kersaa pelottele”, toinen mies sanoi nauraen.

”Itsepä kysyi”, ensimmäinen vastasi ja jatkoi: ”Talo uusittiin ennen kuin synnyin. Se kärsi pahoja vahinkoja vuoden 1944 Helsingin suurpommituksissa. Rakennuttaja oli joku suomenruotsalainen herra, mutta hänen nimensä olen jo unohtanut. Silloin kun minä olin nuori, talon ikkunat olivat poikien rohkeuskoe – kuka uskalsi katsoa ikkunasta illalla pisimpään. Sisäänkäynti taloon on käsittääkseni naapurikiinteistöstä, vaikka syytä tähän järjestelyyn minä en tiedä.”

Sami katsoi odottavasti jos mies jatkaisi, mutta tämän huomio kääntyi televisiosta alkaviin uutisiin. Hän kiitti miehiä ja lähti sukkelasti ulos.

”Vai rohkeuskoe”, Sami mietti ja yritti kurkotella ikkunoihin. Ne olivat aivan liian korkealla, jotta hän olisi nähnyt sisään ilman apua. Hänen ystävänsä tuskin olisivat kiinnostuneita auttamaan. Lisäksi hänen harmikseen kaikissa alakerran ikkunoissa näytti olevan verhot.

Kännykän hälytys kertoi Samille, että hänen pitäisi lähteä kotiin. Hän loi vielä yhden katseen taloon, ja näki silmänräpäyksen ajan liikettä silmäkulmassaan. Ikkunassa oli ollut joku. Se joku oli piiloutunut heti, mutta Sami oli varma havainnostaan. Jokin tilanteessa oli saanut Samin niskakarvat nousemaan pystyyn ja hän kiirehti paikalta niin nopeasti kuin huomiota herättämättä pääsi.

Kului muutama päivä. Sami yritti työntää talon mielestään, mutta se palasi askarruttamaan häntä vähän väliä. Lopulta hän kehitti itselleen suunnitelman yhtä lailla mielensä rauhoittamiseksi kuin asian tutkimiseksi. Vastapäisen talon ovikoodin vakoileminen oli viisitoistavuotiaalle pojalle lastenleikkiä. Täytyi vain seurata sisään meneviä ihmisiä ja suunnilleen päätellä mitä nämä painoivat.

Nelinumeroisen koodin keräämiseen kului kaksi iltapäivää, tämän jälkeen Sami pääsi tutustumaan vastapäisen talon rappukäytävään. Kuten hän oli ulkoapäin päätellytkin, rappukäytävässä oli tilavat ikkunat. Juuri nämä ikkunat antoivat samalle kadulle, jolla arvoitustalo sijaitsi. Ikkunoissa oli sisäpuolella leveät tasanteet, joille Sami suunnitteli istuvansa kun myöhemmin tulisi vahtiin. Hän sanoi vanhemmilleen viettävänsä yön ystävänsä luona ja pakkasi reppuun vaatekerran yöpymistä varten.

Illan laskiessa Sami pujahti sisälle taloon. Hän kiipesi portaikossa niin ylös kuin mahdollista, jotta mahdollisimman harvat talon asukkaista voisivat häiritä hänen puuhiaan. Hän asettui istumaan ja antoi katseensa kiertää vastapäisen talon ikkunoissa. Mitään ei tuntunut kuitenkaan tapahtuvan. Yö oli hiljainen, eikä kummastakaan talosta kuulunut ääntäkään.

Kello lähestyi puoltayötä, ja Sami alkoi käydä väsyneeksi. Häntä nukutti armottomasti ja hän suunnitteli jo lähtöä kotiin. Pukiessaan takkia päälleen hän näki valoa yhdessä ikkunassa. Se ei valaissut koko huonetta

”Varmaan taskulamppu”, Sami ajatteli ja pudottautui pois ikkunalaudalta ja kyyristyi suojaan. Heti piilouduttuaan hän tunsi itsensä naurettavaksi. Kukaan ei voisi nähdä häntä ainakaan niin kauan kuin ikkunassa olivat verhot edessä.

Vakuuttelu ei kuitenkaan rauhoittanut hänen mieltään. Valo liikkui vastapäisessä talossa ikkunasta toiseen, katosi välillä mutta tuli aina lopulta näkyviin. ”Joku kiertää huoneissa”, hän ajatteli.

Yhtäkkiä rappukäytävän hämäryys vaihtui valoon ja Sami säpsähti rajusti. ”Joku talon asukas on tullut rappukäytävään ja sytyttänyt valot”, hän mietti, yrittäen järkeillä pamppailevan sydämensä rauhoittumaan.

Sami näki valon siirtyvän ikkunaan. Silloin hän tajusi näkyvänsä selvästi, hänen takanaan kun paloi nyt rappukäytävän valo. Hän vetäytyi ikkunasta ja lähti laskeutumaan portaita. Jännitystä oli ollut jo tarpeeksi yhdelle illalle.

Sami pääsi pois talosta huomaamattomasti. Ainakaan hän ei nähnyt liikettä tai valoa ikkunoissa. Hän pääsi kotiinsa turvallisesti ja hiipi hiljaa huoneeseensa nukkumaan. Hän tiesi saavansa vanhemmiltaan saarnan yöllisestä liikuskelustaan, mutta retki oli ollut sen arvoinen.

”Odottakaapas kun kerron tästä Markolle ja Antille”, Sami ajatteli vaipuessaan uneen, jossa hän pian ystäviensä kanssa tutki talon salaisuuksia taskulamppujen vaeltelevissa valokeiloissa.

”Yrität vedättää”, tuumasi Marko tökäten sormella Samia rintaan. ”Haluat vain meidän lähtevän mukaasi takaisin sinne talolle.”

”Mikset ottanut kuvaa siitä kännykälläsi”, tuumasi Anttikin. Poikien sanoista tihkui kiusoitteleva epäusko.

Sami yritti vakuutella heitä, mutta se oli turhaa ja hän tiesi sen itsekin. Poikia ei kiinnostanut. Sami katseli kuinka hänen kaverinsa katosivat puiston suuntaan rullalaudat allaan.

Sami oli vihainen, muttei kovinkaan yllättynyt. Markon ja Antin mielikuvitus loppui skeittilautojen maalaamiseen. ”Vai haluatte te todisteita”, hän ajatteli. ”Saamanne pitää.” Seuraavana yönä hän ei lähtisi ilman varusteita. Hän hylkäsi heti ajatuksen kännykkäkameralla kuvaamisesta. Kännykällä otettu kuva ei tuolta etäisyydeltä otettuna näyttäisi muuta kuin tummia rakeita, ja pojat vain kiusaisivat häntä entistä enemmän.

Hänen isällään oli digitaalikamera. Hän ei ollut käyttänyt sitä juurikaan, mutta miten monimutkainen laite voisi olla jos hänen isänsä osasi kerran käyttää sitä? Samalla hän pakkasi reppuunsa myös isänsä kiikarit. Niistä olisi varmasti hyötyä, vaikka rakennuksesta toiseen näki hyvin ilmankin.

Tällä kertaa Sami oli valmistautunut valvomaan pitempään. Hän oli ottanut mukaansa eväitä ja viltin. Häntä

ei pelottanut. Talosta oli tullut arvoitus, joka ei päästänyt häntä otteestaan.

Sami asettui istumaan ikkunalaudalle. Katuvalojen syttyessä hän katseli taivaanrantaa. Auringonlasku toi hetkeksi kadulle lämpöä. Se kuitenkin katosi nopeasti, kuin imeytyen pimeisiin ikkunoihin. ”Kuin pääkallon tyhjiin silmäkuoppiin”, Sami ajatteli ja siirtyi kiikaroimaan tyhjiä ikkunoita.

Yö laskeutui ja vastapäisen kerrostalon jokainen ikkuna pysyi yhä pimeänä. Silti Sami oli kaikkea muuta kuin pettynyt. Hän kuvitteli turhautuneessa mielessään liikettä, joka kätkeytyi tuon talon pimeinä pysyvien ikkunoiden taakse. Tuntien ajan hän tarkkaili ikkunoita kiikareilla etsien merkkiä liikkeestä, jonka oli nähnyt ensin kadulta ja sitten viime yönä. Hän oli niin keskittynyt, että unohti kokonaan eväänsä.

Kello ylitti keskiyön hetken ja juoksi vakaasti eteenpäin, eikä mitään näyttänyt tapahtuvan. Sami hieroi väsyneenä silmiään, kun yhtäkkiä neljännen kerroksen ikkunassa näkyi jotain. Ikkuna oli aivan vastapäätä Samin tarkkailupaikkaa ja hän suuntasi kiikarinsa oitis sen suuntaan.

Samin niskakarvat nousivat pystyyn kun ikkunaan ilmestyi pitkä hahmo. Se työntyi sinisten verhojen välistä vaivautumatta siirtämään niitä kokonaan sivuun. Samin sydän tuntui lyövän nopeammin kuin koskaan aikaisemmin.

Hiljaa Sami laski kiikarit ja nosti isänsä kameran. Hän suuntasi sen ikkunaan jossa hahmo seisoi. Olento kallisti päätään katsellessaan alas jalkakäytävälle. Liike toi mieleen linnun eikä ihmistä. Hahmon pää oli isompi kuin ihmisen ja muutenkin kehon mittasuhteet vaikuttivat nurinkurisilta.

Sami kertasi mielessään mitä isä oli näyttänyt kameran toiminnasta. Painaessaan nappia, jolla kuva otettiin, hän tajusi virheensä: kameran salamavalo oli jäänyt päälle. Kirkas välähdys valaisi hänen oman ikkunansa, ja hetkeen hän ei pystynyt erottamaan hahmoa toisen ikkunan varjoista.

Kun hänen näkökykynsä palasi, hän näki vastapäisen talon olennon katselevan häntä. Sami tunsi valtavan painon vatsanpohjassaan. Hänen silmänsä olivat kuin naulitut olennon silmiin, eikä hän nousevasta pakokauhustaan huolimatta pystynyt irrottautumaan katseesta. Hahmon silmät heijastivat valoa kuin kissalla.

Kuu tuli esiin pilvestä ja valaisi Samin puoleisen ikkunan valjulla valollaan, ja hän näki omassa ikkunassaan heijastuksen. Häntä tuijottivat olennon kasvot, samanlaiset kuin vastapäisessä ikkunassa. Kapea, kylmä käsi laskeutui hänen olkapäälleen.

Juha Salmi *on fantasia- ja scifikirjallisuuden aktiiviharrastaja. Hänen kirjoituksensa koskevat laajan kirjon erilaisia aihepiirejä ja niillä tuntuu olevan vain yksi yhteinen tekijä: ne tyhjentävät oikolukijoiden kynät punaisesta musteesta.*

© Lucilla Lin 2011

Lucilla Lin

Kukitettu nuorukainen

Dominic Marot peri tahtomattaan setänsä Arthur Marotin laajan kirjakokoelman, joka käsitti sekä kirjaston, jossa kirjoja oli hyllyjen lisäksi lattialla, komeroissa ja ikkunalaudoilla niin ettei ulos nähnyt ollenkaan, että lisäksi kaksi arkullista kirjoja, jotka hajusta päätellen olivat viettäneet useamman vuosikymmenen ullakolla.

Aluksi hän oli innoissaan. Hän oli perinyt suvussaan kulkevan haaveellisen ja romanttisen luonteen, ja hänelle kirjat olivat lähes tärkeintä maailmassa. Toisaalta hän oli myös yksi sukunsa harvoista järkevistä ja harkitsevista jäsenistä ja odotti jo innokkaasti asiantuntijoiden lausuntoa kirjaston harvinaisimpien löytöjen hinnoista.

Hän alkoi käydä kirjastoa järjestelmällisesti läpi majoittuen sedän pitkään tyhjillään olleeseen maalaiskartanoon, jossa Arthur oli elänyt lähes koko ikänsä. Hänen päivärytminsä oli hyvin yksinkertainen – aamulla aikaisin ylös, kunnon aamiainen ja sitten kirjojen kimppuun. Jos nälkä iski päivän mittaan, hän teki voileivän ja keitti pannullisen teetä. Hän ei tavannut ketään viikkoihin, postinkantajaa ja maitomiestä lukuun ottamatta, ja alkoi jo tuntea olonsa mökkihoperoksi.

Kirjasto koostui pääasiassa arvokkaista harvinaisuuksista, jotka liittyivät eri tieteisiin ja taiteisiin. Loytyi Carlylea, Shakespearea, Miltonia, Burkea, Diderotia, Goethea ja 1700-luvun alkuperäispainoksia tieteistä ja arkeologiasta. Kaikki hyvässä kunnossa ja selvästi huolellisesti käsiteltyjä. Lattian pinoista ja ikkunalta löytyi sitten viihdelukemista – tosin aika vanhanaikaiselle maulle sekin. Tolstoi tuntui olleen sedän aivan erityinen suosikki, mutta oli sedällä kunnon kokoelma Sherlock Holmesin seikkailuja ja Jules Verneäkin.

Käytyään kirjaston läpi Dominic raahasi ullakon painavat arkut kirjastoon ja pinosi niiden sisällon lattialle. Hänen hämmästyksekseen nämä kirjat liittyivät kaikki okkultismiin, spiritismiin, magiaan ja muuhun mitä hän piti pelkkänä humpuukina. Kaikki teosofien käsittämättomän paksuista opuksista ikivanhoihin, latinaksi tai kreikaksi kirjoitettuihin käsikirjoituksiin oli saatavilla. Jos joku aivan erityisesti piti

tällaisesta – ja itse asiassa eikös kaikenlainen taikausko ollut taas jollain tavalla muodissa kulttuuripiireissä? – niin tämä kokoelma varmasti tyydyttäisi kaikki maagikon, pakanan ja velhon tarpeet.

Mikä pahinta, pohjimmaiset kirjat olivat kunnioitettava kokoelma 1900-luvun alun okkulttista fasismia ja yli-ihmisoppeja. Voi olla, etteivät runollisen haltioituneet vuodatukset sodan kauneudesta ja valkoisen rodun kohtalon määräämästä voitosta saisi kovinkaan hyvää vastaanottoa näin kahden maailmansodan jälkeen. Dominic oli aina pitänyt setäänsä järkevänä miehenä ja ihmetteli moista paljastusta tämän nuoruudenharrastuksista.

Hän oli tietenkin kuullut huhuja sedän aiheuttamista ideologisista riidoista yliopistossa ja miten tämä oli nuoruudenvuosinaan jonkin aikaa kannattanut fasisteja. Suvusta loytyi aivan oikeakin musta lammas – varsin nuorena kuollut Nicholas-setä, joka oli kuulunut British Fascistiin ja kaatunut Espanjan sisällissodassa fasistien joukoissa. Tai kadonnut, kukaan ei oikein tiennyt varmasti mitä hänelle oli tapahtunut. Kirjoja selaillessaan Dominic huomasikin, että kaikkein epäilyttävimmissä opuksissa oli Nicholaksen ex libris -merkki, kohti aurinkoa syöksyvä lihaksikas ja siivekäs mieshahmo.

Hän ei tietenkään ollut ikinä edes nähnyt Nicholas-setää, mutta halveksi tätä yhtä kaikki. Vaikka Arthur-setä ei kertonutkaan noista nuoruuden synneistään, oli hän kerran katuvaiseen sävyyn muistellut sitä, miten Nicholas oli futuristeista innostuttuaan polttanut joukon kirjoja ja taideteoksia joita piti "passeistisina". Dominicista tuollainen kuulosti pelottavalta.

Vaikka hän ei ollut taikauskoinen, alkoi tuon kummallisen kirjapinon selaileminen autiossa ja ikivanhassa kartanossa käydä hänen hermoilleen. Viimeisiä arkkuja hän ei halunnut avata ollenkaan. Parin unettoman yön jälkeen hän sai tarpeekseen ja sähkotti serkulleen Linalle Lontooseen, pyytäen tätä avukseen kirjaston selvittämisessä.

"Ehkä se kuulostaa liian mitättömältä syyltä viettää viisi tuntia junassa", hän kirjoitti. "Mutta luulisin, että olisit kiinnostunut sedän kirjakokoelmasta."

Hän nimittäin muisti Linan olevan kiinnostunut juuri tuollaisesta taikauskosta. Ei fasisteista tai mistään mystisestä rotufilosofiasta, mutta pakanallisista riiteistä, magiasta ja esikristillisistä kulttuureista. Hänen muistaakseen tämä kuului jopa johonkin "maagista naiseutta" tutkivaan ryhmään ja uskoi virallisen uskontotieteen ja historian olevan vain patriarkaatin yritystä peitellä ihmiskunnan todellista historiaa. Dominic ei tuollaisesta ymmärtänyt mitään, joten noista harrastuksista voisi nyt olla hyotyäkin.

Lina saapui jo seuraavana viikonloppuna suurien tyhjien matkalaukkujen kanssa, jotka oli varannut mahdollisia kirja-aarteita varten. Pikkukaupungin juna-asemalla, mistä Dominic hänet haki, hän

ehti kerätä jo melkoisesti katseita vaatteillaan, intiaanikoruillaan ja kampauksellaan. Asemaa kunnostavat tyomiehet silmäilivät häntä arvioivasti ja junasta samaan aikaan laskeutuva vanha rouva tarrasi kiinni käsilaukkuunsa.

Dominic taas, Lina ajatteli serkun kiirehtiessä häntä vastaan mustassa surupuvussa, oli toivottoman sovinnainen. Hän, kuten tämä paikkakuntakin, oli kuin jumittanut kauas 50-luvulle sodanjälkeisiin tunnelmiin. Dominic ojensi hänelle kätensä ja kyseli vähän ujosti kuulumisia.

"Maltan tuskin odottaa päästä näkemään, mitä sinä olet kaivannut esiin sedän arkistoista", hän jutteli Dominicin ajaessa kivistä pikkutietä pitkin. "Jotakin paheellista varmaankin? Arthurhan ei ikinä mennyt naimisiin, eikö vain? Löysitkö mitään hänen sukupuolielämästään?"

Dominic näytti järkyttyneeltä.

"En minä mitään sellaista..." hän mutisi vaivaantuneesti. "Vain kirjoja jotka liittyvät aiheisiin, joista olet kiinnostunut. Okkultismia ja muuta vastaavaa. Minä en tiedä tuollaisesta mitään ja pidän koko aihetta vastemielisenä. Ajattelin, että sinä tietäisit niiden arvon ja voisit päättää mitä niille kannattaisi tehdä. Saat ne omaksikin, vaikka minä perin koko kirjaston. Minua tuollainen suoraan sanoen vain kammottaa."

Lina aloitti pitkän vuodatuksen Dominicin täysin väärästä asenteesta ja väitti, että tämän saama anglikaaninen kasvatus se vain teki hänestä ennakkoluuloisen.

"Alitajuisesti sinä pelkäät yliluonnollista rangaistusta. Ja sitä aivan toisenlaista, vapaampaa maailmaa, jonka muinaiset lähteet meille paljastavat. Me olemme niin moraalimme kahleissa emmekä osaa koskettaa jumalallista sisällämme. Pakanallisina aikoina ihmiset juhlivat, rakastelivat ja tanssivat vapaasti, dionyysisen ekstaasin vallassa, ja naisilla oli tärkeä osa näissä rituaaleissa, papittarena ja jumalattarena. Kristinuskon mukaan naisen on vaiettava ja toteltava. Tämän tabun rikkoutumista miehet pelkäävät eniten sillä he alitajuisesti pelkäävät vapautta ja tasa-arvoisuutta!"

"Mutta olihan niillä orjia..." Dominic mutisi pystymättä aivan seuraamaan mitä Lina oikein oli selittämässä.

"Mitä sinä tuolla tarkoitat?"

"Siis ihan vain sitä, että muinaisissa yhteiskunnissa oli orjia. Kreikka esimerkiksi oli orjayhteiskunta samalla tavalla kuin vaikka Karibian siirtomaamme. Ja mitä naisten asemaan tuli..."

"Karibian siirtomaat? Varokin nyt siteeraamasta mitään kuivaa historiankirjaasi! Minä tarkoitin henkisellä tasolla, en poliittisella! Naisjumaluus on tukahdettu ja kaikki hengellisyys muutettu osaksi patriarkaalista sortokoneistoa!"

Oli Linasta muuten mitä mieltä tahansa, niin ainakin hän osoittautui kirjastossa hyödylliseksi. Hän osasi nimetä suurimman osan teoksista kaikkein vanhimpia ja merkillisimpiä lukuun ottamatta ja tiesi mitkä olivat arvokkaita keräilykappaleita alan piireissä ja mitkä

vanhentunutta roskaa, kuten vaikka Sir Arthur Conan Doylen spiritistinen teos, jonka mukaan kuolleiden sielut asuivat jollakin planeetalla.

Lopulta jäljellä oli vain kolme mysteerikirjaa: arabiankielinen ikivanha ja puoliksi pilaantunut kirja, joka ei näyttänyt tutulta ollenkaan, ruotsalainen kirja joka joko liittyi tai oli liittymättä Swedenborgiin, ja sitten Arhur-sedän oma kirja, kummallinen itse nidottu ja käsin kirjoitettu muistikirja, jossa oli vielä piirroksiakin.

"Haluatko ottaa tuon iltalukemiseksi?" Lina kysyi. "Kai sinua nyt kiinnostaa Arthur-sedän oma päiväkirja? Minä en saa tuollaisesta käsialasta selvää ollenkaan. Tutkitaan huomenna sitten nuo vielä avaamattomat arkut. Ties mitä aarteita me vielä loydämmekään."

Dominic otti illan viimeisen teemukin ja Arthur-sedän muistikirjan mukaansa, täytti kuumavesipullon ja kiipesi hyytävän kylmien peittojensa väliin. Muistikirja oli otsikoitu "Valkea jumalankuva. Dionyysinen idoli esihistoriasta nykypäivään". Tuo kuulosti vielä kohtuullisen harmittomalta, ja historian sekä taiteen ystävän hartaudella Dominic vietti monta nautinnollista tuntia lukien pienen pienellä käsialalla tehtyjä merkintöjä ja tehden niistä omiaan pieneen muistilehtiöönsä.

Valkeaksi jumalankuvaksi tai Kalpeaksi nuorukaiseksi kutsuttu hahmo tuntui yhtä aikaa olevan kivestä veistetty taideteos, johon taiteilijat eri aikakausilla tunsivat vetoa, ja myyttinen hänen sukuaan painostava ja vainoava hahmo, joka täysin epäuskottavissa tarinoissa etsi käsiinsä kaikki suvun vähänkin väkivaltaan tai hillittömyyteen taipuvaiset jäsenet kaukaisia sukuhaaroja ja äpäriä myoten.

Arthurin tarina liittyi myos hänen serkkuunsa Nicholakseen, jota hän muistikirjan perusteella ihaili lähes palvovalla tavalla. Muistikirja oli kirjoitettu 20-luvulla, eikä siinä näkynyt vielä jälkeäkään Arthurin myöhemmästä ideologisesta mielenmuutoksesta. Arthurin kertomuksen mukaan Nicholas oli törmännyt Valkeaan jumalankuvaan ensi kertaa Pariisissa vuonna 1913, jolloin hän oli ostanut pienestä paikallisesta taidekaupasta jonkun vähäisemmän modernistin tai futuristien kopioijan pastelliväritYön, joka esitti tuota Valkeata jumalankuvaa väkivaltaisen kaupunkisodan keskellä.

Tämän jälkeen kirjoituksen sävy muuttui aivan kokonaan ja Dominicille alkoi valjeta se tosiasia, että hänen setänsä ei ollut pitänyt kertomuksia suvun kirouksesta minään romanttisena sepittelynä ja että hän aivan tosissaan uskoi tuon Kalpean nuorukaisen olemassaoloon. Hänen mukaansa Nuorukainen oli ilmestynyt Nicholakselle tämän maatessa sairaalassa haavoittuneena, ja tämän jälkeen tuon ajan uuspakanuudesta innostuneet Nicholas ja Arthur olivat ryhtyneet hänen palvojikseen. Nähtävästi Nicholas oli alun perin herättänyt tai manannut hänet suorittamalla vahingossa juomauhrin.

Yhä hurmioituneemmaksi yltyvä kirjoitus puhui nyt Valkean jumalankuvan erityispiirteistä, sen menneisyydestä ja siitä, miksi se oli täydellinen jumala kahdennellekymmenennelle vuosisadalle. Arthur vertasi sitä Dionysokseen, Valkea jumala rakasti ekstaasia, hillittömyyttä ja olihan viini veren symboli muuallakin kuin kristinuskossa.

Valkea jumala oli kuitenkin vanhempi kuin Dionysos, vaikka hänestä piirretyt kuvat osoittivat hänen patsaansa olevan yllättävän hienopiirteinen ja sopusointuinen, hiukan arkaaisen ajan kreikkalaisten kourosten tavoin, ollakseen todellakin vanhempi kuin kirjoitettu historia. Nuorukainen hymyili hienoisesti, hänet kuvattiin aina pukeutuneena laskostettuun mekkoon ja hän oli ristinyt kätensä jonkinlaiseen rukousasentoon. Monessa kuvassa hänen patsaansa oli koristeltu kukkaköynnöksin, simpukankuorin ja ilmeisesti ihmisen luin. Hänen palvojansa taas näyttivät tanssivan, taistelevan, uhraavan ihmisiä hänen edessään, ja yleensä taustalla näkyi palava kaupunki korostaen tilanteen kontrolloimattomuutta.

Arthur, joka tuossa elämänvaiheessaan oli nähtävästi lukenut aivan liikaa Nietzscheä, piti tätä kammotusta täydellisenä palvonnan kohteena uudelle vuosisadalle, koska uuden aikakauden ihminen oli vapaa kaikesta utilitaristisesta pelkuruudesta ja ymmärsi väkivallan ja taistelun olevan osa ihmisen luovuutta ja elvyttävä voima. Näin, päästyään vapaaksi kristillisestä teeskentelystä, rohkeus, voima, valta ja hengen vapaus olisivat oleellinen osa Uuden Euroopan kulttuuria ja itämaisen uskonnon sijaan palvottaisiin miehekkäitä pakanajumalia. Tässä vaiheessa Dominic tunsi sekä anglikaanista paheksuntaa että lievää turhautumista sillä Arthur oli käyttänyt kymmeniä sivuja kaikenlaisten yliihmisoppien ylistämiselle.

Kirjan viimeiset sivut oli omistettu maagisille kaavoille ja rituaaleille, joita Arthur ehdotti Kalpean nuorukaisen kutsumiseen. Jos Dominic oli ensin tuntenut kasvavaa vastemielisyyttä koko aihetta kohtaan, alkoi nyt häntä myös pelottaa aivan irrationaalisella tavalla – äkkiä hän oli hyvin tietoinen siitä, että istui satoja vuosia vanhan talon satoja vuosia vanhassa sängyssä, kylmässä ja kolkossa huoneessa, jonka seinältä häntä katselivat ankarat esi-isät haalenneista valokuvista ja jonka lattialaudat narisivat inhottavasti. Eikö näiden loitsujen lukeminen, välillä puoliääneen mutisten oikein hankalan latinan- tai kreikankielisen sanan tullessa vastaan, ollut vähän kuin tuon kutsurituaalin toteuttamista? Olihan Nicholaskin muistikirjan mukaan suorittanut uhririturtuaalin aivan vahingossa!

Hän sulki kirjan äkkiä ja vietti painajaisten täyttämän yön. Unissaan hän taisteli jotakin tuntematonta voimaa vastaan, pyrkien aivan fyysisesti pitämään sen oven ulkopuolella, tietäen, että häviötä seuraisi kammottavan verinen kuolema. Hän heräsi kauttaaltaan kylmän hien peitossa ja tunsi olonsa turvalliseksi vasta kun oli sytyttänyt kaikki mahdolliset valot ja

keittänyt suuren pannullisen kuumaa kaakaota.

"En ole koskaan pitänyt kauhusta – oli kyse sitten kirjoista tai elokuvista", hän sanoi seuraavana aamuna Linalle, joka ilmestyi kaakaon tuoksun houkuttelemana keittiöön tulipunaisessa maata laahaavassa mekossa ja pitkähapsuisessa hartiahuivissa. "Ja tuo Arthur-sedän muistikirja peittoaa kyllä Wheatleyt ja Hammerit mennen tullen! Vuosituhansia sukuamme kiusanneita pakanajumalia, ja ihmisuhreja. Taidan pitää taukoa kirjastosta ja lukea tänään Pickiwck-kerhon papereita ihan vain lääkintämielessä. Haluan jotain lämminhenkistä ja opettavaista, mieluiten Dickensin sarkastisella kertojanäänellä."

"Annas minä katson sitä", Lina sanoi heti innostuen ja nappasi kirjan käsiinsä keittiön pöydältä. Hän selaili sitä summamutikassa.

"Valkea jumalankuva ilmestyi Nicholakselle tämän haavoituttua taistelussa?" hän ihmetteli. "Ja tämäkin – luuletko setien käyttäneen oopiumia tai hashista? Se oli tuohon aikaan aivan yleistä enkä yhtään ihmettelisi..."

"Ei mikään kyllä sellaiseen viitannut," Dominic ärähti. "Pikemminkin Arthur-sedällä taisi olla liikaa vapaa-aikaa. Luepa tuo loppu varsinkin. Setä uskoi ihan tosissaan noihin sepustuksiin. Tuo muinainen jumala muka haluaa ihmisuhreja ja palvojia ja meidän fasistisetiemme mukaan tuollainen oli paljon reippaampaa ja tervehenkisempää kuin nöyrä ja alistava kristinusko."

"Kai sinä nyt kuitenkin historiaa opiskelleena sen tiedät että pakanallisten uskontojen ja jumalien esittäminen verenhimoisina hirviöinä on kokonaan kirkon propagandaa! Tosiasiassa nuo jumalat liittyivät hedelmällisyyteen ja seksuaalisuuteen, ja kirkko halusi tuhota tuollaiset perinteet kansan parista."

"Miksi tuonkin pitää liittyä sinun ikuisiin hedelmällisyysriitteisiisi?" Dominic tiuskaisi. "Miehiähän tuo on jahdannut ja erityisesti sotatantereilla! Seuraavaksi väität varmasti, että pakanoilla ei oikeasti ollut sodanjumalia ollenkaan!"

Aamiaisen jälkeen he avasivat loput matka-arkuista ja löysivät – Lina ilokseen ja Dominic kauhukseen – varsinaisen kokoelman tuohon Valkoiseen jumalkuvaan liittyvää taidetta lyijykynäpiirustuksista ja vesiväritöistä patsaisiin. Niistä jokainen näytti olevat eri vuosisadalta, joten ne kaikki mitenkään eivät voineet olla Arthur-sedän tekemiä.

Viimeisestä ja suurimmasta arkusta löytynyt valkea patsas oli hohtavaa marmoria ja varsin suurikokoinen. Ei aivan ihmisen mittainen, Dominic ajatteli, mutta juuri sopiva nostettavaksi alttarille. Sen ikää oli vaikea päätellä. Sen jäykästi rinnalle ristityt käsivarret, yksinkertainen laskostettu mekko ja eteenpäin sojottavat jalkaterät saivat sen näyttämään primitiiviseltä, mutta sen kasvot olivat kuitenkin merkillisen elävät: kasvonpiirteet hienot, silmät miltei yliluonnollisen ilmeikkäät ja arkaainen hymynhäive salaperäisen kutsuva.

“Miten ihmeellisen kaunis!” Lina huudahti nostaessaan patsaan pystyasentoon. Dominicinkin oli pakko myöntää Linan olevan oikeassa – patsas todellakin oli kaunis, mutta samaan aikaan pahaenteinen täysin selittämättömällä tavalla. Sitä katsoessa oli helppo uskoa kaikki siitä kerrotut tarinat kirouksista sekä veriuhreista.

Patsas oli epäilemättä arvokas ja kiinnostaisi antiikkimarkkinoita. Dominic päätti kutsua asiantuntijan arvioimaan patsaan ja muut taide-esineet seuraavana maanantaina ja Lina ilmoitti kutsuvansa muutamia ystävättäriään paikalle katsomaan patsasta ja viettämään pieniä juhlia. Hän asetti patsaan kunniapaikalle kirjaston keskelle ja Dominicin kauhuksi toi sen eteen kynttilöitä.

“Ole varovainen sen kanssa”, Dominic varoitti moneen kertaan.

“Tietenkin olen”, Lina vastasi aina nauraen. “Älä nyt ole noin synkkä, serkku hyvä! Ja pukeudu vähän iloisempiin väreihin! Ei sinun enää tarvitse viettää suruaikaa, ja ystäväni vielä säikähtävät ulkomuotoasi!”

Dominic vakuutti että suruajan takia hänellä ei todellakaan ollut mukana kuin kolme mustaa pukuaan, ja hautautui upottavalle samettisohvalle Dickensinsä kanssa. Hänen ihmetyksekseen Lina itse vaihtoi kohtuullisen asiallisen villatakkinsa ja maata viistävän pellavahameensa mekkoon joka näytti kreikkalaisen khitonin halvalta kopiolta ja johon kuului kultaisesta teryleenistä ommeltu viittamainen yläosa.

Pian koki kirjastokin muodonmuutoksen: värikkäitä lyhtyjä ja riskaabelisti sijoitettuja kynttilöitä ilmestyi kaikkialle ja kukka-sekä lehväköynnökset kiipeilivät kirjahyllyille, lamppuihin ja seiniä myöten. Työpöytä tyhjennettiin, peitettiin solmuvärjätyllä liinalla ja pienimuotoisella juhlakattauksella, joka sisälsi punaviiniä, leivoksia, suolaista napostelta-vaa sekä vesipiipun. Kirjaston ikkunan samettiverhotkin vaihdettiin Linan mukanaan tuomaan lakanalta vaikuttavaan kankaaseen.

Vieraat olivat kaikki naisia ja pukeutuneet suunnilleen samalla tavalla kuin Linakin, tosin ilman kultaista viittaa ja otsaripaa. He tervehtivät sohvalla edelleen loikoilevaa Dominicia mutta koska kyseessä oli Linan spirituaalisen naisryhmän kokoontuminen, häntä ei pyydetty mukaan sen enempää aterialle, jakamaan vesipiippua kuin osallistumaan ryhmän uskonnolliseen seremoniaankaan. Itse asiassa Lina yritti viittoilla Dominicia vetäytymään vierashuoneen puolelle, mutta Dominic ei ollut tuota huomaavinaankaan – hän oli päättänyt pitää silmällä pahaenteistä valkeata patsasta, jonka uhkaa Lina ei selvästi ymmärtänyt ollenkaan.

Lopulta naiset seisoivat puoliympyrässä patsaan edessä, Lina ryhmän papittarena ensimmäisenä, käsissään korillinen hedelmiä ja viinipikari. Epämääräinen sisustus, solmuvärjätyt tekstiilit, naisten Dominicin korviin täysin naurettavat puheet ja kasvava päihtymystila saivat koko tilanteen tuntumaan

enemmänkin huvittavalta kuin uhkaavalta. Itämaisten lyhtyjen kirjavassa valossa patsaskin näytti vain karkealta kappaleelta muinaishistoriaa.

Lina oli laskenut suitsukeastian ja kynttilän patsaan jalkoihin. Pieni alttari oli koristeltu vielä hänen simpukankuorikokoelmallaan, koska Arthur-sedän muistiinpanojen mukaan jumala koristeltiin aina simpukoilla ja luilla. Tuon luuosuuden rituaalista Lina oli jättänyt toteuttamatta. Muistiinpanoissa mainittiin sekä ihmisen luut että hampaat, mutta hänestä se oli sitä jälkeenpäin lisäiltyä kristillistä vihapropagandaa. Lina laski hedelmät ja viinipikarin alttarille ja sitten naiset aloittivat piiritanssin patsaan ympärillä.

Nyt Dominicin pelokkuus oli vaihtunut jo lopullisesti syväksi häpeäksi ja hän hiipi kirjansa kanssa vähin äänin vierashuoneeseen. Hän lukitsi oven jäljessään, sytytti aivan rehellisen sähkölampun, kaatoi pannunmyssyn alla lämpimänä pysyneestä teepannusta kunnon mukillisen ja jatkoi lukemistaan pohtien ensin maailman yleistä rappiota. Mitä C.S. Lewis olikaan sanonut pakanoista? Vielä hän lausuisi Linalle koko sen runon ihan vain kiusatakseen...

Tanssiessaan Lina oli viinistä ja pilvestä huolimattakin epämääräisen tietoinen siitä, ettei tämä piiritanssi nyt ollut ihan niin eteeristä ja sulavaa kuin hän olisi halunnut ja että he oikeastaan vain teeskentelivät, eivätkä olleet minkäänlaisen dionyysisen hurmion vallassa. Onnistuiko dionyysinen hurmio edes olohuoneessa jonka ikkunasta roikkui solmuvärjätty verho?

Turhautuneena hän tempautui irti ystävättäriensä otteesta ja kyykistyi patsaan juureen, nosti viinipikarin päänsä päälle ja paiskasi sitten sen sisällon lattialle patsaan jalkoihin. Piiri pysähtyi heti ja tanssijat seisoivat epävarmoina paikoillaan ihmetellen, mikä osa rituaalia tämä nyt oli.

Lina taas nousi horjuvin jaloin seisomaan, tuijotti patsasta kasvoihin ja huomasi sen äkkiä muuttuvan eläväksi. Huone hämärtyi hänen silmissään ja vain hän sekä Valkea nuorukainen olivat läsnä, katsoen toisiaan halki vuosituhansien, ei, kauempaakin...

Nuorukaisen elävät kasvot hohtivat pimeässä ja Lina tunsi äkkiä itsensä onnellisemmaksi kuin koskaan aikaisemmin koko elämänsä aikana. Kaikki kauna, viha, epäilys ja katkeruus pyyhkiytyivät pois ja hän tunsi silmänräpäyksen ajan sellaista haltioitunutta iloa, että ei voinut muuta kuin vaipua polvilleen patsaan eteen, syleillen sen mekonhelmaa.

Nuorukaisen kiviset huulet raottuivat nyt leveämpään hymyyn ja paljastivat neulanterävät hampaat. Nuorukainen astui alas jalustaltaan ja kohotti kätensä maahan vaipuneiden naisten päitten ylle kuin siunatakseen palvojansa. Lina kietoutui hänen jalkoihinsa, painaen päänsä hänen polviaan vasten ja nyyhkyttäen sekä nauraen samanaikaisesti.

Dominic, joka oli siirtynyt jo kirjansa mukana toisille planeetoille, havahtui karmaiseviin huutoihin, mielipuoliseen nauruun ja nyyhkytykseen, ja kavahti jaloilleen täristen hillittömän säikähdyksen vallassa. Niin kauan kuin tuo vertahyytävä meteli jatkui, hän ei uskaltanut astua ulos huoneestaan ollenkaan. Vasta kun kaikki äänet olivat hiljenneet kokonaan, hän uskaltautui kirjastoon aseistettuna tulisijan vierestä nappaamallaan hiilihangolla, sydän jyskyttäen pelosta ja jalat vapisten niin että hänen oli otettava tukea seinästä käytävällä.

Kirjastossa häntä odotti hirvittävä näky. Verta oli roiskunut kaikkialle – seinille, verhoihin, jopa kattoon ja lätäköiksi lattialle. Kaikki huonekalut oli kaadettu nurin ja jokainen huoneessa tanssineesta seitsemästä naisesta oli kuollut. Näytti siltä, että he olisivat paljain käsin repineet ja raadelleet toisensa kuoliaiksi, ja he kaikki makasivat veren peittämänä kasana patsaan jaloissa, lähes jokaisen veriset kädet kurottuneina kohti patsaan eteen kyhättyä alttaria.

Eikä jalustalla enää seissyt valkea kivipatsas vaan elävä nuorukainen. Marmorinkuulas iholtaan, silmät hohtavat ja ilmeikkäät, hampaat terävät ja valkean pellavamekon raoista pilkottavat jäsenet sirot ja notkeat. Kaikki hänessä oli valkeata – iho, monimutkaiselle lettikampaukselle punotut hiukset, vaatteet... Vain huulet punersivat hienoisesti ja silmät hehkuivat kylmän sinisinä. Hänen kasvonsa ja ruumiinsa olivat ihoon kaiverrettujen tatuointien peitossa ja korviin oli kiinnitetty pienet luukorut.

"Dominic Marot", hän sanoi pehmeästi, ojentaen teräväkyntiset kätensä eteenpäin kuin kutsuen kauhun jäykistämää Domicia lämpimään syleilyyn. Dominic oli niin peloissaan, ettei kyennyt sanomaan tai tekemään mitään – hiilihanko putosi hänen kädestään ja hän tuijotti tuota kaunista hirviötä kuin ansaan joutunut saaliseläin. Miten tämä olikaan puhdas ja valkoinen, huoneessa joka oli kuin teurastamo. Miksi hänen täydellisellä ihollaan ei ollut veripisaraakaan?

"Polvistu minun eteeni Dominic", hän sanoi hymyillen lempeästi. "Sinun esi-isäsi sukupolvien ajan ovat pitäneet minun muistoni elävänä. Marotin suvun miehet ovat vuosituhansia toimineet pappeinani ja palvojinani. Minä olen janoinen jumala, mutta myös antelias enkä koskaan jätä palvojiani palkitsematta. Nämä naiset olivat arvottomia eikä heidän kömpelö tanssinsa miellyttänyt minua. Mutta sinä olet oikeata tekoa ja oikeata verta Dominic – polvistu eteeni."

"En milloinkaan!" Dominic sai kuiskattua koottuaan kaiken rohkeutensa. "Sinä et ole minun jumalani, vaan pelkkä sukuani vainoava pahahenki!"

Hän tarrasi kaulastaan roikkuvaan kultaristiin ja astui askeleen taaksepäin.

"Sinä todellakin olet kammottava olento, mistä sitten oletkin alun perin lähtöisin. Olet väärällä vuosituhannella – tai ehkä olet aina ollut väärässä paikassa sekä ajassa? Palaa Helvettiin, mistä olet karannutkin!"

“Minulla on ollut seuraajia kaikkina aikoina”, nuorukainen sanoi. Siinä Dominicin silmien edessä hän muuttui yhä ihmismäisemmäksi näöltään – hänen ihonsa sai hennon värin ja tatuoinnit haalistuivat näkymättömiin, silmien muoto muuttui hiukan pyöreämmäksi, kynnet vetäytyivät lyhyemmiksi ja hänen mekkonsakin muuttui nykyaikaisemman näköiseksi takiksi, jonka alta näkyivät siniset farmarihousut ja sandaalit. Hänen hiuksensa avautuivat lettikampaukselta, muuttivat väriään kullankeltaisiksi ja kihartuivat korville hänen kauniiden kasvojensa ympärille.

“Minä näen tulevaisuuden selvemmin kuin te ihmislapset”, hän sanoi Dominicille ennen kuin astui ulos ovesta öisille suurkaupungin kaduille.

“Me lähestymme aikoja, jolloin kansa kaikkialla heittäytyy jalkoihini valmiina palvelemaan ja sammuttamaan loputtoman janoni. Niin minä sanoin sedällesi Nicholasillekin, joka rakasti minua kuolemaansa saakka. Tulevaisuus on ikuinen taistelutanner, jota minulle pyhitetyt temppelit koristavat. Sinun esi-isäsi antoivat minulle sielunsa ja henkensä ja tämä vuosisata on luotu minua varten. Seuraava vuosituhat taas todistakoon minun väkeni voiton ja ihmisheimon lopullisen orjuuden.”

Lucilla Lin *on ulkosuomalainen seikkailijatar ja kynäilijätär, joka vaeltaa maailmalla minne "Tehtävä" häntä sitten sattuukin kuljettamaan. Rouva Linin viime vuoden suurimpia saavutuksia oli hänen asuinmaansa liikenteen pysäyttäneen lumimyrskyn aiheuttaminen puolivahingossa.*

URS etsii uutta verta!

Kiehtovatko sinua avaruusseikkailut, miekan ja magian maailmat, synkän lähitulevaisuuden visiot, syrjäisten pikkukaupunkien laitamilla vaanivat kosmiset kauhut – tai kenties kuolevien planeettojen kauniit ja vähäpukeiset prinsessat? Kirjoitatko jännittäviä ja mukaansatempaavia tarinoita, joista löytyy outoja maailmoja, yllättäviä käänteitä ja kiinnostavia henkilöhahmoja?

Siinä tapauksessa URS-kirjoituskilpailu 2012 on juuri sinua varten!

Uusrahvaanomainen spekulatiivinen fiktio julkistaa historiallisen ensimmäisen kirjoituskilpailunsa! Etsimme perinnetietoisia ja konstailemattomia tieteis-, fantasia- ja kauhukertomuksia, joissa pääosassa on hyvä tarina. Kilpailu on avoin kaikille kiinnostuneille.

Novellit lähetetään 2.4.2012 mennessä osoitteeseen **kilpailu@urs.fi**. Tuomaristo valitsee neljä voittajaa ja jakaa lisäksi kunniamainintoja harkintansa mukaan. Voittajien ja kunniamainittujen novellit julkaistaan joko Kultakuoriainen-lehdessä tai muussa URS-julkaisussa. Voittajat saavat palkinnoksi 50 euroa kukin, ja sekä voittajat että kunniamainitut saavat myös uusrahvaanomaisia kirja- ja oheistuotepalkintoja. Luvassa saattaa lisäksi olla yllätyspalkintoja. Palkinnonjakotilaisuus on Tampereen Finnconissa 2012.

Virallinen kilpailukutsu, tarkemmat säännöt sekä väliaikatiedot kilpailun etenemisestä löytyvät Uusrahvaanomaisen spekulatiivisen fiktion Wordpress-blogista:

http://ursfiktio.wordpress.com/urs-kilpailu/

Onnea kilpailuun!

Johannes Sohlman *on URS-toimituksen spekulatiivinen kotimaantoimittaja, joka raportoi meille erilaisista oudoista sattumuksista eri puolilla pääkaupunkiseutua ja joskus maakunnissakin. Tällä kertaa hän kertoo meille, miksi...*

Länsimetro viivästyy

Uusrahvaanomainen kotimaankatsaus, osa 1

Heräsin siihen, että puhelin soi. Hamusin yöpöydälle, numero näytti olevan tuntematon. Mumisin puoliunisen haloon.

”Sinähän olet erikoistunut kaikenlaisiin... tavallisesta poikkeaviin tapahtumiin”, miesääni sanoi linjan toisesta päästä. ”Minulla olisi tarina, joka varmasti kiinnostaa sinua.”

”Hetkinen”, sanoin takaisin. ”Onko tämä tilattu juttu? Mihin lehteen tämä tulee?”

”Asia koskee länsimetroa”, soittaja sanoi. ”Usko pois, saat myytyä sen mihin lehteen tahansa.”

Ennen kuin ehdin tajuta, mitä oli tapahtunut, olin sopinut tapaamisen samaksi iltapäiväksi. Hieroin silmiäni ja menin kylpyhuoneeseen. Hampaita harjatessani mietin, olivatko soittajan nimi ja hänen edustamansa taho menneet unenpöpperössä ohi korvieni, vai eikö hän ollut ilmoittanut niitä.

Soittaja tahtoi välttämättä tavata minut louhintatyömaalla Länsiväylän varrella. Hänen mukaansa kysymys oli asioista, jotka minun olisi syytä kuulla paikan päällä, ja ehkä saisin nähdäkin jotain kiinnostavaa. Pukeuduin, pakkasin kameran ja nauhurin ja ajoin metrolla Ruoholahteen.

Epämukavalla muovipenkillä istuessani kertailin, mitä oikeastaan länsimetrosta tiesin. Muistin vain tyypillisiä puheita, joita liitettiin jokaiseen suurempaan rakennusprojektiin – aikataulujen viivästymistä, valituksia räjäytyksistä ja meluhaitoista, hämäriä työvoimajärjestelyjä, ja niin edelleen. Räjäyttelyä ja meteliä tosin oli paikoitellen ollut enemmän kuin tällaisiin projekteihin yleensä kuului, samoin kuin muitakin sotkuja, mutta projektikin oli tietysti poikkeuksellisen massiivinen.

Astuin metroaseman ovesta ulkoilmaan. Syyspäivä oli kaunis ja vuodenaikaan nähden lämmin, joten päätin kävellä loppumatkan. Ohitin Ruoholahden liike- ja toimistokompleksit, ylitin sillan Lauttasaareen ja pysähdyin ottamaan muutaman kuvan ostoskeskuksen viereen kohonneesta työmaasta. Oranssin aidan lisäksi tosin ei ollut pahemmin kuvattavaa.

Saaren toisessa päässä sijaitsi seuraava työmaa, oransseja aitoja kohosi

tien molemmin puolin ja nyt sain kuvia myös muutamista työkoneista, jotka tosin seisoivat joutilaina. Työmiehiä en nähnyt.

Mieleeni palasivat hurjat huhut alihankkijoiden käyttämistä itäeurooppalaisista työntekijöistä, joiden vaihtuvuuden väitettiin olevan poikkeuksellisen suuri. Puhuttiin loukkaantumisista ja jopa katoamisista. Mutta aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta, mereltä puhalsi raikas tuuli ja linnutkin lauloivat. Sellaisena päivänä on helppo kuitata huhut pelkäksi muutosvastarinnaksi.

Määränpääni sijaitsi Helsingin ja Espoon rajamailla, saaressa jonka nimen muistelin olevan Koivusaari. Länsiväylä kulki täällä kahden vesialueen välissä, muistin toisen olevan Keilalahti ja arvelin, että joutuisin tarkistamaan toisen Googlella kunhan pääsisin kotiin. Kaupunkien rajapyykkinä toimi bussipysäkki, jota käytettiin lähinnä bussilinjan vaihtamiseen. Mitään kovin merkittävää tällä alueella ei ollut, paitsi yksinäinen venesatama ja nyt metrotyömaa.

Valtatien melu jäi selkäni taakse, kun käännyin pienemmälle tielle – opasteen mukaan se oli Vaskisalmenkuja – ja ympärilleni levittäytyi vain syksyisen maiseman rauha. Pian edessäpäin häämötti jo tuttu oranssi aita.

Kontaktini odotti minua työmaan portilla. Hän oli ehkä nelissäkymmenissä, mutta näytti jollain lailla väsyneeltä, harmaalta ja kumaralta, aivan kuin vastuu ja stressi olisivat vanhentaneet häntä ennenaikaisesti. Kättelimme, ja mies sanoi nimekseen Virtanen. Titteliään hän ei vaivautunut kertomaan.

”Julkisuudessa on ollut kaikenlaisia puheita metrotyömaasta”, hän sanoi, ”ja... nyt on syytä antaa lausunto.”

Vilkaisin Virtasen ohi aitauksen sisäpuolelle. Näin joitain työkoneita, muutaman elementeistä kootun parakin ja jonkin suuremman rakennuksen, joka oli kaiketi jonkinlainen työkoneille tarkoitettu halli. Työmaa oli autio ja hiljainen.

Huomasin, että Virtanen tuijotti minua. Käänsin katseeni takaisin häneen, ja hän jatkoi:

”Lausunto siitä, miksi länsimetro viivästyy.”

”Onko työmiehillä vapaapäivä?” kysyin, kun Virtanen johdatti minut työmaa-alueelle ja kohti sen keskellä avautuvaa kaivantoa, joka laskeutui loivasti maan alle. Virtanen pysähtyi ja päästi kuivan naurahduksen, joka muuttui raivoisaksi yskänpuuskaksi. Rauhoituttuaan hän alkoi avata kaivannon suulle pystytettyä huteran oloista metalliporttia, joka näytti nopeasti kyhätyltä. Se oli suljettu munalukolla ja paksulla metalliketjulla.

Päivänvalo katosi nopeasti, kun kaivannon suuaukko ahmaisi meidät. Ulkopuolella aurinko oli lämmittänyt, mutta täällä ilma huokui kosteutta ja kylmyyttä. Käytävän varrelle oli viritetty harvakseltaan valonheittimiä, mutta valopiirien rajoille jäi suuria varjoisia alueita. Seinät olivat paljasta, epätasaista kalliota, ja niihin oli piirrelty liidulla erilaisia merkintöjä. Kun katsoin tark-

kaan, olin näkevinäni myös outoja tummia tahroja.

Jokin metallinen kilahti jaloissani, ja kun kumarruin katsomaan, näin maassa hylsyn. Se oli pitkä, arvelin että se oli peräisin rynnäkkökivääristä.

”Onko täällä joskus pidetty armeijan harjoituksia?” huikkasin Virtasen loittonevan selän perään. Hän ei vastannut, ei ehkä kuullut. Heitin hylsyn menemään ja juoksin hänet kiinni.

Virtanen oli pysähtynyt. Käytävä leveni suuremmaksi tilaksi, jonka seinustoja kiersivät valonheittimet. Niiden valo oli oudon kalvakkaa – mieleeni juolahti, että peremmältä kaivannosta huokuva pimeys yritti tukahduttaa ihmisen luoman keinovalon. Ravistin ajatuksen syrjään, mutta epämääräinen levottomuus jäi vaivaamaan minua. Käytävä jatkui edelleen ja katosi pimeyteen, mutta olimme ilmeisesti tulleet määränpäähämme enkä ollut siitä pahoillani.

Täälläkin oli joitakin työkaluja ja koneita, mutta ei ihmisiä. Yhdellä seinustalla oli jonkinlainen ohjauspaneeli sekä useita monitoreja, jotka näyttivät harmaata, rakeista kuvaa – kaiketi syvemmältä kaivannosta, päättelin, sillä erotin karkeita, louhittuja seiniä ja pimeydessä häämöttäviä työkoneiden hahmoja. Yhtäkään ihmistä en nähnyt edelleenkään.

”Me asensimme kameroita tuonne alas”, Virtanen sanoi huomatessaan kummastuneen ilmeeni. ”Ja perustimme komentokeskuksen tähän.”

”Onko tänne tehty ilkivaltaa?” kysyin. Virtanen alkoi taas nauraa, ja taas yskänpuuska vaiensi hänet. Hän pyyhki suupieliään hihaansa, avasi kokoontaitettavan tuolin monitorien ääreen ja viittoi minut istumaan.

”Missä kaikki muut toimittajat ovat?” kysyin. ”Vai odotammeko me vielä heitä?”

Mieleeni alkoi hiipiä epämiellyttävä tunne, joka eteni kihelmöintinä iholle.

”Tämähän on tiedotustilaisuus?”

Virtanen avasi toisen tuolin viereeni ja istui alas, yskäisi kerran ja katsoi sitten minua suoraan silmiin. Hänen katseensa oli pistävä.

”En ole kutsunut muita. Olen lukenut lehtijuttujasi, varsinkin sen viimekesäisen reportaasin thaihierontapaikkojen kadonneista asiakkaista, ja uskon että olet ainoa, jolle tämän voi kertoa.” Hän naurahti. ”Kukaan muu tuskin uskoisi minua. Oletko valmis? Hyvä, voimme aloittaa.”

Laitoin nauhurin päälle.

”Tämä työmaa perustettiin kesäkuussa. Aloitimme metrotunnelin ja huoltokuilujen louhimisen... Mutta en pitkästytä sinua yksityiskohdilla. Joka tapauksessa me törmäsimme avoimeen tilaan, jollaista ei karttojen mukaan olisi pitänyt olla.”

Virtanen katsoi minua odottavasti. Annoin hänen jatkaa.

”Kävi ilmi, että Koivusaaren alla kulki jo tunneli. Se näytti jatkuvan suunnilleen Länsiväylän suuntaisesti Hanasaaren ja Karhusaaren alta ja kääntyvän sitten Otaniemeen päin. Yksi työnjohtaja oli paikallisia, ja hän ker-

toi että Espoon alaisesta tunneliverkostosta oli puhuttu hänen lapsuudessaan, vaikka kukaan ei tiennyt, mistä sinne pääsisi. Jotkut hänen koulukaverinsa olivat 70-luvulla väittäneet löytäneensä vahingossa sisäänkäynnin Rakuunasalminimisestä paikasta, ja tunnelit olivat kuulemma jatkuneet pitemmälle kuin pojat olivat uskaltaneet mennä. Äijän mielestä meidän löytämämme tunneli saattoi olla samaa verkostoa. Tosin hän tai kukaan muukaan ei osannut sanoa missä tämä Rakuunasalmi tarkalleen on tai millä bussilla sinne mennään, mutta hän kävi koulua Tuomarilassa, joten tunnelien olisi pitänyt levittäytyä kilometrien alueelle...”

”Hetkinen”, keskeytin. ”Espoon alla on siis jonkinlaisia luonnonluolia?”

”Ei”, Virtanen sanoi. ”Löysimme merkkejä siitä, että ainakaan meidän löytämämme tunneli ei ole luonnon muovaama.”

”Ja sen takia työmaa siis seisoo?” kysyin. ”Ei ihmekään, tehän teitte merkittävän arkeologisen löydön...”

Virtanen huitaisi kädellään.

”Emme tietenkään kertoneet asiasta eteenpäin. Tänne olisi tullut arkeologeja ja koko alue olisi suljettu, metrolle olisi pitänyt valita uusi reitti ja tehdä kokonaan uudet suunnitelmat, ja jo tämän nykyisenkin hyväksyttäminen vei jumalattoman kauan... Eihän sellainen olisi käynyt laatuun. Me jatkoimme töitä suunnitelman mukaan, ja vannotimme työmiehiä olemaan hiljaa löydöstä. Se oli helppoa, useimmat eivät puhuneet suomea tai ruotsia tai oikein englantiakaan. No, joka tapauksessa tunneli kulki suunnilleen oikeaan suuntaan, joten hyödynsimme sitä aina kun pystyimme...”

Hän rykäisi ja vaikeni hetkeksi.

”Ja sitten tulivat hämähäkit.”

”Hämähäkit?” ihmettelin. Virtanen irvisti.

”Niitä alkoi ilmaantua sen jälkeen kun räjäyttelimme pitemmällä tunnelissa. Niitä oli ensin vain muutamia, ja sitten aina vain enemmän ja enemmän. Lopulta niitä tuli aaltoina, miehet hukkuivat niihin – ja ne pirulaiset purivat! Ne olivat myrkyllisiä...”

Virtanen alkoi taas yskiä ja köhiä. Vilkaisin tahtomattanikin pimeää ja hiljaista suuaukkoa, joka ammotti valonheittimien kituliaan piirin ulkopuolella, ja sitten jalkojani. Tunsin ikäviä vilunväreitä, aivan kuin pienet nivelikkäät jalat olisivat kulkeneet pitkin säärtäni ja kiivenneet selkäpiihin asti.

”Ei Suomessa ole myrkyllisiä hämähäkkejä”, sanoin, ja yritin samalla ravistaa tunteen niskastani.

”Sano se työmiehilleni”, Virtanen puuskahti. ”Menetin kaksitoista, ennen kuin saimme tilanteen hallintaan.”

”Ehkä se oli allergiaa tai yliherkkyyttä”, ehdotin. ”Tai sitten olette löytäneet kokonaan uuden lajin. Mutta ilmeisesti että vielä silloinkaan sulkeneet työmaata?”

”Emme tietenkään”, Virtanen sanoi. ”Tässä projektissa puhutaan suurista rahoista, eikä ollut varaa ottaa sellaista riskiä, että koko alue julistettaisiin karanteeniin ja biologit kykkisivät täällä

vuosikausia. Pahimmassa tapauksessa tästä olisi tehty luonnonsuojelualue ötököille! Tilasimme parhaat tuholaistorjujat joita rahalla saa, ja se siitä. Tai niin ajattelimme.”

Virtanen vaikeni taas hetkeksi ja liikahteli levottomana tuolissaan.

”Tuholaistorjujat kylvivät tunneliin litroittain myrkkyä, mutta hämähäkkejä tuli aina lisää. Ja vihdoin löysimme paikan, josta ne tulivat. Syvemmällä tunnelissa oli seinämä, joka ei tuntunut kuuluvan alkuperäiseen rakennelmaan vaan oli paljon uudempi ja karkeampi, tosin silti selvästi ikivanha. Meidän räjäytyksemme olivat ilmeisesti tehneet siihen halkeaman, ja sen kautta hämähäkit tulivat. Seinän toiselta puolelta.”

”Te siis löysitte seinän, jonka joku oli rakentanut tukkiakseen tunnelin”, sanoin. Huomasin ääneni värähtävän. ”Ja sen jälkeen te...”

”Me tietenkin räjäytimme sen auki”, Virtanen sanoi, ”että saisimme myrkytettyä hämähäkit kerralla. Ja... Tämä sinun on luultavasti parempi nähdä itse.”

Virtanen näppäili ohjauspaneelia hetken, ja yhteen monitoreista ilmestyi kuva – hämärä ja rakeinen, kuten muutkin, mutta tämä kuva liikkui. Joku työmiehistä, tai kenties tuholaistorjujista, ilmeisesti kantoi kameraa, toiset kulkivat hänen edellään ja valaisivat tietä taskulampuilla.

”Seinän toisella puolella tunneli alkoi haarautua”, Virtanen selitti. ”Siellä on kokonainen verkosto, ja ne tunnelit ovat paljon... laadukkaampaa työtä. Tai kenties niistä on pidetty huolta koko sen ajan, jonka seinä tukki tien ulkomaailmaan, kun taas ulkopuolelle jäänyt tunneliosuus oli päässyt rapistumaan ja unohtumaan.”

Aioin sanoa jotain, mutta vaikenin sitten. Värähdin tahtomattani, aivan kuin kylmä tuulahdus olisi puhaltanut jostain kaivannon syvyyksistä.

Kuvaan oli ilmestynyt jotain ihmismäistä, mutta ihminen se ei ollut. Se liikkui pitkin seiniä ja kattoa, ja sillä oli aivan liikaa raajoja. Ehdin nähdä siitä vain välähdyksen, sillä kamera kääntyi poispäin ja alkoi heilahdella puolelta toiselle – mutta pian kuva heilahti entistä voimakkaammin, ja sen jälkeen kamera kuvasi vain seinää.

”Mikä... se oli?” sain sanottua. Virtanen hymyili alakuloisesti.

”Minulla on parempaakin kuvamateriaalia”, hän sanoi. ”Odotahan, niin etsin sen.”

Hän kumartui taas hetkeksi ohjauspaneelin puoleen. Nyt monitoriin ilmestyi miehiä, joilla oli kypärät, luotiliivit ja rynnäkkökiväärit.

”Tiedän mitä ajattelet”, Virtanen sanoi. ”Me kohtasimme uuden, mahdollisesti älyllisen elämänmuodon. Tietysti meidän olisi pitänyt kutsua paikalle poliisi, armeija, tiedemiehet, vähemmistövaltuutettu ja vaikka itse presidentti... Mutta se olisi viivästyttänyt metroa tai luultavasti katkaissut rakennustyöt kokonaan, eikä se ollut kaikkien uhrausten jälkeen enää vaihtoehto.”

Hän katsoi minua ja naurahti.

”On yllättävää, miten helppo on palkata yksityisiä asemiehiä huolehtimaan tämän kaltaisista arkaluontoisista tehtävistä.”

Tuijotin kuvaruutua tahdottomana. Nyt näin useita olentoja, jotka hyökkäilivät aseistautuneita miehiä kohti. Ne olivat kuin ihmisiä, tai kuin hämähäkkejä, eivätkä lopulta oikein kumpaakaan. Aseet sylkivät tulta äänettömästi, mutta olentoihin oli vaikea osua. Ne liikkuivat nopeasti, kiipeilivät katossa ja seinissä, tarttuivat asemiehiin ja raatelivat näitä kynsin ja leuoin tai raahasivat nämä kuvan ulkopuolelle.

Miesten kuolema näytti epäuskottavalta, väkivalta oli rumaa ja kömpelöä, ja siitä tiesin sen olevan aitoa.

”Me kävimme pitkää asemasotaa niiden kanssa”, Virtanen jatkoi. ”Yritimme räjäyttää niiden tunnelit umpeen, ajaa ne takaisin syvemmälle mistä ne olivat tulleet...”

Vilkuilin taas valopiirin rajalle. Tunneli oli musta ja eloton, mutta kuulinko hiljaista, kaukaista ääntä, kynsien rapinaa seiniä vasten? Ihoni nousi väkisinkin kananlihalle, eikä Virtasen ilme ollenkaan rauhoittanut minua. Hän seurasi haltioituneena, kuinka taistelu kääntyi olentojen voitoksi. Ne asemiehet, joita ei raahattu pimeyteen tai revitty kappaleiksi, kääntyivät pakoon – eikä heitä ollut monta.

”Mitä sitten tapahtui?” kysyin ja nielaisin. ”Kai te lopulta voititte ja tuhositte ne kaikki?”

”No mutta emme toki!” Virtanen huudahti. ”Emme me olisi kyenneet siihen! Katso nyt tuota sulokkuutta, kauneutta... voimaa! Mitä me ihmiset olemme niihin verrattuna? Ne olivat vanhoja jo silloin kun meidän lajimme ei vielä ollut edes laskeutunut puusta! Ne ovat tämän maan todelliset valtiaat. Ja nyt ne ovat havahtuneet...”

Hän yskähti ja jatkoi rauhallisemmin:

”Sitä paitsi se kaikki oli silkkaa väärinkäsitystä meidän puoleltamme. Ne olivat vain tehneet diplomaattisia tunnusteluja suuntaamme – näethän, niiden kulttuuri on kovin armoton, ja yhteisen kielen puuttuessa ainoa tapa kommunikoida on syödä muutama vieraan lajin edustaja. Mutta pian me pääsimme yhteisymmärrykseen. Ne veivät minut Kuningattaren luo.”

”Kuningattaren?” kysyin, vaikka en oikeastaan tahtonut tietää.

”Kuningatar on nukkunut maan alla vuosituhansia”, Virtanen sanoi, ”kauemmin kuin mihin meidän ihmisten historia yltää. Muinaisina aikoina hän hallitsi tätä maata, ja ihmiset olivat hänen palvelijoitaan, orjiaan... Mutta esi-isämme nousivat kapinaan, vaivuttivat hänet ikuiseen uneen noitakeinoillaan ja sulkivat tien hänen valtakuntaansa, ja vasta me herätimme hänet. Nyt hän on palannut keskuuteemme, ja me saamme osaksemme suunnattoman kunnian!”

Virtanen kääntyi katsomaan minua. Hänen silmänsä olivat laajenneet, ja hän värisi kauttaaltaan. Tuntui että hän joutui pinnistämään viimeiset järkensä rippeet kyetäkseen puhumaan rauhallisesti.

”Meidän on mentävä julkisuuteen ja ilmoitettava, että länsimetro viivästyy. Rakennustyöt on keskeytettävä, sillä ne häiritsevät Kuningatarta. Ja sellainen ei tietysti tule kuuloonkaan.”

Nostin katseeni toisiin monitoreihin – ja olin pudota tuoliltani. Näin ihmismäisten ja silti kovin vieraiden varjohahmojen vilahtelevan valvontakameroiden ohi. Ne etenivät kuvaruudusta toiseen, ohittivat työkoneita, lähestyivät etäistä valonkajoa, jonka ymmärsin olevan peräisin meitä ympäröivistä valonheittimistä.

”Niin, sinulle on varattu kaikkein suurin kunnia!” Virtanen ponkaisi seisomaan tuoliltaan. Sylki pärskyi hänen suustaan, ja hän huitoi vimmatusti käsillään. ”Sinä saat olla se, joka kertoo maailmalle Kuningattaren paluusta! Mutta ensin sinun on nähtävä hänet! Hän on kaunis, kaunein olento koko maailmassa... Katso, nyt ne jo tulevat! Minä kerroin niille sinusta, ja ne tulevat hakemaan sinut Kuningattaren luo!”

Nyt todella kuulin tunnelista rapinaa ja lisäksi outoa, sähisevää ääntä. Valopiirin rajalla vilahteli varjoja, mutta en jäänyt katsomaan tarkemmin. Tuoli kaatui altani, kun ryntäsin päätä pahkaa takaisin tulosuuntaamme, kohti kaivannon suuaukkoa ja päivänvaloa. Virtasen mielipuolinen huuto jäi kaikumaan korvissani.

”Ne tulevat! Ne tulevat, ja ottavat sen, mikä niille kuuluu! Maailma on niiden, on aina ollut! Ja nyt ne palaavat...!”

Vietin illan ja yön Vaasankadun rähjäisimmissä kuppiloissa, istuin yksin nurkkapöydissä ja turrutin mielestäni unet ja ajatukset. En tiedä, miten pääsin kotiini, mutta sieltä kuitenkin heräsin. Havahduin omaan huutooni, ja hetken aikaa kuvittelin näkeväni kahdeksanjalkaisia hahmoja huoneeni pimeissä nurkissa.

Valelin vessassa kylmää vettä kasvoilleni ja katsoin itseäni peilistä. Säpsähdin nähdessäni kasvot, jotka minua tuijottivat. Pelkäsin näyttäväni yhtä vanhalta ja kuluneelta kuin Virtanen.

Tutkin takkini taskut, vaikka tavarat eivät tahtoneet pysyä käsissäni. Kamerassani oli kuvia vain Lauttasaaren metrotyömaista. Nauhuria en onnistunut löytämään, ehkä se oli jäänyt työmaalle – mutta aivan yhtä hyvin olin saattanut hukata sen kapakassa. Selasin puhelutietoja ja onnistuin vain pudottamaan puhelimeni lattialle. Lysähdin istualleni sen perässä ja hautasin kasvot käsiini. En kurotellut puhelinta, sillä ymmärsin sen turhaksi. Virtanen oli soittanut tuntemattomasta numerosta.

Hoipertelin parvekkeelle ja katselin heräävää kaupunkia, yritin etsiä vastausta alkavasta päivästä. Kaikki näytti olevan kuten ennenkin. Aurinko paistoi ja linnut lauloivat, päivästä oli taas tulossa kaunis ja vuodenaikaan nähden lämmin. Jostain sisimpääni kuitenkin kohosi metrokaivannon hyinen kylmyys, joka sai minut värisemään.

Päätin, etten enää vastaisi tuntemattomiin numeroihin.

Johannes Sohlman

Kuoleman kirjoittajat

Deathwriters-kirjoittajafoorumi 2004-2010

Kauhuaiheinen numero antaa hyvän tekosyyn muistella Deathwriters-foorumia, joka kiistatta antoi inspiraation URS-liikkeen perustamiselle.

Deathwriters perustettiin loppuvuodesta 2004, mutta itse liityin foorumille kesällä 2005. Tuolloin olin kirjoittajana juuttunut paikoilleni, kirjoitin lähinnä omaksi ilokseni ja julkaisin tekstejä vain kotisivuillani, enkä elätellyt sen kauaskantoisempia suunnitelmia. Deathwritersin innokas ja aktiivinen henki antoi sopivan potkun eteenpäin, ja seuraavina vuosina foorumi olikin tärkeä osa niin kirjoittajan uraani kuin myös yksityiselämääni.

Olin käynyt erilaisilla kirjoittajafoorumeilla aiemminkin, mutta useimmat niistä keskittyivät valtavirtaiseen lyhytproosaan tai runouteen ja tuntuivat muutenkin liian akateemisilta ja snobistisilta. Fantasiafoorumien käyttäjäkunta taas oli keskimäärin sen verran nuorta, etten oikein kokenut kuuluvani joukkoon, ja ikäjakauma näkyi valitettavasti myös keskustelun tasossa.

Deathwriters sen sijaan teki vaikutuksen välittömästi. Se oli tiivis yhteisö, johon erilaiset kirjoittajat kuitenkin olivat tervetulleita – ainakin jos kestivät hurtin sisäpiirihuumorin ja kovasanaisen kritiikin. Foorumille rakennettiin nimittäin tietoisesti eräänlaista tinkimätöntä ja jopa hieman pelottavaa mainetta, ja tämä näkyi myös siinä, ettei käyttäjien teksteistä annettuja palautteita kaunisteltu. Toisaalta kehujakaan ei säästelty, jos niihin oli aihetta. Uuden käyttäjän kokemus foorumista oli kuitenkin pääsääntöisesti se, että hänen tekstinsä revittiin palasiksi.

Pelkästä kirjoittajafoorumista ei oikeastaan ollut edes kysymys, vaan Deathwritersin missio oli ylipäätään edistää kauhukulttuuria sen kaikissa muodoissa. Alusta lähtien oli myös tarkoitus ulottaa toimintaa julkaisuihin, tapahtumiin ja erilaisiin tempauksiin, ja sivustoakin oli tarkoitus laajentaa käsittelemään kauhukulttuurin eri osa-alueita. Jossain määrin tämä kaikki toteutuikin vuosien varrella.

Ensimmäinen projekteista oli novelliantologia, jota työstettiin syksyllä 2005. Tekstejä haettiin avoimella haulla, ja lopputulos olikin hyvin kirjava – tarjolla oli joitakin sekä jo silloin tunnettuja että nyttemmin fandomissa esille nousseita nimiä, ja jopa joitakin myöhemmin lehdissä ja kilpailuissa esiintyneitä tekstejä, mutta myös paljon varsin kehnoa materiaalia.

Työryhmä, johon itsekin tuolloin kuuluin, ei ollut osannut varautua tekstitulvaan ja tason vaihtelevuuteen, ja taisimmekin lopulta joutua jonkinlaisen taisteluväsymyksen kouriin, sillä lopullinen antologiakäsikirjoitus koottiin viimein foorumin jäsenten teksteistä ja kaikki ulkopuoliset hylättiin. Valikoima oli tästä huolimatta liian sekalainen, eivätkä kustantajat innostuneet kokoelmasta tuntemattomien kirjoittajien tekstejä, joilla ei ollut yhteistä teemaa. Projektista taisikin jäädä elämään ainoastaan minun novellini *Lihan lapset*.

Deathwritersin varsinainen kultakausi alkoi oikeastaan vasta vuonna 2006. Tuolloin foorumi noteerattiin fandomissa ja laajemminkin mediassa – ylläpitäjä **Jani Torvinen** kävi puhumassa kauhusta radiossa, olettaakseni YleX:llä, ainakin kahdesti. Deathwritersin ensimmäinen julkinen esiintyminen, jossa itsekin olin mukana, oli Finnconissa 2006, samana viikonloppuna minun asunnossani pidettiin ensimmäinen virallinen Deathwriters-tapaaminen, ja syksyllä järjestettiin foorumin ensimmäinen kirjoituskilpailu.

Deathwriters oli siis hyvässä nosteessa, eikä vauhti hidastunut seuraavanakaan vuonna. **Anne Leinonen**, jolla on aina ollut hyvä vainu uusien tekijöiden suhteen, liittyi foorumille ja ehdotti yhteistyönumeroa *Usva*-lehtensä kanssa. Tätä alettiin työstää jo alkuvuodesta 2007, ja samalla punottiin uusia juonia kesän Finnconia varten. Käyttäjäkunta alkoi myös hitsautua yhteen entistä tiiviimmin, jopa muutamiin romansseihin asti, ja yhteishenki oli kaikin puolin hyvä. Foorumille alkoi rakentua jopa oma puolifiktiivinen mytologiansa, ja monet kirjoittivat novelleja, joissa käyttäjät seikkailivat omilla fooruminimillään ja Kuolemankirjoittajien salaseura muokkasi todellisuutta kirjoittamalla.

Kaksi varsinaista kulminaatiopistettä olivat kevään 2007 Deathwriters-tapaaminen sekä kesän Finncon. Ensin mainittu oli entistä massiivisempi tilaisuus. Paikkana oli edelleen minun asuntoni, vieraita taisi olla parikymmentä ja niille, jotka eivät päässeet osallistumaan, rakennettiin virtuaalinen yhteys messengerin ja webbikameran kautta. Paikalla soitti bändi, ja illan edetessä yksi jos toinenkin kävi laulamassa. Draamoiltakaan ei säästytty, ja loppuilta hajosi varsin kaoottiseksi, mutta joka tapauksessa voitiin puhua unohtumattomista bileistä.

Finnconia odotellessa Deathwriters perusti oman Atorox-raatinsa, ja herätti myös julkista keskustelua spekulatiivisen fiktion liiallisesta pliisuudesta – jopa siinä määrin, että conissa nähtiin tämän keskustelun innoittama paneeli "Taas te äänestitte väärin". Provokaatio oli tietoinen ja suunniteltu, ja vaikka se herätti vaihtelevia reaktioita, Deathwriters otettiin kuitenkin avoimin mielin vastaan fandomissa. Iltabileet olivat melkoista verkostoitumista, ja yksi jos toinenkin tahtoi tietää, millä nimellä kukakin meistä kirjoitti foorumilla. Sunnuntaiaamun Deathwriters-

show keräsi paljon aktiivista ja innostunutta yleisöä, vaikka esiintyjät olivatkin aavistuksen verran kohmelossa.

Pian tämän jälkeen Deathwriters kuitenkin alkoi rakoilla liitoksistaan, ja Usvan kanssa toteutettu yhteistyönumero jäikin foorumin ja koko yhteisön joutsenlauluksi. Myöhemmin tosin järjestettiin vielä yksi kirjoituskilpailu, ja Deathwritersin edustajat kutsuttiin myös **Boris Hurtan** kirjalliseen matineaan alkuvuodesta 2008, mutta varsinaiset projektit eivät edenneet eikä niistä edes päästy yhteisymmärrykseen, ja ilmapiiri alkoi loppuvuoden 2007 myötä muuttua niin tulehtuneeksi, että kevättalvella 2008 ylläpitäjä julisti sivuston toiminnan päättyneeksi.

Mikä oikeastaan meni vikaan? Paljon syytä oli varmasti silkalla huonolla tuurilla, sillä vuosi 2007 oli vakiokäyttäjille harvinaisen huono – monille kasaantui juuri tuona vuonna merkittäviä vastoinkäymisiä, ja se häiritsi täysipainoista osallistumista projekteihin. Toisaalta yhteisöstä oli ehkä tullut liiankin tiivis ja jäsenilleen liiankin tärkeä, monet olivat tottuneet jakamaan siellä ilonsa ja surunsa, ja liiallinen määrä murheita kasasi painolastia koko yhteisölle ja sai ihmissuhteet kiristymään. Ja lopulta jäsenet eivät ehkä kirjoittajina tai ihmisinäkään vielä olleet valmiita ottamaan seuraavaa askelta.

Deathwritersin konsepti oli myös sikäli ongelmallinen, että yhteisö rakennettiin kauhun ympärille, vaikka suuri osa jäsenistä ei suhtautunut kauhuun erityisen intohimoisesti ja kirjoittikin kaikkea aivan muuta. Toimiakseen yhteisö olisi kaivannut nimenomaan kauhuharrastajia. Ylläpitäjä ymmärsi tämän itsekin ja yritti rakentaa Deathwritersia uudelleen vuosien 2009 ja 2010 aikana, ja itsekin osallistuin toimintaan aluksi. Deathwritersin paha karma kuitenkin jatkui ja henkilökohtaiset erimielisyydet saivat minut hylkäämään sivuston, joten tiedän vain, että joskus vuoden 2010 aikana se katosi lopullisesti.

Kaikesta huolimatta Deathwriters oli merkittävä sivusto oman aikansa, ja vaikka sen konkreettiset saavutukset jäivätkin harmillisen vähäisiksi, se onnistui kuitenkin järkyttämään fandomin ankkalammikon tasapainoa ja nipistämään muutamaa ankkaa pyrstöstä. Minulle henkilökohtaisesti se tarjosi lukemattomia hyviä hetkiä, paljon tukea vaikeina aikoina, tärkeitä kontakteja niin toisiin kirjoittajiin kuin julkaiseviin tahoihinkin, sekä myös monia hyviä ystäviä, joita en ehkä muutoin olisi koskaan tavannut.

Tämän lehden kirjoittajista **Tarja Sipiläinen**, **Jussi Katajala**, **Samuli Antila** ja **Lucilla Lin** ovat Deathwriters-tuttujani, ja kolmen ensin mainitun novellitkin näkivät päivänvalon jo Deathwritersilla. Omistettakoon tämä numero siis tuolle edesmenneelle yhteisölle, levätköön se rauhassa – tai nouskoon kummittelemaan...

Kiitos Deathwriters 2005-2009!

Tuomas Saloranta

© Antti Vanhatalo 2011

Vuonna 2012 jalokivikoristeiset valtaistuimet murskautuvat sandaalien alle!

Luvassa on nimittäin Kultakuoriaisen barbaarinumero – miekkoja ja magiaa, verta ja suolenpätkiä, kauniita naisia vähissä vaatteissa ja lihaksikkaita miehiä vielä vähäisemmissä sekä kaupan päälle öljyttyinä! Lehden tarkka sisältö on tietenkin kiinni teistä, URS-harrastajat. Barbaarihenkisiä tarinoita otetaan vastaan tammikuun loppuun asti.

Unohtaa ei sovi myöskään kevään 2012 URS-kilpailua (deadline 2.4.2012, eli aikaa on ruhtinaallisesti!), taruolentoihin ja muihin kummajaisiin keskittyvää kevään miniantologiaa sekä kesällä julkaistavaa avaruusantologiaa, puhumattakaan niin ikään kesällä julkistettavasta Ursula-lehdestä, URS-kirjoittajien aluevaltauksesta romantiikan alalla!

Ei epäilystäkään – myös vuodesta 2012 on tuleva uusrahvaanomainen!